

ATANASIE TOMA

ALERTĂ LA INTERPOL

35

Atanasie Toma

ALERTĂ LA INTERPOL

ATANASIE TOMA

ALERTĂ LA INTERPOL

Editura Junimea
1980

Redactor : ELENA CHIRIAC
Tehnoredactor : MIHAI BUJDEI

Apărut 1980
Format 70 X 100/32
Coli tipo 7.50
Bun de tipar la 8.I.1980

EDITURA JUNIMEA IAŞI
Str. Gheorghi Dimitrov nr. 1

Tiparul executat sub comanda 5156/979
la I. P. Bacău
Str. Eliberării nr. 63

Cum am ajuns la Interpol

Mă aflam la Paris, abia întors de la un festival „micul Cannes“ * unde în calitate de trimis special al ziarului „Scînteia tineretului“ am transmis în țară corespondențe entuziaste, sub titlul „Cînd la Cannes locul vedetelor îl iau ideile“. Eram încă marcat de spiritul contestatar al lozincilor program pe care tineri cineaști din 38 de țări ale lumii le exprimaseră cu vehemență într-un Cannes, în care, timp de două săptămîni, au fost dezbătute modalitățile prin care filmul poate deveni un factor educativ al tinerei generații. „NU, cinematograful opiu! DA, cinematograful gîndire! Să cerem cinematografului să fie documentul viu al problemelor timpului nostru, să fie arhitectul omului de azi și mai ales al celui de mîine...“

Mă aflam, așadar, la Paris, unde, împreună cu regizorii Andrei Blaier și Geo Saizescu, ocupam o cameră într-un modest hotel aflat la intersecția lui Rue du Faubourg Montmartre, bulevardul Montmartre, în plin centru al mereu agitatului și pitorescului cartier.

---

* „Micul Cannes“ — denumire dată Festivalului Internațional al filmelor pentru tineret, dublat de „Întîlnirile Internaționale ale filmului pentru tineret“, manifestare care pînă în 1970 se desfășura în luna decembrie, la Cannes. În prezent, acest festival s-a mutat la Grenoble.

Amintiri nostalgice din lectura romanelor polițiste ale lui George Simenon m-au determinat ca, vreme de cîteva zile, să dau tîrcoale Palatului de Justiție din L' Ile de la Cité, acolo unde se află sediul cunoscutei „Police judiciaire", de pe Quai des Orfévres cu al său vestit comisar Maigret. Am intrat și în braseria Dauphine din piața cu același nume, acolo unde — scria Simenon, — beau halbe cu bere și aperitive comisarii de la *secția omucidere.*

Eram fascinat de lumea descrisă atît de viu, atît de palpabil, atît de omenește de acest mare și unic scriitor care va rămîne George Simenon și mă gîndeam ca la înapoierea în țară să scriu un ciclu de reportaje, un fel de serial, intitulat „Pe urmele lui Maigret". Priveam șlepurile leneșe, încărcate cu nisip, cheiurile tixite de anticari ambulanți, înregistram fiecare amănunt.

Bunele mele intenții s-au spulberat însă curînd, căci altfel decît în literatura lui Simenon îmi apăreau în fața ochilor polițiștii de la „Police judiciaire". Erau zile în care prin porțile de fier ale Palatului de justiție intrau în grabă cunoscutele microbuse Renault negre ale poliției, descărcînd în curtea largă nu borfași, nu pungași sau criminali, ci adolescenți și adolescente, adunați cu brutalitatea cunoscută a „flicului" parizian de pe străzi și bulevarde. Erau tinerii aceia pe care îi mai văzusem prin marele și superbul oraș. Erau muncitori, studenți, liceeni, modest îmbrăcați, care distribuiau pe străzile Parisului publicații de stînga, iar vorbele, gesturile îmi aminteau atît de bine și atît de tulburător tinerețea mea, a generației mele, care distribuia, în România anilor 1945—1946, „Scînteia", și „Scînteia tineretului". Erau tinerii aceia, care, refuzînd să mai considere

orînduirea burgheză cadru drept al existenţei lor încercau să găsească adevărul şi manifestau pe străzile Parisului, pentru echitate socială, pentru o democraţie reală, pentru o societate mai bună.

Erau tinerii aceia pe care îi văzusem scriind cu cărbunele peste ecranul unor imense afişe publicitare „2 + 2 = 5“, „je mens“ (eu mint), „intoxication“ (intoxicare). Băieţi, fete, cei mai mulţi dintre ei purtînd uniformă de liceeni, cu obrajii marcaţi de subnutriţie, protestau împotriva societăţii de consum, împotriva nesiguranţei, a incertitudinilor pe care le rezervă viitorul într-o orînduire bazată pe clase antagonice. O, nu ! Nu un asemenea „P. J.“ visasem eu în timpul lecturii romanelor lui Simenon, şi niciodată nu mi-l imaginasem pe Maigret vînînd adolescenţi şi adolescente pe străzile bătrînului oraş pentru vina de a considera burghezia drept o clasă perimată, iar orînduirea ce-i poartă numele un anacronism istoric.

Dar dacă Maigret nu este decît mitul literar al lui Simenon atunci despre ce aveam să scriu şi mă întrebam cum naiba îmi voi mai putea menţine porecla de „reporter frenetic“. Drăcuşorul acela intim care mă îndeamnă mereu către, senzaţional, mi-a condus paşii către sediul Secretariatului general al Organizaţiei Internaţionale de Poliţie Criminală, (O.I.P.C.) sau, aşa cum este cunosctuă în rîndul marelui public, *Interpol.*

L-am găsit cu destulă greutate, căci pînă şi poliţiştii de pe străzile municipalităţii Saint Cloud (suburbie a Parisului) îi ignorau adresa.

Eu am aflat că sediul Interpolului se află pe strada Armengaud numărul 26 de la ofiţerul de serviciu... al pompierilor locali.

Domnul Jacques Âmboise, şef de departament în O.I.P.C. m-a primit cu o impresionantă amabilitate, avertizîndu-mă însă că „... la Interpol nu sînt superagenţi secreţi gen James Bond nici pistolari gen Kojac, nici bătăuşi abili à la Piedone. Interpolul este o organizaţie internaţională menită a facilita colaborarea internaţională a poliţiilor naţionale în lupta pentru prevenirea şi reprimarea criminalităţii..."

Timp de mai multe zile, am sosit şi am plecat de la sediul Interpolului conform orarului de lucru al instituţiei, vîrîndu-mi nasul prin sute de dosare rezolvate graţie cooperării internaţionale.

Mi-aduc aminte că după ce am dus în camera de la hotel un teanc de imprimate purtînd antetul Interpolului, pentru a le studia, am observat o schimbare bruscă în comportarea personalului. Într-o dimineaţă, cînd predam cheia la recepţie, patronul hotelului m-a întîmpinat cu o doză de şiretenie nedisimulată :

— Bună ziua, domnule comisar... pardon, iertaţi-mă... — se prefăcu că se scuză, dar, cu un aer complice mi-a făcut cu ochiul, dîndu-mi să înţeleg că pot conta pe discreţia lui.

Am încercat să-i explic că se înşeală, că, de fapt, hîrtiile pe care le aveam în camera ce-o ocupam cu Blaier şi Saizescu sînt rezumate destinate presei, cineaştilor, celor care vor să se inspire din activitatea O.I.P.C., dar nimic nu putea să-i spulbere convingerea. Cu o politeţe ironică, m-a asigurat că mă crede, fireşte, dar zîmbetul său triumfător îmi demonstra mai bine decît vorbele că nu credea nici o iotă din vorbele mele. Rodul acelei documentări s-a materializat — la întoarcerea acasă — într-un ciclu

de reportaje în „Scînteia tineretului“ şi un an mai tîrziu, în 1970, într-un volum care, spre marea mea satisfacţie s-a bucurat de o bună primire în rîndurile cititorilor *. Eram atunci, cum spunea glumind domnul Jacques Amboise, (în zilele cînd frecventam imobilul de pe Armengaud nr. 26, odată cu funcţionarii instituţiei) singurul... reprezentant al României în Interpol.

La ora cînd scriu aceste rînduri, ţara noastră este membră activă a O.I.P.C., iar Biroul central naţional român şi-a cucerit o binemeritată stimă în această prestigioasă organizaţie internaţională în rîndul căreia activează începînd din 1973. Cu titlu informativ, e bine să facem o precizare : România este considerată membru fondator al O.I.P.C.

Pentru prima dată în istorie, un număr de funcţionari de poliţie din mai multe ţări, cărora li s-au adăugat magistraţi şi jurişti, s-au întrunit la cel dintîi congres internaţional de poliţie judiciară, desfăşurat în principatul Monaco, între 14-18 aprilie 1914. Printre delegaţiile participante la acest congres care a pus bazele O.I.P.C.-ului de mai tîrziu, se afla şi un grup de specialişti în criminalistică români, ale căror comunicări au fost primite cu interes.

Iată-mă aşadar, din nou în pragul unei noi „misiuni“ la Interpol. Fireşte, într-o misiune potrivită armelor cu care am plecat la drum : condeiul şi car-

---

* „În numele legii“ 1970, „Editura politică“.

netul reporterului. Ca şi în urmă cu trei ani, cînd vizitam pentru prima oară sediul Organizaţiei poliţiei internaţionale, încep aventura în trenul electric ce leagă gara pariziană Saint Lazare de „banlieu“ (suburbia) Saint Cloud, orăşelul cochet şi liniştit în care îşi are sediul secretariatul general al O.I.P.C., în urma unui acord încheiat cu guvernul Franţei. Revăd cu plăcere, de la fereastra vagonului arhitectura „empire“ a vilelor cocoţate pe dealul ce constituie de fapt municipalitatea Saint Cloud şi, cinci minute după ce părăsesc trenul, mă aflu pe strada Armengaud, în dreptul clădirii cu numărul 26, acolo unde o modestă plăcuţă metalică fixată pe peretele de marmură verzuie, îmi reaminteşte că mă aflu la porţile bine păzite ale arhivei criminale a lumii.

— Îl caut pe domnul Jacques Amboise, — îi spun cerberului de la intrare. Numele meu e Atanasie Toma... Sînt în fişierul dumneavoastră începînd din 1969... — glumesc eu, dar omul de la ghişeu mă ia în serios şi închide fereastra, vorbind într-un interfon. Imediat însă, faţa i se înseninează şi deschide uşa, oferindu-se să mă conducă :

— De ce nu spuneţi că sînteţi un prieten de-al casei ? Să vă conduc ?

— Mulţumesc... — îi spun — cunosc drumul.

Reîntîlnirea mea cu domnul Jacques Amboise decurge ca între vechi prieteni, fapt ce-i determină pe martori să mă considere un inspector întors dintr-o misiune îndelungată, astfel încît prezenţa mea nu stîrneşte nedumeriri.

După prima jumătate de oră de conversaţie amabilă, căreia i se adaugă şi domnul Hennry Feraud,

de la Departamentul de studii judiciare, trec la obiectul vizitei mele.

— Mai înainte de a ajunge la picanterii criminalistice, o rugăminte : reamintiţi, vă rog, pentru cititorii mei din România, rolul şi misiunea O.I.P.C. Aşadar, domnule Amboise, ce este Interpolul ?

— Misiunea Interpolului — mi-a răspuns cu amabilitate ,— a fost definită prin articolul 2 al statutului : „a) asigurarea şi dezvoltarea asistenţei reciproce şi largi a tuturor autorităţilor de poliţie criminală în cadrul legilor existente în diferitele ţări afiliate, în spiritul Declaraţiei universale a drepturilor omului ; b) stabilirea şi dezvoltarea tuturor instituţiilor capabile a contribui eficace la prevenirea şi reprimarea infracţiunilor de drept comun". Este vorba deci de un dispecerat al luptei împotriva criminalităţii, de asigurarea unei cooperări a serviciilor de poliţie ale diferitelor ţări, care îşi păstrează neatinse independenţa şi suveranitatea în cadrul legislaţiei naţionale. Cea mai mare parte a acţiunilor O.I.P.C. se bazează pe activitatea birourilor centrale naţionale. Interpolul nu are agenţi sau superagenţi care să acţioneze pe teritoriul altor state. Sarcina aceasta revine B.C.N.-urilor (birourilor centrale naţionale) care sînt, de fapt, celulele care furnizează Secretariatului general materia primă a activităţii sale.

Graţie contribuţiei acestor birouri naţionale, Interpolul are azi bunul renume de care se bucură.

B.C.N.-ul poate să fie, de la caz la caz, un simplu releu de informaţie, transmiţînd diferitelor servicii competente ale poliţiei din ţara sa anchetele de urmărit sau, cînd e cazul, se poate constitui într-un serviciu de poliţie care dispune de forţe proprii în

rezolvarea, pe teritoriul național, a anchetelor ce prezintă un aspect internațional. În general, țările afiliate la O.I.P.C. au desemnat ca B.C.N. propriul lor comandament național polițienesc. Activitatea unui B.C.N. are trei aspecte fundamentale : 1) transmiterea către Secretariatul general a documentării cu caracter internațional de care dispune, informații ce permit îmbogățirea fișierului și îmbunătățesc supravegherea internațională a criminalilor periculoși. De asemenea, transmiterea către O.I.P.C. a datelor unei infracțiuni al cărei autor se bănuiește a fi un cetățean străin, care a părăsit teritoriul național. Prin intermediul O.I.P.C., și al fișierului său, toate polițiile naționale pornesc automat în urmărirea infractorilor semnalați ; 2) în cadrul legislației naționale, se realizează toate operațiile polițienești (cercecetări, interogatorii, arestări etc.) utile altei țări ; 3) cere unei alte poliții afiliate la O.I.P.C. să execute, în interesul său, operațiuni polițienești ca anchetă, arestări în vederea unei extrădări ulterioare etc. O.I.P.C. veghează ca această cooperare să nu pună în primejdie niciodată principiile de suveranitate națională ale unei țări membre.

— Care este forul suprem al Interpolului ?

— Adunarea generală, care reunește, o dată pe an, delegațiile țărilor afiliate. Fiecare țară are dreptul la un vot. Președintele e ales pe 4 ani, cei trei vicepreședinți pe 3 ani, iar secretariatul general pe 5 ani. Comitetul Executiv, compus din 13 membri, este ales pe 3 ani și se întrunește de două ori pe an. În urmă cu cîțiva ani, O.N.U. a acordat Interpolului statutul de organizație interguvernamentală, asemănător U.N.E.S.C.O. sau Organizației Mondiale a Sănătății.

— Ce probleme au fost dezbătute în anul care a trecut în cadrul reuniunilor O.I.P.C. ?

— Două colocvii au dezbătut probleme importante şi actuale. Iată cîteva teme : „Informatica în poliţie“, „Ordinatoarele şi criminalistica“, „Categoriile de date ce urmează să fie omologate pentru uzul identificării electronice“. Aceste date cuprind identificarea autovehiculelor, statistica criminală, antecedentele judiciare, documentele de identitate, datele individuale privind autorii unor infracţiuni grave, cunoscuţi de poliţie şi clasaţi pe genuri de infracţiuni, amprentele digitale.

— Ordinatoarele au început deja să revoluţioneze munca poliţistului — intervine domnul Hennry Feraud. Ne străduim să găsim un sistem convenabil şi eficace în organizarea unui sistem informaţional conceput special pentru activitatea poliţiei criminale, precum şi pentru securitatea acestor informaţii. Nu numai împotriva distrugerii accidentale, ci şi împotriva defecţiunilor electronice ale ordinatoarelor care ar putea indica piste false. Ultimul colocviu al anului trecut a fost consacrat crimei organizate, structurii sale, domeniul în care acţionează, mijloacele folosite, resursele sale (jaf, trafic de droguri, proxenetism etc.).

Au fost studiate aspecte ale crimei organizate in S.U.A., statul în care acţionează marile ganguri, cum ar fi Mafia şi altele de genul acesta, ganguri cu „acoperire legală“, în spatele unor firme comerciale. Aspectul social al crimei organizate este deosebit de grav în ţările occidentale şi de aceea au fost analizate metodele prin care poate fi depistată şi lichidată.

— Care este aspectul cel mai spectaculos al activității Interpolului ?

— Firește, arestarea infractorului. Dar tot atît de spectaculoasă rămîne și munca nevăzută și necunoscută a serviciilor de identificare, a celor care lucrează la fișiere.

Fișierele Interpolului ! Iată un loc demn de curiozitatea proverbială a reporterului.

În atmosfera pașnică, asemănătoare unei biblioteci, se află, concentrată în rafturi metalice, arhiva criminală a lumii. Aici, sistemul fișelor atinge perfecțiunea. Alături de fișierul alfabetic se află cel fonetic. În completare, sînt fișierele speciale cuprinzînd nume de vapoare, înmatriculări de automobile suspecte, numerele și seriile pașapoartelor utilizate de indivizi supravegheați etc. Fiecare face trimiteri la dosare individuale, la dosare colective (bande organizate, marile ganguri internaționale ale crimei organizate) sau la dosare așa-zise de „afaceri", care conțin o documentare bogată, vizînd o anumită categorie de infractori sau un anumit gen de infracțiune. Arhivele speciale sînt clasate după metoda Galton (a amprentelor digitale ale răufăcătorilor internaționali) după criterii derivînd din portretul vorbit al lui Bertillon, fișierul sinoptic bazat pe un sistem de indici colorați care corespund semnalmentelor. Acest sistem multiplu de fișare conduce, printr-un precis procedeu selectiv, la identificarea unui răufăcător internațional chiar și numai prin cunoașterea unei singure trăsături personale. La toate acestea se adaugă fișierul bazat pe sistemul fișelor perforate. Fiecare fișă corespunde unui element sau unei circumstanțe a afacerilor curente. Fiecare perforație trimite la un dosar determinat. Prin supra-

punerea fişelor perforate cu fişele celorlalte sisteme de identificare se ajunge, în final, la găsirea dosarului şi individului căutat.

— Acestor sisteme clasice de identificare — spune domnul Feraud — i s-a adăugat recent marcarea cu izotopi radioactivi a criminalilor internaţionali periculoşi. Se ştie că fiecare om pierde zilnic un număr foarte mare de fire de păr. Culese de la locul infracţiunii şi supuse analizei, firele de păr trădează natura radiaţiilor inventariate în fişierul izotopilor. Identificarea devine astfel un joc.

— Marcarea cu izotopi nu primejduieşte sănătatea infractorilor ?

— Nicidecum. Intensitatea radiaţiilor acestor izotopi este egală cu radiaţia normală a organismului uman. Tot cu ajutorul spectrului radiaţiilor se fac identificări asupra naturii urmelor de pămînt găsite pe încălţăminte, pe cauciucul vehiculelor, a urmelor de vopsea lăsate de vehicule în timpul unui accident etc. O noutate în curs de experimentare în tehnica identificării o constituie fotografia spectogramei undelor vocii. Specialiştii afirmă că în lumea noastră nu există două voci ale căror fonofotografii să semene. Sistemul tinde să dubleze identificarea prin amprente digitale. S-a stabilit că nici gemenii nu au spectru vocal asemănător şi nici un fel de intervenţie pentru modificarea vocii nu înşeală aparatura fonografică, chiar dacă este vorba de un ventrilog. Metode ştiinţifice noi au apărut şi în depistarea explozivilor sau detectarea armelor disimulate de amatorii de deturnări aviatice. Explozivii sînt detectaţi datorită vaporilor pe care îi degajă, iar metalele (armele de foc), printr-o aparatură electronică ce este capabilă să descrie pe un ecran de tele-

vizor forma obiectului ascuns, tipul şi calibrul armei ascunse.

În afara fişierului general, am vizitat şi fişierul specializat din „camera S". Este celebra cameră „S" unde se află concentrat statul major al luptei împotriva traficanţilor de stupefiante. Aici este o imensă hartă cu stegulețe colorate care indică locurile în care se presupune existenţa laboratoarelor clandestine ce transformă opiul în morfină bază şi apoi în heroină. Tot pe această hartă sînt însemnate localităţile în care există reţele de revînzători, cîmpurile de recoltare a plantelor din care se extrag drogurile, precum şi traseele folosite de traficanţi pentru transportul stupefiantelor spre marii consumatori : Europa occidentală şi S.U.A.. Fişele „S" cuprind 117 caracteristici ale traficanţilor de droguri, repartizate pe 17 grupe, clasate după ten, înălţime, culoarea părului etc.

Statul major al luptei împotriva crimei şi drogului dispune de un puternic grup-radio, alcătuit din 12 emiţătoare şi 12 receptoare telecomandate ce funcţionează zi şi noapte într-un cod special. În acest cod, există nomenclatorul comunicărilor pentru urmăriri, anchete şi arestări. Comunicarea roşie desemnează arestarea în vederea extrădării a unui individ ; comunicarea albastră semnifică cereri de informaţii asupra unui suspect ; cea verde avertizează asupra prezenţei unui individ suspect ce trebuie pus sub urmărirea preventivă şi, în fine, comunicarea neagră constituie cererea de identificare a unui cadavru.

— Ce loc ocupă prevenirea în activitatea Interpolului ?

— Prevenirea şi cooperarea generală ocupă acelaşi loc cu reprimarea crimei — spune Jacquer Amboise. Această acţiune este asigurată printr-un larg sistem de contacte, prin crearea la O.I.P.C. a unui centru mondial de informaţii pentru problemele teoretice, tehnice şi practice ale activităţii poliţieneşti. O.I.P.C. primeşte din ţările afiliate 260 de reviste periodice precum şi un repertoriu al articolelor şi studiilor pe teme de poliţie, difuzează o bibliografie şi o listă semestrială de articole selecţionate, sinteze şi studii, iar o dată la 2 ani, o statistică internaţională criminală.

Spre bucuria mea, volumul „În numele legii", apărut în 1970, la Editura Politică, face parte din bibliografia selectivă difuzată de O.I.P.C. tuturor ţărilor membre.

Ultimul popas l-am făcut, fireşte, la secţia de documentare pentru ziarişti. Timp de o săptămînă am răsfoit din nou zeci şi sute de dosare, dintre care cîteva mi-au oprit atenţia.

Cartea care urmează cuprinde povestea romanţată a unor întîmplări adevărate, care au constituit pentru multe poliţii naţionale motiv de serioasă bătaie de cap, declanşînd de fiecare dată, la sediul O.I.P.C., adevărate alerte...

Les jeux sont faits, rien va plus... *

Trenul de banlieue pe direcția Paris-Ville D'Avray opri lent în stația Saint Cloud. Din al treilea vagon de lîngă locomotiva electrică, coborî un singur călător, cu aerul sigur al celui care cunoaște fiecare piatră de pe caldarîmul peronului. Mergea cu pași măsurați, fără să se grăbească, îndreptîndu-se spre treptele înguste și tocite care leagă gara de orașul Saint-Cloud, suburbie pariziană și cartier semirezidențial, aflat la o oarecare înălțime față de nivelul căii ferate. Privea cu tristețe locurile, ochii stăruindu-i asupra debitelor de tabac, dulciuri și ziare înșirate pe peroanele înguste, legate între ele prin pasaj subteran. Nu s-ar fi putut spune că omul acela se afla într-una din cele mai fericite zile ale existenței sale și totuși un zîmbet îi acoperi fața încruntată. Pe coperta colorată a unei reviste ilustrate, o manșetă imensă îl încunoștiința că „pour les femmes, la beauté c'est un devoir sociale" **.

Circumspect încerca să ghicească ce gălăgioasă campanie publicitară ascunde acest slogan și ce nouă firmă de produse cosmetice intra în jocul perfid al

* Expresie folosită de crupieri în cazinouri, avertizîndu-i pe jucători că „jocurile sînt făcute, nimic nu mai merge".

** „Pentru femei, frumusețea este o datorie socială".

concurenței comerciale. Căci, pentru bătrînul comisar Thomas L'Hôte de la Divizia Criminală a Secretariatului General al Interpolului, nimic din lume nu-i apărea fără semnificații ascunse. Își aruncă privirile în virtutea unei îndelungi obișnuințe, asupra cadranului ceasului electric suspendat pe un stîlp metalic tărcat cu reclame și realiză că era pentru prima oară cînd, după un serviciu ireproșabil de mai bine de patruzeci de ani, își permitea să vină la serviciu la orele unsprezece și treizeci de minute fără ca vreo îndatorire profesională să-l fi determinat la aceasta.

Urcă cu o vigoare pe care nimeni nu i-ar fi bănuit-o la vîrsta sa cele 64 de trepte ale scării de piatră calcaroasă — le știa cu exactitate numărul — așa cum știa cîți pași are de făcut pînă la sediul O.I.P.C. După ce depăși o intersecție aglomerată, comisarul Thomas intră pe rue Armengaud, paralelă cu o linie ferată, o tipică stradă liniștită de provincie, cu clădiri nu mai înalte de două etaje, zidite în stilul vilelor din Alpi, cu pereți de piatră sau lemn vopsit, cu ferestre dublate de obloane. Respiră adînc, cu lăcomie, aerul răcoros, incomparabil mai pur și mai sănătos decît cel al Parisului, care de pe înălțimile Saint-Cloudului, se ghicește ca o imensă fotografie, încadrată de meandrele desenate de apele leneșe și murdare ale Senei. Comisarul se opri decis în fața unei clădiri din capătul străzii Armengaud, la numărul 26, acolo unde, pe o placă de marmură, o insignă de proporții uriașe, înfățișînd figurativ planeta, o spadă pe măsură și o balanță, cîteva litere metalice în relief, avertizează că acolo se află sediul faimoasei „Organisation Internationale de Police Criminelle“ — „International Criminal Police

Organization“ — sau, pe scurt, aşa cum se poate vedea pe frumoasa emblemă a clădirii, „O.I.P.C.“, „I.C.P.O.“.

Ajuns în faţa porţii de bîrne metalice, greoiul mecanism se puse în mişcare, dîndu-i cale liberă. Portarul, un bătrîn aproximativ de aceeiaşi vîrstă cu comisarul, îi ieşi în întîmpinare, conducîndu-l — fapt cu totul neobişnuit — pînă la uşile duble de cristal care conduc spre holul uriaş de la parterul clădirii.

— Ça va, monsieur le comisaire ? *

— Comçi—comça, mon vieux... merçi..., răspunse, cam fără chef, comisarul Thomas.

Nu mai aşteptă liftul şi urcă pe jos scările primelor două etaje.

În timp ce comisarul urca greoi scara, portarul fugi spre cabina cu pereţi de sticlă, formă un număr de telefon şi cu un aer misterios vorbi cu volubilitate cuiva care avea chef de discuţie.

La capătul culoarului, Thomas, ezită, apoi, cu o uşoară strîngere de inimă, se îndreptă spre camera 2 009, deschise brusc uşa şi se pomeni în plin infern. Cîteva pocnituri îi astupară urechile, prin faţa ochilor îi zburară hîrtii colorate aruncate de mîini dibace. Căci micul birou adăpostea în clipele acelea jumătate din arsenalul unui magazin specializat în „Farces et attrapes **“. O duzină de bărbaţi, comisari şi inspectori din Divizia Criminală, vechi colegi şi colaboratori ai lui Thomas, se aliniară lîngă biroul acoperit cu sticle de şampanie, sandvişuri,

---

* — Merge, domnule comisar ?
— Aşa ş-aşa, bătrîne...
** „Farse şi capcane“.

fursecuri şi începură să cînte în cor o cunoscută melodie populară franţuzească :

„C'était un roi de Sardaigne *
qui faisait si peur aux gens.
Il avait mis dans sa tête
De detroner le sultan...".

Petrecerea dură pînă la sfîrşitul programului, apoi cei aflaţi de faţă începură să-şi ia rămas bun de la bătrînul ex-comisar din secretariatul general al Interpolului. Privindu-şi cu tristeţe ceasul, Thomas L'Hôte constata că ultimele minute ale carierei sale poliţieneşti se consumaseră şi că devenise unul din cei mai tineri pensionari de pe continent. Glumi puţin cu cei din jur pe tema aceasta, apoi începu să-şi strîngă din sertarele biroului cele cîteva obiecte de uz personal, adunate acolo de atîţia ani de serviciu. Un dosar voluminos, legat cu sfoară, ocupa atenţia bătrînului comisar, iar unul din colegii mai tineri îl întrebă în glumă :

— Papa, iar îţi iei de lucru acasă ?

Thomas îi aruncă o privire ciudată, abia încercînd să-şi stăpînească un zîmbet.

— Ia spune, „mon vieux", e adevărat că pleci la Knokke ? întrebă altcineva.

— Da..., răspunse cam morocănos Thomas. — fiica mea, Danielle, a insistat...

Celălalt însă, care părea a avea o idee clară asupra intenţiilor bătrînului nu se lăsă convins de argumentul invocat.

---

* „A fost un rege din Sardinia
care băga frica în oameni.
El îşi băgase în cap
Să-l detroneze pe sultan".

— Şi bineînţeles, vacanţa asta la Knokke nu are nici o legătură cu dosarul în care ţi-ai îngropat o parte din viaţă, nu-i aşa ? De fapt, dosarul îl iei acasă pentru că eşti un sentimental şi-ţi vine greu să te desparţi de obiectele ce-ţi aparţin. Am ghicit ?

— Eşti extraordinar, „mon vieux". Într-adevăr, mi-ai ghicit gîndurile...

— Sau, poate vrei să-ţi scrii memoriile... S-au mai văzut şi cazuri din astea...

— În faţa unei asemenea intuiţii supranaturale nu-mi rămîne decît să spun : ei bine, da, ai dreptate...

— Şi cînd te gîndeşti că există pe lumea asta unii care-şi pot închipui că altele ar putea fi motivele acestei vacanţe...

— De pildă ?

— Să zicem, comunicarea sosită zilele trecute din partea biroului central naţional belgian.... Mi se pare mie sau era vorba de fraţii Massina ? Teribilă coincidenţă ! Tot la Knokke, îşi petrec vacanţa şi doi din fraţii Massina.

— Într-adevăr, stranie coincidenţă... Sper că nu-ţi imaginezi că...

— O, nicidecum... Se poate ?

— Cu atît mai mult cu cît, de ani de zile, fiica mea Danielle mă bate la cap s-o duc la Knokke...

— Eşti — într-adevăr — un tată care nu ignoră dorinţele copilei sale iubite... Apropos, ştii că m-a sunat Danielle de dimineaţă ?... Mă întreba...

— Ce putea să te întrebe ?

Thomas deveni nervos.

— Nimic important... Mă întreba dacă ştiu ce naiba ţi-a venit de ai schimbat brusc planurile pen-

tru vacanţă. Spunea că, de fapt, în Italia, te rugase s-o duci... De ani de zile...

— Ştii ceva ? Du-te dracului !

Discuţia care fusese urmărită cu amuzament de cei cîţiva colegi mai în vîrstă rămaşi în jurul comisarului, fu urmată de un rîs zgomotos. Unul din inspectori dădu tonul şi, imediat toţi începură să cînte melodia de la început, însă cu textul puţin schimbat :

„C'etait un comisaire d'Interpol
Qui faisait si peur aux gens.
Il avait mis dans sa tête
De detroner le gang Massina.
Ran-tan-plan...
Ran-tan-tan-plan..."

Tînărul inspector Rolland — copilul teribil al Biroului central naţional din Belgia — constata că îşi începea cea de-a cincea zi de plictiseală, ţintuit în faţa biroului încărcat cu maldăre de dosare prăfuite şi îngălbenite de vreme. Pe ferestrele largi ale încăperii pătrundea lumina cenuşie a unei toamne timpurii şi nimic din jur nu-l putea face să spere o schimbare în bine în următoarele zile. Hîrţogărie, rutină, iată ce-l aştepta, şi se gîndea cu ciudă la falsa imagine pe care şi-o făuresc cititorii de romane poliţiste despre detectivii interpolului care le îmbată adeseori imaginaţia cu romantice şi spectaculoase aventuri. Şi deodată a sunat telefonul într-un anume fel, în felul acela particular pe care numai el îl distingea şi care îi spunea că undeva s-a petrecut din

nou un eveniment asupra căruia planează crima sau misterul. Închise dosarul prăfuit pe care tocmai îl studia şi ridică receptorul cuprins de cele mai roze speranţe.

— Inspectorul Rolland la aparat..., răspunse el repede unui „Alo" autoritar, a cărui provenienţă o cunoaşte prea bine.

— Te rog să vii urgent la mine..., îi spuse scurt intendentul B.C.N. belgian, care îşi încheie brusc convorbirea.

În biroul intendentului se mai afla un bărbat, cam de aceeaşi vîrstă cu el şi din atitudinea celor doi, inspectorul Rolland deduse că aceştia sînt desigur buni şi vechi prieteni.

— Ţi-l prezint pe comisarul Thomas de la brigada criminală a secretariatului general al Interpolului... Probabil că ai auzit de el... Intendentul făcu o pauză, părînd a-şi aminti întîmplări de demult. Sîntem vechi camarazi şi am avut prilejul să lucrăm împreună de multe ori...

— Încîntat să vă cunosc, domnule comisar..., se grăbi să vorbească tînărul inspector care, fireşte, cunoştea reputaţia bătrînului funcţionar al O.I.P.C.

— Ex-comisar, tinere... Sînt pensionar de trei zile...

— Ai vreo afacere curentă ? îl întrebă intendentul pe tînărul inspector, privindu-l peste ramele groase ale ochelarilor săi cu multe dioptrii.

— Nimic deosebit, şefule... Hîrţogărie, birocraţie... cum s-ar spune, sezon mort...

Din fotoliul său, ex-comisarul Thomas îl privea cercetător pe tînărul inspector Rolland, admirîndu-i ţinuta sportivă, ce trăda o statornică frecvenţă în sălile de gimnastică şi terenurile de sport.

— Dragul meu Rolland — continuă intendentul — de data asta, este vorba de o afacere deosebit de dificilă. Eu, din păcate, ca şi vechiul meu prieten, am îmbătrînit... E nevoie nu numai de un om inteligent şi energic, dar şi de un excelent luptător... Ai curaj să intri din nou în cuşca leilor ?

Rolland îşi mîngîie surîzător braţul stîng, acolo unde o lungă cicatrice îi deştepta amintiri nu prea plăcute. Rolland îşi privi şeful în ochi, cunoscîndu-i prea bine stilul. Ori de cîte ori acesta îşi începea mica sa conferinţă cu amabilităţi, ştia că misiunea ce-l aştepta avea să fie dură.

— Şi mai e ceva..., continuă, de data asta cu glas mai puţin oficial, aproape patern —, este, dacă vrei, o chestiune de onoare pentru Interpol, pentru comisarul Thomas, pentru mine în egală măsură... De mai bine de patru decenii încercăm să venim de hac uneia din cele mai periculoase organizaţii criminale de pe continent. De fiecare dată însă am eşuat. Lipsă de probe, politicieni influenţi care au făcut presiuni... cunoşti foarte bine partitura... Primul eşec l-am înregistrat în 1936, pe cînd sediul Interpolului era la Viena. Aveam amîndoi — intendentul arătă spre Thomas — vîrsta dumitale. De atunci, am trăit o duzină de insuccese... Ţi-am spus... Este pentru noi o chestiune de onoare... Ne-am jurat, şi toată lumea la O.I.P.C. o ştie, să nu avem odihnă pînă cînd fraţii Massina n-or intra la puşcărie... Prietenul meu Thomas a ieşit la pensie. În curînd, şi eu voi părăsi baraca... Şi ce s-a ales din vechea noastră răfuială împotriva gangului Massina ? Ei îşi lărgesc imperiul, iar noi, cu un picior în mormînt privim cu neputinţă cum crima şi corupţia prosperă... Numai dumnezeu ştie, tînărul meu

prieten, cît ne-am dorit să-i punem, cum se spune, cu botul pe labe... Ne-a lipsit şansa sau poate altceva... În fine, de data aceasta, soarta pare a ne favoriza, dar... priveşte-ne... Ne mai putem noi înfrunta acum cu gangul Massina ?

Intendentul deschise dosarul voluminos, legat cu sfoară, aduse de Thomas de la sediul secretariatului general, îl răsfoi distrat, apoi îl închise su grijă, întinzîndu-l spre tînărul inspector Rolland.

— E opera de-o viaţă a lui Thomas. Vei găsi aici, adunate, date, informaţii, privitoare la gangul Massina. Du-te în biroul dumitale şi studiază-l cu atenţie. Te aştept peste două ore...

Aşezat confortabil în fotoliu, cu o cană uriaşă de cafea neagră în faţă, inspectorul Rolland deschise cu nerăbdare prima filă a dosarului care nu era altceva decît o scurtă istorie a activităţii gangului Massina.

O.I.P.C. — INTERPOL
No........../196....
copia nr. 2

Obiect : Gangul Massina. Fraţii Massina : Eugennio, Carmelo, Salvatore, Alfred, Atilo, fii naturali ai lui Giovani Massina, născut în Sicilia, la Caltagirone, membru al Mafiei de la vîrsta de 17 ani, decedat în împrejurări necunoscute, în 1939.

Giovani Massina. A părăsit Sicilia înaintea primului război mondial, prin 1913, îndeplinind diferite misiuni încredinţate de Mafia. Utilizat mai ales ca ucigaş plătit. În 1914, s-a stabilit în Egipt, la

Alexandria, aducîndu-l lîngă sine pe Salvatore, fiul cel mare. Ajutat de Salvatore, Giovani Massina deschide bordeluri în Alexandria, Abukir, Cairo şi Port Said.

Face rapid avere, organizînd „turnee“ cu prostituate în jurul marilor garnizoane ale trupelor Antantei, fapt ce-i atrage simpatia statelor majore aliate, ceea ce nu-l scuteşte însă de a fi bănuit de spionaj în favoarea puterilor centrale. E arestat de poliţia militară franceză, dar este eliberat din lipsă de probe, la insistenţele comandantului frontului aliat generalul W. K.

Salvatore — fiul cel mare — este în toată această perioadă mîna dreaptă a lui Giovani. Către sfîrşitul războiului se stabilesc în Egipt şi fiii mezini : Eugennio, Carmelo. În perioada 1918—1923, toţi membrii familiei Massina sînt anchetaţi de poliţia militară britanică şi autorităţile egiptene pentru contrabandă de arme şi trafic de stupefiante pe ruta Alexandria-Abukir.

Afacerile familiei Massina cunosc în această perioadă o ascensiune vertiginoasă. Ca urmare, sosesc la Alexandria, unde e stabilit statul major al familiei, sosind şi cei doi fraţi mai mici, Alfred, Atilo.

În 1932, autorităţile egiptene îi expulzează pe toţi membrii familiei Massina, după ce aceştia fuseseră implicaţi în mai multe procese soldate cu condamnări pe termene mici — deşi capetele de acuzare erau grave : lovire cu cuţitul, proxenetism, trafic de droguri. În 1939, în preajma celui de-al doilea război mondial, Giovani Massina (tatăl) dispare în împrejurări ce n-au putut fi lămurite niciodată. Se ştie că acesta avea relaţii strînse cu misiunea comer-

cială nazistă de la Cairo şi se bănuieşte că ar fi colaborat cu Abwehrul, spionajul militar german.

Fraţii Massina. Conducerea gangului au preluat-o, imediat după moartea lui Giovani, fii acestuia. Dintre aceştia, comanda operativă o au Eugennio şi Carmelo. Salvatore a îmbătrînit şi este oarecum senil. Nici o acţiune nu-i mai este încredinţată. Alfred şi Atilo sînt „locoteneţi principali“ şi supraveghează îndeaproape afacerile puse la cale de cei doi fraţi mai mari. Ei sînt moştenitorii virtuali ai gangului. Membrii familiei Massina, mai bine zis cei cinci fraţi, s-au stabilit în Marea Britanie, imediat după dispariţia tatălui, şi după expulzarea lor de către autorităţile egiptene.

Din 1939 şi pînă în 1945, cei cinci fraţi Massina au dus o activitate intensă menită a şterge urmele trecutului dubios. Imensa avere dobîndită prin crimă, jaf, contrabandă, trafic de narcotice şi proxenetism au investit-o în afaceri „onorabile“, în credit bancar, în acţiuni ale principalelor societăţi industriale britanice. O bună parte din avere este investită în comerţul cu bijuterii şi diamante, fiind acţionari ai unor mine-diamantifere din Transvaal şi Orange. Au birouri şi reprezentanţi la Johannesburg şi Pretoria. Sînt susţinători înfocaţi ai regimurilor rasiste din Republica Sud-africană şi Rhodesia.

Au înfiinţat la Londra o firmă comercială.

În cei 6 ani de război au dus o viaţă cu aparenţă onorabilă, ferindu-se de afaceri veroase şi frecventînd cercuri ale înaltei finanţe şi industrii. Datorită aparenţelor de onorabilitate dobîndite în aceşti ani au fost acceptaţi în cercurile aristocratice londoneze. Cheia care le-a deschis toate căile este imensa lor avere, influenţa crescînd în marea fi-

nanță, furniturile pe care firma Massina le-a trimis cu o regularitate de ceasornic și la prețuri competitive armatei britanice în tot timpul războiului. Prețurile modeste ale mărfurilor furnizate de frații Massina armatei, cu mult sub cele prestate de celelalte firme britanice, le-a adus renumele de „patrioți". Efortul fraților Massina de a-și crea un durabil și oficial certificat de onorabilitate a reușit.

Autoritățile n-au consemnat în această perioadă nici un fel de acțiune criminală, contrabandă sau alte delicte tipice gangului Massina, în care să fi fost amestecat vreunul din cei cinci frați. Totuși, cîteva evenimente din această perioadă atrag atenția.

a) În 1943, în timpul unui raid aviatic asupra fortificațiilor din jurul Alexandrei au fost bombardate în mod cu totul de neînțeles clădiri civile dintr-un cartier în care nu se aflau nici un fel de obiective militare sau economice. Cu acest prilej, a fost distrusă și a ars pînă la temelii, clădirea arhivelor poliției, fiind pierdute în acest fel toate documentele privind trecutul murdar al familiei Massina.

În felul acesta, războiul, cu evenimentele sale tragice, a șters treptat toate urmele trecutului dubios al membrilor familiei Massina.

Ca atare, în 1945, gangul Massina a renăscut cu puteri sporite, acționînd în umbra certificatului de onorabilitate obținut cu atîta trudă și perseverență.

Direct sau indirect, prin proprietari fantomă, gangul Massina a pus mîna pe rețeaua de bordeluri din Marea Britanie, Franța, Italia, Belgia. Etapa următoare a constituit-o acapararea rețelelor de localuri de noapte, a cabaretelor, dancingurilor — care

au început să devină în Europa vestică un imperiu al fraţilor Massina.

După promulgarea, în 1946, mai întîi în Franţa, apoi în celelalte state vest-europene a „Legii pentru închiderea caselor de toleranţă şi lupta împotriva proxenetismului", fraţii Massina au pus la punct un nou gen de afaceri : „Massina-girls", — sistem de prostituţie destinat nu numai consumului larg ci şi personajelor „sus-puse". Gangul Massina recrutează „fete" din toate colţurile lumii, organizînd cu ele turnee şi spectacole.

Gangul Massina este la ora actuală principalul organizator şi profitor al recrutărilor pentru înzestrarea cu femei de moravuri uşoare a cluburilor private, frecventate de înalte personalităţi politice, administrative, de capi ai finanţei şi industriei. Poliţiile de moravuri rămîn neputincioase în faţa acestor manevre, datorită „onorabilităţii" membrilor acestor cluburi şi care înăbuşă în faşă, prin influenţa lor, orice încercare de anchetă.

În cele mai multe din recentele răfuieli dintre bandele rivale — care au acoperit cu zeci de cadavre străzile metropolelor vest-europene — este implicat şi gangul Massina. Fraţii Massina au reuşit să lichideze la Londra şi Paris concurenţa gangurilor Sultana, Saliba, Mangion, Borg, Vassalo, Carmela Balto. Se pare că fraţii Massina sînt ocrotiţi atît de Mafia italiană cît şi de cea corsicană („Union Corse"), cărora le plătesc anual o cotă parte din beneficii.

Dovezi : Nici una capabilă a-i trimite pe fraţii Massina în faţa unui tribunal. Membrii bandei, capturaţi în viaţă de către poliţie, nu ajung niciodată

în fața instanțelor juridice, murind întotdeauna, în „condiții misterioase“, înainte de a fi interogați.

Concluzii : Este necesar ca toate birourile centrale naționale europene să depună eforturi, folosind toate mijloacele pentru lichidarea acestei organizații criminale care altereazâ climatul moral al mai multor state.

Anexa 1

B.C.N. britanic anunță iar B.C.N. belgian confirmă că doi din frații Massina, conducătorii de fapt ai gangului, Eugennio și Carmelo, se află începînd din 4 septembrie în localitatea balneară Knokke le Zoute.

Anexa 2

B.C.N. belgian reconfirmă prezența lui Eugennio Massina și a lui Carmelo Massina la Knokke le Zoute, pe litoralul Mării Nordului.

Cei doi frați ocupă apartamente învecinate la etajul întîi al hotelului „Cassino Bruges“.

Zilele și le petrec la plajă iar nopțile în jurul meselor de joc ale cazinoului.

După lectura dosarului, al cărui conținut îi apărea de domeniul literaturii *, inspectorul Rolland se prezentă din nou în cabinetul intendentului B.C.N.

— Ei, Rolland, te-a prins afacerea ? — îl întreabă precaut intendentul. De pe fotoliul său,

* Activitatea gangului Massina l-a inspirat pe unul din cei mai prolifici scriitori de literatură polițistă din „seria neagră“, francezul Auguste le Breton, autorul serialului „Riffifi“ (ceea ce înseamnă în argoul francez încăierare, revanșă) în realizarea romanului „Du Riffifi chez les hommes“, în care eroul și superagentul secret Mike Copolano luptă împotriva fraților Massina. Tot gangul Massina i-a inspirat pe cineaștii franco-italieni în realizarea filmului „Clanul sicilienilor“, film cunoscut spectatorilor noștri.

ex-comisarul Thomas îl analiza atent pe tînărul inspector, încercînd să-i evalueze valoarea combativă.

— Nu înțeleg cu ce vă pot ajuta... Tipii sînt atît de blindați, încît...

— Există o singură cale, Rolland, îl întrerupse intendentul. E drept, o cale mai puțin catolică... Nu ești obligat să o urmezi dacă ți se va părea deplasată. Discut cu dumneata neoficial... Știu că-ți plac jocurile de hazard... ruleta... baccaraua...

— E mult spus că-mi plac... Pentru asta trebuie să ai bani... E drept, studiez din punct de vedere logic probabilitatea matematică a numerelor... adică ceea ce oamenii numesc în mod curent „hazardul"...

— Tinere, ești exact omul pe care îl visez — interveni în discuție ex-comisarul Thomas. Îți pun la dispoziție toată averea mea, tot ce-am economisit într-o viață cinstită, dedicată legii și binelui. În monedă belgiană asta înseamnă cam 500 000 de franci. Știu că nu-i prea mult, dar în mîinile unui om inteligent și de acțiune ca dumneata banii aceștia pot deveni o armă nemaipomenită...

— Iertați-mă..., îndrăzni Rolland — dar nu vă înțeleg...

— Dragul meu prieten — îi continuă intendentul gîndurile lui Thomas — planul nostru e simplu... Vom încerca să-i provocăm la... masa de joc. La ruletă sau, eventual, la baccara. Frații Massina sînt obișnuiți să cîștige... Dacă le-am întinde o cursă și i-am obliga să piardă și-ar ieși din fire...

De aici pînă la acte nesăbuite nu-i decît un pas. Cunoști pe cineva care ar putea să-i înfrunte la masa de joc ?

— Mărturisesc că omul acela sînt eu... Fără modestie, dar am sistemul meu... Numai că... Rolland făcu o pauză...

— Numai că ? îl îngînă ex-comisarul Thomas.

— S-ar putea ca socoteala de acasă să nu se adeverească... S-ar putea să pierd şi atunci... economiile dumneavoastră de-o viaţă, şi eu ştiu cîte renunţări se află în spatele a 500 000 franci economisiţi de un funcţionar...

— Asta n-are nici o importanţă... E o răfuială a mea cu fraţii Massina...

— Oficial, avem vreun sprijin ? mai întrebă Rolland.

— Nici unul, dragul meu prieten şi colaborator... Dacă treburile se încurcă, voi fi nevoit să-mi ridic mîna de pe dumneata. Accepţi ?

Ex-comisarul Thomas îl privea cu emoţie pe tînărul inspector care, fără să se codească, răspunse hotărît :

— Da, accept... Dacă domnul Thomas îşi joacă pe cartea asta agoniseala unei vieţi de muncă, eu n-am de pierdut, în fond, decît o carieră de poliţist... Şi ce poate însemna o carieră de poliţist cînd în faţa mea se află un dosar murdar ca cel al fraţilor Massina ? Cît timp trăiesc în libertate cei cinci Massina, consider că meseria mea e inutilă... Deci, domnilor, cînd pornim la Knokke ?

* *
*

Puţine hărţi geografice europene consemnează conturul modest al localităţii Knokke le Zoute. În schimb, nici o hartă turistică nu uită s-o menţioneze.

Locurile pe care se ridică mica localitate sînt fermecătoare, iar societățile care administrează hotelurile și cazinoul au făcut totul pentru a spori valoarea naturală a peisajului.

De aceea mica localitate, care numără, după cel mai recent recesămînt, 13.230 locuitori stabili, se bucură de o anumită notorietate europeană. Situată pe malul Mării Nordului, în Flandra Occidentală, arondismentul Bruges, la nord de orașul de reședință Bruges, Knokke le Zoute se învecinează cu gemenii Knokke sur Mer și Le Zoute, formînd, de fapt o unică și încîntătoare localitate balneară maritimă.

Tot țărmul Mării Nordului este aici nisipos și accesibil, culminînd cu acea splendoare marină care este plaja Albert și care constituie de cîțiva ani un loc de refugiu al înaltei „societăți" vest-europene. Hotelul „Cassino Bruges" are privilegiul de a fi cel mai apropiat de nisipul auriu al acestei plaje mult invidiate — motiv pentru care este pur și simplu asaltat de turiști chiar și „hors seson", la începutul toamnei, cînd apele Mării Nordului încep să fie frămîntate de vînturile de nord, ce aduc aroma aspră a lichenilor și zăpezilor veșnice. Numai datorită prevederii bătrînului ex-comisar, care a rezervat locurile încă de la Paris, mica echipă ce-și propunea să-i înfrunte pe doi din cei mai periculoși gangsteri ai continentului a putut fi cazată în hotelul „Cassino Bruges". Ajunși la Knokke, Thomas și tînărul său prieten, au fost întîmpinați în mica gară a localității de o tînără și seducătoare blondă care l-a îmbrățișat pe comisar cu multă afecțiune.

— Dragă Rolland, a început ex-comisarul, ea este fiica mea, Danielle... Dacă nu-ți cer prea mult, am să te rog, pentru deplina noastră acoperire în

fața fraților Massina, să dai impresia că-i faci curte...

— Trebuie să recunoști, domnule Rolland, că tata posedă într-un mod deosebit arta de a-i pune pe cei din jurul său în situații dificile... — glumi Danielle, în timp ce din priviri măsura statura atletică, bine făcută a tînărului inspector, chipul său deschis, privirea hotărîtă. Examenul acesta scurt păru s-o încînte mai mult decît și-ar fi dorit. Rolland o cuprinse protector de umeri, stăruind în aceasta mai mult decît s-ar fi cuvenit pentru un simplu gest de politețe.

— Nu știu ce gîndiți dumneavoastră, frumoasă domnișoară, dar, în ce mă privește, îl consider pe domnul Thomas un fel de sultan Harum al Rașid care m-a adus în țara celor o mie și una de minuni... Ei bine, iată-mă într-o vacanță nesperată la Knokke cu misiunea de a face praf la masa de joc 500 000 franci, întîlnesc cea mai plăcută și agreabilă ființă feminină din toată existența mea, căreia, cine ar fi sperat la asta, am voie să-i fac curte... Nu, zău, e prea frumos totul... Poate visez... Îmi dați voie să mă ciupesc de nas ? Nu, mai bine nu, mi-e teamă c-o să mă trezesc din visul acesta prea frumos pentru un biet „flic“ *.

Rîseră cu poftă toți trei și astfel, într-o clipă, se închegă între ei o trainică și caldă prietenie.

În prima noapte, Thomas, care juca rolul tatălui bogat plecat în vacanță cu fiica și viitorul ginere, făcu cunoștință de la distanță cu cei doi capi ai gangului Massina. Eugennio și Carmelo au jucat baccara pînă tîrziu, aproape de orele 3 dimineață. Și în următoarele 3 nopți frații Massina au jucat

* „Sticlete“, exprimare peiorativă argotică comună tuturor națiunilor de limbă franceză.

baccara. Erau, de fapt, singurele momente în care aceştia puteau fi văzuţi pentru că ziua nu apăreau nici pe nisipul auriu al plajei Albert, nici în piscina hotelului „Cassino Bruges", nici pe aleile frumosului parc englezesc din centrul oraşului, acolo unde în fiecare după amiază cînta fanfara, ca în „frumoasele vremuri de altădată" cum îi plăcea să sublinieze ex-comisarului Thomas. Dincolo de misiunea pe care o avea de îndeplinit alături de bătrînul poliţist de la Interpol, Rolland începuse să trăiască o a doua existenţă a acestei vacanţe insolite, prezenţa alături de sine a frumoasei Danielle amintindu-i că era încă tînăr, că şansele de a iubi şi de a fi iubit le mai păstra încă — dar — se întreba cu o puternică strîngere de inimă — oare nu cumva începea să devină romantic ca un liceean ? Danielle, alături de care îşi începea zilele, Danielle cu care se lăsa mîngîiat de ultimele raze calde de soare ale anului pe plaja Albert, Danielle cu care înota pînă departe, spre promontoriu şi vechiul far, cu care număra frunzele ce cădeau din castanii parcului — ei bine, Danielle vedea oare şi altceva în el în afară de interpretul rolului de „logodnic" impus de tatăl său ?

După o săptămînă de supraveghere discretă a fraţilor Massina, cei doi poliţişti hotărîră că era timpul să treacă la ofensivă.

— Ceea ce mă enervează la tipii ăştia, repeta Rolland — este faptul că joacă numai baccara.

— Are vreo importanţă ? l-a întrebat ex-comisarul în a şaptea zi de sezon la Knokke.

— Într-un fel, da... Eu sînt specialist în ruletă... Cîţiva ani la rînd am fost detaşat pe lîngă cazinourile din Spa şi am avut timp să trag unele

concluzii... Pentru cineva care cunoaște matematică, calculul probabilităților și are la îndemînă un calculator, lucrurile se pot aranja... firește, existînd o anume zonă de risc...

— Dar tipii, după cum vezi, joacă baccara. Nu cumva jocul ăsta...

— Nu..., nu-i ce credeți... Ați jucat vreodată baccara ?

Thomas rîse cu poftă :

— Arăt eu ca unul care ar fi putut să facă așa ceva ?

— Eu unul, mărturisesc că am jucat... De cîteva ori, la mize mici, firește... Mai mult pentru a-mi verifica formulele matematice care mă obsedează... E un joc ce seamănă foarte bine cu douăzeci și unu... Numai că la baccara poți să pierzi bani, nu glumă...

— La dracu, dar tocmai pentru asta am venit aici... Să pierdem sau să-i determinăm pe alții să piardă...

— Atunci, totul e în regulă...

— La baccara — își continuă lecția Rolland — șansele sînt aproape egale atît pentru cel care ține banca cît și pentru cel ce pontează. Uneori ajunge un tur de joc pentru a-l ruina pe bancher sau pentru a-i sărăci pe pontatori... Nu știu dacă ați observat, dar de patru nopți, frații Massina țin banca pe rînd la masa cu numărul doi. Am luat informații despre moralitatea crupierilor. Sînt în afară de orice bănuială, așa că frații Massina nu pot măslui cărțile. Deci, putem juca cu ei avînd șanse egale... Și în plus, dacă îmi este permis s-o spun, am de partea mea o minte capabilă să calculeze șansele asemeni unui computer...

— Ce propui, așadar ?

— Să-i hărţuim... Vom ponta împreună. Dumneavoastră şi Danielle la sume mici... Eu, numai la sume mari... Asta îi va enerva, presupun... Pe de o parte, dumneavoastră veţi pierde sume modeste, în timp ce eu, îi voi ciupi „en-gros".

Tînărul inspector de la B.C.N. belgian se dovedea a fi un bun psiholog. În calculul său, comportamentul adversarilor era bine studiat. Totul era ca cel care-i înfruntă pe cei doi Massina să fie un bun psiholog şi fizionomist, să aibă nervii tari, să nu-şi trădeze emoţiile.

— Din cele două cărţi primite de bancher — Thomas şi Danielle îl ascultau amuzanţi de tonul său de belfer — sau de pontatori, cîştigă cel care obţine prin însumarea punctelor cifra nouă sau o cifră cît mai apropiată de nouă. Dincolo de hazard, jocul de baccara este o luptă dură, de uzură nervoasă — repet, cîştigă cel care-şi păstrează calmul, care nu sfidează hazardul şi care are intuiţie... În ce mă priveşte mă voi strădui să adiţionez numai puncte de nouă şi opt... Începem ?

Primele două nopţi, trioul Thomas, Danielle, Rolland jucă „stil guerilă". Atacau scurt, pe neaşteptate, îndrăzneţ şi prin coordonarea inteligentă a tînărului inspector de la B.C.N. belgian au reuşit să-şi ridice soldul de la 500 000 franci la 860 000 franci. Danielle descoperea tainele şi emoţiile jocului cu o bucurie copilărească şi atitudinea ei spontană acoperea de minune intenţiile grupului. A treia noapte, nu s-au prezentat la masa de joc. Unul din fraţii Massina le-a observat absenţa şi a făcut remarci ironice la adresa jucătorilor care dispar după ce „ciupesc" din nimereală cîteva mii...

Pentru ziua următoare însă, Rolland decise să încerce marea lovitură.

Noaptea dinaintea bătăliei se plimbă cu Danielle pînă tîrziu, de-a lungul plajei pustii, luminată de lună. Intrară pentru două ore într-un dancing unde s-au amuzat și au dansat, apoi, după o altă promenadă lungă pe sub frunzele ruginite ale castanilor — s-au dus la culcare. Pentru a-și oferi un somn adînc și reparator, Rolland înghiți două tablete de amital sodic, iar dimineața se sculă tîrziu, cu mintea limpede și mușchii relaxați. Toată ziua hoinări cu Danielle prin portul pescăresc, navigară în larg cu o yolă, apoi luară masa la o mică ospătărie în care mîncau marinarii și lucrătorii din port. Seara, pe la orele opt, după ce a cinat ușor, s-a întins o oră în pat, îmbrăcat, fără să doarmă. După un duș rece, prelungit, a îmbrăcat smochingul, și-a umplut buzunarele cu bancnote apoi a trecut pe la camerele lui Thomas și Danielle.

— Ça va, Rolland ? l-a întrebat ușor îngrijorat bătrînul ex-comisar.

— Domnule comisar, glumi Rolland, ginerele dumneavoastră, închiriat de la una din cele mai serioase firme belgiene, este gata să vă toace averea... Dacă v-aș fi fost un adevărat ginere, nu știu dacă aveam curajul s-o fac cu atîta larghețe ca-n noaptea asta... Dar, cum zestrea Daniellei nu-mi va reveni, sînt gata s-o las săracă, lipsind-o de șanse de a se mărita prea curînd...

Rolland urmări cu atenție chipul Daniellei. Replica sa nu era aruncată la întîmplare. În ultimele două zile atitudinea frumoasei fiice a ex-comisarului se schimbase. După intimitatea care-i unise în primele momente ale întîlnirii lor, fata părea să

regrete clipele de slăbiciune. O tristețe nedefinită o încerca în unele momente și cu greu mai reușea Rolland s-o smulgă din gînduri sau s-o înveselească cu eternele sale glume. Ochii Daniellei erau gravi, iar surîsul pe care se forța să-l deseneze pe buzele ce-i tremurau îi întăreau tînărului inspector bănuielile că sufletul fetei era tulburat la gîndul că momentele frumoase ale vacanței — la Knokke — se apropiau de sfîrșit.

Ajunși la cazinou, Rolland și-a gonit toate aceste frămîntări care-l împiedicau să-și îndeplinească cu luciditate misiunea. În noaptea aceea, bancoul îl ținea Eugennio. Rolland s-a așezat chiar în fața acestuia, pentru a-l studia și, la nevoie, înfrunta în voie.

— Mesdames et Messieurs, les jeux sont faits. Un banco de dix mille — sună sec vocea crupierului. Banca a cîștigat detașat, cu nouă în timp ce restul jucătorilor n-au avut cărți decît pînă la șase.

— Un banco de vingt mille... — continuă cu aceeași voce neutră crupierul. De data aceasta, pontară, Thomas și Danielle. Rolland se păstra pentru licitările de mai tîrziu. Danielle cîștiga cu opt, motiv pentru care se bucura teribil, spre mulțumirea lui Rolland care începea din nou să-și facă speranțe. Pînă la licitarea de 50.000 de franci jucară, pe rînd, cînd bătrînul ex-comisar, cînd Danielle, reușind să le cîștige fraților Massina și celorlalți jucători aproape o sută de mii de franci. Vizibil, cu ostentație, Thomas și Danielle îi încredințau banii lor lui Rolland, vorbindu-i tare...

— Dragă Rolland, acum ai ocazia să-mi rotunjești averea...

— Las' pe mine... — îl încredința cu voce voit arogantă Rolland. Am să încerc să-i învăț carte pe toți acești domni care se cred ași în baccara...

Tonul și atitudinea lui Rolland nu trecură neobservate. Doi jucători se retraseră, intuind că partida degenera.

— Un banco de cent mille..., anunță crupierul care împărți cu lopățica cărțile, cîte două pentru fiecare din cei șapte jucători.

Eugennio își citi cărțile repede, în timp ce adversarii le filau lung, făcînd calcule mintale.

Rolland avea în mînă un trei și un rigă. În total trei puncte. Refuză să ponteze. Toți ceilalți merseră însă, dar cel care cîștigă fu Eugennio, cu un șase și un trei. În total nouă.

Rolland continuă să joace în același stil, aruncîndu-se în joc cu precauție, pîndind momentele, cu avară precauție, ceea ce avu darul de a-l enerva pe Eugennio și pe fratele său care supraveghea partida, mizînd și el din cînd în cînd.

— Un banco de quatre cent mille...

Sigur de el, Eugennio întoarse brusc cărțile : erau un trei și un șase. Total nouă. Ridică privirile în jur, triumfător. Rolland, însă, nu pontase. Enervarea sicilianului creștea, amenințătoare...

— Mesdames et messieurs, un banco de six cent mille...

— Banco, rosti calm Rolland.

Cărțile se opriră cu zgomote moi în dreptul jucătorilor. Fără să le privească, Rolland întoarse dintr-o singură mișcare cele două cărți în fața privirilor înmărmurite ale celor de față, care nu mai văzuseră un asemenea gest : să licitezi pe nevăzute,

la o sumă atît de mare. Replica lui Rolland obliga la un gest similar.

Nervos, Eugennio, întoarse și el cărțile : un as și un valet. În total, unu !

— Bacarra — spuse crupierul, împingînd cu lopățica teancul de bancnote în direcția lui Rolland.

— Un banco d'un million — se auzi vocea crupierului. Jucătorii transpirau de emoție.

Pentru Rolland, sosise momentul psihologic al jocului. Ceea ce avea să urmeze nu era prea catolic, dar, cu orice risc, frații Massina trebuiau să se demaște.

Eugennio întoarse cărțile. Triumfător, sicilianul le trimite spre centrul mesei, acolo unde se odihneau teancuri uriașe de bancnote. Erau un șapte și un doi. În total nouă.

În timp ce toate privirile erau concentrate asupra celor două cărți pe care urma să le întoarcă Rolland, ex-comisarul Thomas aruncă — pe furiș — un trei de treflă la picioarele lui Eugennio. Pe Rolland, șansa părea să-l părăsească. Crupierul anunță sec :

— Neuf à la banque et un sept...

Rolland mai ceru o carte. Crupierul o aruncă pe postavul verde cu gestul stereotip al celui pe care emoțiile jocului îl lasă rece. Cartea, un șase, nu-l ajuta pe Rolland, care obținea un punctaj mai mic : șapte plus șase, egal 13, în baccara asta însemna trei.

Rolland privea resemnat teancurile de bancnote pe care crupierul le îndesa cu lopățica în direcția lui Eugennio care triumfa, privindu-l batjocoritor pe Rolland. Inspectorul dădu să-și scoată batista din buzunar pentru a-și tampona fruntea nădușită, dar se opri, scoțînd un strigăt care-i înspăimîntă pe toți cei de față :

— Domnilor, opriți jocul... Individul acesta trișează...

Acuzația era gravă. Așa ceva nu se mai întîmplase din anul 1937 în istoria cazinoului din Knokke le Zoute.

— Priviți, vă rog... i-a căzut din manșetă o carte...

Eugennio se ridică dintr-un salt de la masa de joc și-l apucă de guler pe Rolland.

— Îndrăznești să mă acuzi ? Pe mine ? Tu, un pîrlit care ciupești francul ?

— Da..., ești un trișor..., un trișor ordinar...

Eugennio îi dădu un pumn lui Rolland în plină figură. Thomas încercă să intervină dar fu lovit de Carmelo, care sări în ajutorul fratelui său. Scandalul izbucnise. Rolland profită de învălmășeală și-l pocni pe Eugennio de cîteva ori, răcorindu-și setea de răzbunare după pumnul care-l făcuse să semene la figură cu o pătlăgică roșie spartă.

Ca prin farmec însă, sala de joc s-a umplut de polițiști, care i-au imobilizat pe combatanți.

Un inspector de la poliția locală i-a invitat pe frații Massina, pe Rolland și Thomas la comisariat, pentru a explica acolo lucrurile.

La comisariat, doi inspectori au procedat la identificarea și controlul corporal al bătăușilor de la „Casino Bruges". Lovitură de teatru !

Asupra celor doi frați Massina au fost găsite revolvere, chei false de cofret, pașapoarte trucate. Această primă recoltă a fost suficientă pentru a permite poliției locale să facă o descindere în apartamentele de la hotel ale fraților Massina, păzite zi și noapte de „secretari" cu mutre de luptători.

Bagajele lui Eugennio şi Carmelo adăposteau un întreg arsenal de arme, unelte, pentru spargeri şi, ceea ce era mai preţios, au fost găsite printre rufele de corp, două dosare cuprinzînd numele, adresele „firmelor“ subordonate gangului.

Deznodămînul a fost rapid. După aproape cinci decenii de activitate criminală, dinastia Massina a fost detronată. Gangul s-a destrămat ca un castel alcătuit din cărţi de joc. Secretariatul general al Interpolului a difuzat birourilor centrale naţionale atît vechile cît şi noile date ale activităţii fraţiilor Massina. Astfel, au fost lichidate toate tentaculele ce duceau din Anglia, Belgia, Franţa, Egipt, Brazilia.

Dar oare cîte ganguri criminale continuă să rămînă nepedepsite, în urma unei onorabilităţi abil camuflate sub firme private ? Cîţi comisari au oare şansa de a ieşi la pensie cu mulţumirea că au lichidat una sau alta din aceste organizaţii ale crimei ? Cercetînd arhivele Interpolului, m-am convins că această satisfacţie nu este împărtăşită întotdeauna pînă la capăt.

„Probabil este imposibil să-i pedepseşti pe toţi răufăcătorii lumii — i-a spus bătrînul Thomas inspectorului Rolland înainte de a se despărţi — dar merită să încerci...“

Este exact ce încearcă să facă în fiecare zi, în fiecare ceas, Organizaţia Internaţională a poliţiei criminale prin organele sale executive, birourile centrale naţionale. În ceea ce îl priveşte pe inspectorul Rolland, acesta poartă şi acum amintirile unei vacanţe neobişnuite la Knokke, regretele unei poveşti frumoase care ar fi putut să fie, dar n-a fost.

După deznodămîntul încăierării de la „Casino Bruges“, la Knokke a sosit pe neașteptate un tînăr cam de aceeași vîrstă cu Rolland și care i-a fost prezentat acestuia din urmă drept „logodnicul Daniellei“. Adevăratul logodnic.

— Dacă n-ar fi fost logodită de anul trecut cu Bertrand, nu mi-aș fi dorit un alt ginere decît pe tine, dragul meu Rolland..., i-a spus Thomas.

— Păstrează-mi o amintire frumoasă..., i-a spus la despărțire Danielle. Viața nu e întotdeauna așa cum am dori noi, Rolland... Ai să mă ierți vreodată ? Și fără să-i aștepte răspunsul, Danielle l-a sărutat, apoi a fugit spre avionul care se pregătea să decoleze în direcția Roma.

Rolland e încă burlac și tot copilul teribil al B.C.N. belgian a rămas.

Cicatricii de la braț i s-au adăugat două, una la coapsă și alta la umărul stîng. Toamna însă — și asta e ceva nou pentru el — îl încearcă tristeți și regrete pe care nu are cui le spune. Privește instantaneul fotografic presat sub sticla biroului, în care un fotograf ambulant a prins imaginea fugară a unei fericiri scurte pe plaja Albert din Knokke cînd, alături de profilul delicat al unei blonde, pe nume Danielle, credea că totul este posibil. Chiar și fericirea proprie. Din păcate, din clipele acelea n-au rămas decît amintirile. Ce ne mai rămîne dincolo de amintire ? Lui Rolland i-au rămas cîteva tăieturi de ziare, din care o fîșie de gazetă se află, de asemenea, presată sub sticla groasă a biroului. „Pour le gang Massina — *rien va plus*“. O mînă fermă a adăugat cu cerneală colorată : „Et pour moi, aussi“.

Excelenţa sa era un expert...

— André...

— Da, excelenţă... — răspunse tînărul, ridicîndu-se respectuos în picioare, lucru destul de dificil într-o gondolă legănată de valurile lui Canal Grande, aglomerat la ora aceea de „motoscafo" şi „vaporetto" înţesate cu turişti de pe toate paralelele şi meridianele planetei.

— Poţi să rămîi jos, André — vorbi în continuare cu un aer protector şi amical cel pe care tînărul îl numise „excelenţă".

— Mulţumesc.

— Pot să te rog ceva ?

— Ştiţi bine „mon baron" că sînt slujitorul dumneavoastră supus.

— Spune-i gondolierului să oprească pentru cîteva momente lîngă Ponte Academia...

Gondola, care se înscrise pe prima buclă a imensului „S" desenat de Canal Grande pe harta colorată a Veneţiei, fu oprită cu îndemînare de barcagiu sub arcada sobră a podului care leagă Academia de „Belle Arti" de Campo S. Vidal.

— Scuză-mă faţă de directorul lui „Gallerie dell' Academia" şi predă-i din partea mea această icoană... — îi înmînă tînărului său secretar un mic colet plat... Azi nu-l pot vizita... Aranjează ceva pentru

mîne... de dimineață... Ține-l de vorbă, pînă ce auzi că sună telefonul de lîngă fereastră... are numărul 22.247... Fă în așa fel încît cel care răspunde să fie directorul galeriei... Dacă sună domnul F. Armando de care ți-am vorbit, roagă-l pe director să ți-l paseze dumitale... În rest știi ce ai de făcut...

Tînărul secretar sări cu agilitate de pe suprafața instabilă a gondolei pe piatra tocită a cheiului ce duce la intrarea galeriilor de artă a Academiei de Belle Arte, în timp ce vîslașul lega cu îndemînare parîma tocită de unul din mulțimea parilor negri înfipți în nămolul gros al apelor lagunare.

Cel pe care tînărul îl numise „excelență", un bărbat cu aer distins, dublat de o oarecare aroganță aristocratică, stătea în picioare lîngă gondolier și scruta cu ochi pătrunzători apele lui Canal Grande. Spre vest, avea în față panorama veselă a cheiului din fața palatului San Marco, acoperit, la toate orele zilei, de mareea turiștilor ce cumpără „chilipiruri" la prețuri duble față de orice dugheană din restul Italiei, avînd însă încîntarea că pe toate obiectele procurate acolo se află scris „Ricorrdi di Venezia". În spatele bărbatului, pe un jilț, acoperit cu blănuri lenevea o bătrînă octogenară, obosită, înăcrită de existență, care privea totul cu aerul absent și indiferent al celui care știe că viața a trecut de mult pe lîngă sine și că tot ce i-a mai rămas este să se resemneze...

— Ce frumoasă poate fi Veneția la sfîrșit de septembrie... Nu găsești, „maman" ?

Bătrîna doamnă se mulțumi să mormăie ceva, în timp ce fiul, în ciuda vîrstei, sări sprinten pe chei, de unde urcă grăbit treptele boltite ale lui „Ponte Academia". De aici, panorama orașului se deschi-

dea în toată splendoarea sa, iar bărbatul, după toate aparențele, extrem de sensibil la frumos, admira cu încîntare unul din cele mai ciudate peisaje urbane de pe planetă. Văzută de la înălțimea apelor învolburate de elicele miilor de ambarcațiuni cu motor ce străbăteau Canal Grande, orașul lagunar părea una din acele cetăți fantastice născute din plăsmuirile basmelor.

Cîte amintiri, cîte plăceri înnecase oare bărbatul acela de aproape șaizeci de ani, în apele de un gri murdar ale lagunei, de privea fascinat, ca în transă, imaginea babilonului modern care este Veneția zilelor noastre, invadată pînă la poluare de turiștii întregii planete ? După cîteva clipe de reverie lirică, baronul se întoarse la gîndurile sale mai concrete. Își îndreptă privirile spre patrulaterul de piatră zidită pe care îl formează masiva clădire a Academiei de Arte Frumoase. La etajul al doilea, în spatele ferestrei în care tocmai se opreau razele soarelui ce asfințea, baronul ghicea siluetele cîtorva bărbați. Printre ei se afla de bună seamă și Andre, secretarul său particular.

Într-adevăr, André tocmai intrase în cabinetul directorului galeriei, care îndată ce află motivul vizitei sale îl primi cu multă curtoazie.

— Regret că excelența sa, domnul baron von Lünchausen, nu poate veni... Avem o piesă nouă în colecția spaniolă care știu că-l va încînta...

— Domnul baron va vizita galeria mîine dimineață... M-a însărcinat totodată să vă transmit acest mic dar pentru galerii... O icoană ortodoxă slavă din secolul șaptesprezece...

Directorul examină cu emoție excelenta imitație realizată de o mînă de expert pe lemn vechi, mîn-

cat de carii autentice, scos cine știe din ce podea sau acoperiș de casă demolată. Dinspre fereastră, se auzi soneria subțire a telefonului... Directorul ridică receptorul și răspunse :

— Da, la telefon directorul galeriilor... Din păcate excelența sa nu a putut veni..., Da, da... aveam întîlnire azi după amiază, nu vă înșelați... Nu, nu-i nici un deranj... Dealtfel, lîngă mine se află secretarul domnului baron care a avut gentilețea de a dărui muzeului nostru a capodoperă a picturii naive religioase slave... Bineînțeles că vă pot da legătura cu dînsul...

Directorul îi trecu receptorul lui André, care, conform instrucțiunilor primite de la baron îl rugă pe domnul F. Armando să-l convoace pe client pentru orele nouăsprezece, îl prevenea că o altă oră era absolut imposibilă, că excelența sa era extrem de ocupat, dar că își rupea din prețiosul său timp pentru această vizită etc., etc.

Cîteva minute mai tîrziu, André îi raporta baronului von Lünchausen îndeplinirea întru totul a însărcinării primite.

— Foarte bună treabă, André..., te felicit... Și acum, ce facem pînă la orele nouăsprezece ? Tînărul meu partener, vom merge în Piața San Marco. Spune-i te rog, gondolierului s-o ia pe Rio delle Ostreghe pînă la Rio del Cappello...

Gondola străbătu orașul prin canale înguste, gîtuite de clădiri sumbre, cu pereții cojiți și leproși, cu zidurile mîncate de apele neiertătoare ale lagunei care, de cîtăva vreme, amenință orașul milenar cu totala sa dispariție. Aici, apele stătute ale „canaletelor“ au aspectul pestilențial al canalelor de scurgere cu resturi menagere, purtînd tot ceea ce un

oraș modern supra-aglomerat poate arunca ca nefolositor : ambalaje-colorate, sticle goale, fructe și legume stricate, pantofi scîlciați, pisici și cîini înecați, pagini din ziare și reviste, alte obiecte greu de identificat după ce au fost descompuse de eroziune și putrefacție.

— Nu-i prea veselă partea asta a falnicei Veneții, nu-i așa, André ? îl întrebă cu un surîs trist baronul pe tînărul său secretar....

— Exact la asta mă gîndeam, execelență... Pereții aceștia îmi amintesc de culoarea tristă a trupurilor de muribund... Mai avem mult pînă la San Marco ?

Piața San Marco, scăldată în lumina aurie și exuberantă a amurgului, avea darul s-o trezească din letargie pînă și pe bătrîna octogenară, care pînă atunci părea scufundată într-o hibernare adîncă. Bătrîna se lăsa furată de torentul de viață ce străbate spațiul larg al celebrei piețe venețiene, înțesată de turiști, negustori, fotografi la minut, pictori, călugărițe, hoți de buzunare, carabinieri, porumbei, — frumoșii și obezii porumbei din Piața San Marco, hrăniți, de la răsăritul și pînă la apusul soarelui, din miile de pungi cu boabe de porumb ce se vînd cu 100 de lire celor ce iubesc păsările și animalele. Și apoi, mai era acolo bătrîna și celebra terasă Quadri, cu mesele întinse în jurul estradei unde se cîntă „non-stop" poate cel mai bine alcătuit program de café-concert din lume. Doamne, cîte amintiri puteau să-i insinueze în suflet melodiile acelea de „fin du siecle" ! S-au așezat la o masă și au băut în tihnă, fără să scoată nici o vorbă, cîte un „martini roso", în care înotau, prinse în scobitori, măsline verzi și parfumate.

Bătrîna trăia, cine știe după cîtă vreme de somnolență, o revenire spectaculoasă la viață. Imprudența octogenarei de a face semn unui fotograf ambulant care executa poze „la minut“ fu reprimată cu bruschețe de baron care, pentru a scăpa de insistențele artistului local, fu nevoit să-i dea acestuia un bacșiș și să părăsească terasa Quadri, invocînd graba.

Drumul cu gondola spre ținta reală a acelei zile a fost fără istoric. Au parcurs Canal Grande aproape în întregime pînă ce au ajuns la „Statione Ferrovia“, unde André a dat o fugă pentru a reține locuri la vagonul de dormit al expresului de Paris din noaptea aceea. Apoi, gondola a făcut cotul canalului din dreptul fundației „Santa Croce“, pentru a ajunge pe strada Santa Chiara de unde începe canalul cu același nume. Gondola intră în Canalul Santa Chiara, legănată de valurile ușoare, stîrnite de un „motoscafo“.

— Te rog să acostezi la pontul de la Piazzale Roma — vorbi baronul catre barcagiu, cu politețe, dar și cu răceala cuvenită față de cei de un rang mult inferior. Bineînțeles că aștepți și aici pînă ne înapoiem...

Fără a mai aștepta ajutorul gondolierului sau al secretarului, baronul sări pe ponton, ajutînd-o să coboare, pe doamna în vîrstă, care intrase din nou într-o criză de apatie.

După ce a parcurs cîteva zeci de metri pe o stradă lăturalnică, micul grup s-a oprit în fața unei clădiri cu un etaj, ale cărei vitrine ticsită cu obiecte de artă făceau inutilă firma „Antiquité — brocante, tableaux, arts — F. Armando“. Patronul magazinu-

lui, care i-a zărit pe vizitatori încă de cînd aceştia intrau pe strada îngustă, i-a întîmpinat în uşă :

— Bine aţi venit, excelenţă... Presupun că nu mă înşel... Sînteţi domnul baron von Lűnchausen ?

Chipul jovial al domnului F. Armando exprima, fără a mai fi nevoie de cuvinte, bucuria de a primi, în magazinul său, o vizită atît de simandicoasă. Îi conduse pe oaspeţi cu o politeţe aproape servilă pînă în mijlocul magazinului de unde strigă tare, către cineva aflat într-un colţ mai întunecos al încăperii :

— Carlo, vino să te prezint celui mai rafinat colecţionar european, baronul von Lűnchausen...

Numitul Carlo, un bătrînel cu mutră inteligentă şi şireată se apropie de grup :

— Încîntat să vă cunosc, domnule baron... Doamnă contesă, omagiile mele...

— Închipuieşte-ţi, Carlo, că domnul baron care a fost invitat de însuşi directorul galeriilor de artă pentru această după-amiază, a preferat să dea curs rugăminţii noastre... Către baron : Excelenţă, nu ştiu cum mă pot revanşa de această înaltă favoare...

Baronul, care, între timp, se familiarizase cu conţinutul magazinului, îl întrerupse :

— Frumoase lucruri, domnule Armando... Magazinul dumitale e un adevărat muzeu... Ei, şi acum la treabă... Pot vedea piesele ?

Domnul Armando îl căută din ochi pe Carlo care plecase înspre colţul întunecat al magazinului de unde apăruse cîteva clipe mai înainte.

— Excelenţă, vreau să vă arăt două mici minuni... Aparţin unei vechi familii veneţiene care a dat un doge şi nenumeraţi membri ai atotputernicului consiliu al celor zece... Prietenul meu Carlo,

fost cîndva proprietar al unui magazin de antichități, dar mereu urmărit de ghinioane, își încearcă acum norocul cu aceste piese rarisime... E pentru el o mare șansă faptul că familia de care vă vorbeam, dornică să-și păstreze incognito-ul, i le-a încredințat spre vînzare, oferindu-i un frumos comision...

Patronul magazinului începu să desfacă cu mișcări încete hîrtia ce acoperea tablourile, în timp ce Carlo aprindea luminile.

Baronul von Lünschausen aștepta fremătînd de nerăbdare, ștergîndu-și atent lentilele ochelarilor scoși cu grabă din buzunar.

Bătrîna contesă trăia pentru a doua oară în răstimpul unei singure după-amieze, senzația tonică a unei noi treziri la viață, de data aceasta provocată de prezența atîtor obiecte vechi și demodate îngrămădite în jurul ei. Cine știe ce amintiri ascunse sau uitate în sufletul ei deșteptau fotoliile cu tapițeria uzată, scrinul din lemn de trandafir încrustat cu sidef, candelabrele aurite, chipurile, cu zîmbet trufaș de aristrocrat zugrăvite pe pînzele atîrnate pe pereți. Cert este că doamna contesă se simțea aici în elementul ei, iar tînărul secretar, sprijinind-o de braț, o plimba de la un obiect la altul.

— Dumnezeule, dar ăsta pare să fie un Manet — exclamă surprins baronul în clipa în care mîna de expert a domnului Armando a descoperit primul tablou.

Proprietarul magazinului a privit triumfător spre prietenul și colegul său :

— E, Carlo, ce-ți spuneam ? Este expertul numărul unu al Europei...

Baronul zîmbi măgulit, apoi vorbi rar...

— Domnule Armand, ai reputația unui vulpoi și jumătate, dar nici eu nu sînt mai prejos... De cîte ori sînt flatat în felul acesta, știu că mi se cere ceva... Izbucniră în rîs toți trei.

— Excelență..., se poate ?

În fond, însă, atît Armando cît și Carlo, se simțeau flatați de gluma baronului, care, luînd tabloul în mîinile sale, îl apropie de ochi.

— Bineînțeles... Este un Manet... Necunoscut pînă acum în cataloagele oficiale... și, pe cuvîntul meu, este cel mai reușit autoportret al lui Manet, din toate cele trei, pe care le cunosc...

Baronul așeză tabloul lîngă perete, apoi se îndepărtă, așezîndu-se pe un scaun.

— Nimeni n-a reușit vreodată asemenea valori de umbră și penumbră... Nu-i așa, domnilor ?

Abia după ce-l contemplă cîteva minute, baronul von Lünchausen își dezlipi privirea de pe tabloul lui Manet, privindu-l întrebător pe domnul Armando :

— Piesa cealaltă ?

— Priviți, excelență... Cu gesturile unui prestidigitator, domnul Armando ridică din spatele său tabloul, așezîndu-l în fața baronului, care îl privea admirativ.

— Domnilor..., dumneavoastră aveți în mîini o mică avere...

Armando și Carlo schimbau între ei priviri complice, înțelegînd că au pus mîna pe o mare afacere.

Văzînd că domnul Carlo vrea să vorbească, baronul îl opri :

— Nu, domnule... Nu vorbiți... Lasați-mă pe mine să ghicesc... Da..., este un peisaj..., un excelent peisaj, îmbibat de soare... Este piața San Marco

văzută parcă de la fereastra uneia din clădirile din jur... Dacă nu mă înşel, văzută din direcţia Palatului Dogilor... E neterminat... Nu este semnat, dar în stilul acesta nu putea lucra decît un singur om. Şi omul acela era un „maestro"... Da, domnilor, pînza aceasta înfăţişînd o vedere a Pieţei San Marco eu o semnez Guardi... Am dreptate ? Carlo îl privea pe baron stupefiat, în timp ce domnul Armando jubila, ochii săi mici părînd a-i spune prietenului său : „Carlo, ce-ţi spuneam eu ? Acesta e omul de care ai nevoie... odată în viaţă îţi apare o asemenea şansă... Prinde-o !"

— Da, excelenţă... vorbi cu glasul subţiat de emoţie Carlo... — Este într-adevăr un peisaj de marele nostru concetăţean Guardi... Pictat de acesta chiar de la fereastra locuinţei familiei căreia îi aparţine tabloul... Guardi nu l-a terminat, plecînd precipitat la Milano, motiv pentru care nici nu l-a semnat, socotind c-o va face la înapoiere, cînd urma să dea şi ultimul retuş picturii... Din nenorocire însă, puţin timp după ce a sosit la Milano, Guardi a murit... A fost deci, ultima sa pînză... Familia ţinea foarte mult la ea... Aveau şi un motiv special pentru asta... Dar, în fine, astea sînt amănunte care nu ne privesc...

Baronul potrivi peisajul lui Guardi lîngă portretul lui Manet, aşezîndu-se apoi pe un scaun tapisat, cu ochii îndreptaţi numai spre tablouri. Părea intrat cu toată fiinţa în lumea pictată de Guardi în Piaţa San Marco, şi nările baronului palpitau. Domnii Armando şi Carlo s-au retras pentru cîteva momente în fundul magazinului şuşotind, apoi s-au înapoiat făcîndu-şi discret semne.

— Excelență — începu Armando — sînt, într-adevăr, un vulpoi bătrîn și interesat, dar nu mă refuzați...

— Să te refuz dragul meu Armando ? Dar nu mi-ai cerut nimic... Eu însă vreau să te rog ceva...

Baronul îl chemă pe André, îi făcu un semn convențional și, imediat, acesta depuse pe una din mesele din magazin trei icoane vechi, slave.

— O bună cunoștință de-a mea vrea să-și lichideze colecția de icoane rusești... Cercetează-le și dumneata... Eu le dau secolul șaptesprezece, școala Kieveană..., autori anonimi, călugări de la Pescerskaia lavra..., probabil...

— Domnule baron, se poate ? Dacă dumneavoastră spuneți asta, înseamnă că-i mai adevărat decît adevărul... O clipă, să vă dau o chitanță...

— Domnule Armando, mă jigniți... Se poate ? A, da, uitasem... Mata începuseși să spui ceva...

— Da, excelență... Prietenul meu Carlo vă roagă, prin mine, el nu îndrăznește, — să vă puneți girul și autoritatea de expert pe cele două pînze... Vor fi cel mai bun certificat de autenticitate pentru cumpărători...

Baronul părea că se gîndește.

— André...

— Da, excelență...

Tînărul secretar îl asoultă cu atenție.

— Cum stăm cu timpul zilele acestea ?

— Un moment, excelență, să controlez carnetul.

Tînărul scoase o agendă din mapa de care nici o clipă pînă atunci nu se despărțise și începu să citească :

— Marți : dimineață — întîlnire cu directorul galeriilor Academiei de Arte frumoase din locali-

tate (Armando îi făcu un semn lui Carlo că așa e, vorbise chiar el cu directorul), după amiază — cocteilul de la prințul de Savoia Marchetti, miercuri — dimineață — golf ; după amiaza...

— Stop, André... Taie golful de miercuri dimineața și trece întîlnirea cu directorul de la Academia de Belle Arte... Telefonează-i astă seară schimbarea și dă-i o explicație oarecare..., apoi, zîmbind către cei doi anticari :

— Domnilor, mi-am creat mîine o dimineață liberă pentru a vă fi de ajutor... Mîine la prînz puteți veni să le luați de la reședința mea... Poftiți adresa vilei mele... E pe insula „La grazia“, lîngă Giudeca. André, te rog să redactezi o chitanță...

Cei doi anticari protestară în același timp :

— Vai, excelență, se poate ?

Cîteva minute mai tîrziu, baronul, contesa și tînărul secretar părăseau magazinul de antichități. Cele două tablouri, împachetate în pînză impermeabilă și prinse cu mîner, le ducea secretarul André. Din pragul magazinului, domnii Armando și Carlo își luau rămas bun de la cei trei, mulțumindu-i încă o dată baronului von Lűnchausen pentru extraordinara sa amabilitate.

Cerul Veneției se întunecase brusc. Dinspre sud-vest începuse să bată un vînt aspru, vîntul acela care-i sperie atît de mult pe venețieni și pe care l-au botezat „garbin“ — vîntul care umflă apele lagunei, inundă piețele și străzile, roade și murdărește cu pecinginea igrasiei pereții caselor și palatelor din orașul minune care este Veneția...

...Numai că, a doua zi la prînz, cînd domnii Armando și Carlo s-au dus la baron să ridice tablourile, vila indicată de acesta pe insulița „La

Grazzia" nu exista şi nimeni din partea locului nu auzise vreodată de un anume von Lűnchausen !

Baronul, mama acestuia şi tînărul secretar dispăruseră din Veneţia, odată cu autoportretul lui Manet şi vederea Pieţei San Marco de Guardi.

Poliţia italiană a înţeles imediat că se află în faţa unui excroc de talie internaţională şi a anunţat Interpolul, fără a se mai formaliza cu măsuri de urmărire a trioului de excroci pe teritoriul naţional. Era evident că aceştia, odată în posesia pradei, dispăruseră în cele patru vînturi.

Seara, telegrafista de la secretariatul general al O.I.P.C. punea pe masa comisarului de serviciu o comunicare roşie care semnifica în codul internaţional al poliţiei criminale cererea de arestare şi extrădare imediată a numitului baron von Lűnchausen şi a complicilor săi.

Comisarul, un veteran al O.I.P.C., schiţă un zîmbet la lectura comunicării B.C.N.-ului italian.

— Daţi semnalmentele la fişierul general — spuse el, adăugînd amuzat —, deşi, nu cred că mai e nevoie să întrebăm creierul electronic... După manieră, ăsta trebuie să fie bătrînul Galiţin... Mă întreb însă pe unde dracu o fi umblat pînă acum... sînt cîţiva ani buni de cînd n-am mai avut veşti de la alteţa sa...

Funcţionarii de la fişierul cu cartoteci perforate al arhivelor Interpolului trecură urgent la codificarea caracteristicilor furtului de tablouri din Veneţia. Fiecare amănunt al afacerii se transforma într-un element distinct tradus în sistemul binar „1-0-0-1-0... etc.", conform procedeelor bine cunoscute în tehnica computerelor.

Principalele caracteristici transpuse în cod binar erau următoarele :

a) furtul a fost săvîrşit de un grup alcătuit din trei persoane : un bărbat în vîrstă, o doamnă foarte bătrînă, un tînăr.

b) Toţi trei infractorii aveau o înfăţişare onorabilă.

c) Şeful bandei era un foarte bun cunoscător în domeniul artelor plastice. De asemenea, pretindea a fi descendent al unei vechi familii aristocratice europene.

d) Unul din tablourile furate era un autoportret, celălalt un peisaj, ambele de o mare valoare, considerate rarităţi.

e) Procedeul folosit a fost cîştigarea încrederii victimelor.

Stabilite elementele şi circumstanţele afacerii von Lünchausen, funcţionarilor nu le mai rămînea altceva decît să codifice pe benzile computerelor datele ştiute.

După cîteva zumzete şi sclipiri alternative de beculeţe colorate, complicata maşinărie începu să ţăcăne, răspunzînd : „Lovitura a fost dată de Nicolas Galiţin, prinţ rus, emigrant alb, fugit din ţara sa imediat după revoluţie. Are cazier la Interpol începînd din anul 1938. Bătrîna care-l însoţeşte este mama sa, care-l urmează de obicei, în toate peregrinările sale. Începînd din anul 1959 are un complice, pe care îl prezintă drept secretarul său particular".

Pentru realizarea unui diagnostic precis în furtul de tablouri de la Veneţia, datele furnizate de B.C.N.-ul italian trecură şi la celelalte două servicii de identificare. Mai întîi la fişierul cu cartoteci

clasate după criterii derivate din „portretul vorbit“ al lui Bertillon — sistem care, după cum pretind specialiştii — îi identifică chiar şi pe infractorii care şi-au schimbat nu numai identitatea, ci şi capul, înfăţişarea fizică. Verdictul celei de a doua operaţiuni de identificare : autorul furtului este Nicolas Galiţin, fişa nr. ...

O ultimă verificare la fişierul „sinoptic“ — bazat pe un sistem de indici coloraţi în care fiecare nuanţă corespunde unei anume particularităţi a infractorilor. Graţie unui procedeu selectiv, de o mare precizie, este suficient să se cunoască cîteva, — uneori chiar una singură — din particularităţile specifice ale unui infractor pentru a afla într-un minimum de timp numele şi, ca urmare, numărul dosarului căutat. Fişierul sinoptic a repetat diagnosticul celorlalte două sisteme de identificare, astfel încît paternitatea furtului de la Veneţia fusese stabilită definitiv şi fără drept de apel. Nu trecuseră decît cîteva ore de la anunţarea furtului tablourilor din Veneţia, cînd marea antenă a Interpolului — care, pe vremea aceea, îşi avea sediul în plin centrul Parisului, pe strada Paul Valery, nr. 37 bis, la cîteva sute de metri de Place de L'Etoyle şi Arcul de Triumf — trimitea în eter comunicare roşie pentru urmărirea şi arestarea în vederea extradării către poliţia italiană a lui Nicolas Galiţin şi a complicilor săi.

Aproape o sută de birouri centrale naţionale (atîtea poliţii erau afiliate pe atunci la Interpol) au transmis operativ, începînd de la eşaloanele superioare şi pînă la cel mai umil agent de stradă, datele ce permiteau identitatea lui Galiţin. Ce făcea în acest timp Galiţin ?

Viaţa particulară a acestuia a constituit şi constituie unul din marile mistere ale lumii interlope occidentale. Cei de la Interpol erau obişnuiţi cu hibernările bătrînului excroc, care, după fiecare lovitură grasă (şi loviturile lui Galiţin erau întotdeauna grase !) obişnuia să-şi ia un lung şi misterios concediu. Pe ce meleaguri îşi petrecea vacanţa Galiţin după ce dădea loviturile, n-a aflat niciodată nimeni, cu toate că birourile centrale naţionale de pe toate meridianele globului îl căutau cu încăpăţînare, în marile staţiuni mondene, în cazinouri, pe coastele însorite europene sau californiene.

În ce mă priveşte, cred că Galiţin îşi petrecea acest răstimp periculos, de acută activitate poliţienească internaţională pusă pe urmele sale în una din reşedinţele private ale miliardarilor şi ale magnaţilor industriei şi finanţei. Adresa sigură a loviturilor lui Galiţin mă îndreptăţeşte să presupun că acesta nu-şi alegea victimele la întîmplare, ci acţiona „după comanda clientului". Competenţa sa în artele frumoase, mediul în care evolua, mă duce cu gîndul la faptul că Galiţin făcea parte din categoria marilor hoţi de opere de artă care îşi oferă serviciile amatorilor de unicate, care ştiu exact ce doresc. Numai aşa se explică faptul că, imediat după lovitură, Galiţin ieşea din circuitul vieţii. Se odihnea el oare în vilele somptuoase ale bogătaşilor care-i cumpărau tablourile furate ? Avea oare el însuşi un refugiu sigur, ascuns privirilor indiscrete ? În ce mă priveşte, înclin către prima presupunere. Există în lume zeci şi zeci de persoane avute a căror supremă plăcere constă în dorinţa egoistă de a poseda pentru ei, numai pentru ei — opere din marele patrimoniu artistic internaţional. Timp de

doi ani după furtul de la Veneţia, nici o poliţie naţională n-a consemnat Interpolului vreo urmă de-a lui Galiţin.

Şi cînd nimeni nu se mai aştepta, o notă de la biroul naţional elveţian cerea Secretariatului general al O.I.P.C. identificarea unui presupus prinţ de origine slavă care vorbeşte germana la perfecţie şi care, după ce a locuit o lună de zile la un hotel din Lucerna a încercat să dispară fără să plătească nota.

Secţiile de identificare de la O.I.P.C. au dat verdictul în unanimitate: individul nu era altcineva decît Nicolas Galiţin. Extrădat imediat poliţiei italiene, Galiţin a fost condamnat la un an închisoare.

Marele combinator al furturilor de obiecte de artă, inventivul şi derutantul Galiţin era prins în mod paradoxal cu mîţa în sac pentru un fleac, ca un găinar de duzină!

Charles Siragusa contra Lucky Luciano

În urmă cu cîțiva ani, un mare cineast, italianul Francesco Rosi, autorul unor filme rechizitoriu, de o incisivă forță demascatoare a complicității existente în unele state capitaliste între crima organizată și instituțiile burgheze de oprimare a maselor, a realizat o peliculă de răsunet în care a romanțat biografia unuia din cei mai periculoși gangsteri, mafiotul Lucky Luciano. Nu am văzut pelicula „Lucky Luciano“ dar, laolaltă cu toți spectatorii români de cinema i-am admirat celelalte filme document. Vă mai amintiți „Salvatore Giuliano“ ? A fost realizat pe pămîntul arid și mereu însîngerat al Siciliei, cu țărani locali în distribuție. Este povestea banditului Giuliano în timpul mișcării separatiste siciliene din 1943, inițial susținut de Mafie dar executat din ordinul șefilor acesteia pentru a șterge urmele unei periculoase compromiteri față de autoritățile fasciste. Au urmat, după cum se știe, alte filme demascatoare, ale lui Rosi, dintre care amintesc „Cu mîinile pe oraș“ și „Cazul Mattei“.

Acest mare artist cetățean care este Francesco Rosi declara presei, la cîteva zile după premiera filmului „Lucky Luciano“ : „Nu o biografie a lui Lucky Luciano am vrut să realizez ci l-am luat drept pretext pentru a atrage atenția asupra Mafiei

şi mai ales de a încerca să continui teoriile despre putere, pe care le-am început, cred eu, cu „Salvatore Giuliano", continuîndu-le în „Cu mîinile pe oraş" şi „Cazul Mattei". De ce un gangster ? De ce Lucky Luciano ? Pentru că este o bună cheie pentru a înţelege raporturile dintre puterea legală şi puterea ilegală şi, mai mult decît atît, interdependenţa lor. Lucky Luciano este primul geniu criminal care a înţeles importanţa punerii puterii ilegale la dispoziţia puterii legale. El a lichidat vechea concepţie a Mafiei. *Mafia se lasă manevrată de puterea legală pentru ca, la rîndul său, ea să poată manevra puterea legală. De aici, interdependenţa lor. Am ajuns să gîndesc că Mafia reprezintă azi o garanţie pentru respectabilitatea sistemului*" (capitalist — nota autorului).

Interviul lui Francesco Rosi mi-a amintit că printre însemnările mele de documentare realizate în cele două călătorii efectuale la sediul O.I.P.C. de la Saint Cloud se află şi unele file referitoare la activitatea „inamicului public numărul unu", fostul strateg şi comandant al Mafiei moderne, Lucky Luciano, precum şi la vînătoarea tenace purtată pe urmele gangsterului timp de zece ani de Charles Siragusa, agent al „Biroului american de luptă împotriva narcoticelor" *. Eroii poveştii adevărate care începe sînt doi bărbaţi dotaţi cu o puternică personalitate. Primul, Charles Siragusa, este fiul unui italian din Sicilia, emigrat în Statele Unite, la sfîrşitul secolului trecut. El şi-a pus întreaga fiinţă în slujba binelui, fiind prototipul funcţionarului zelos în serviciul puterii de stat burgheze, dar onest şi

* Vezi episodul „Filiera macului".

capabil s-o interpreteze, s-o critice. Un bun servitor al orînduirii capitaliste, dar care îi cunoaşte limitele şi nedreptăţile, simţindu-se el însuşi la un moment dat victimă a legilor ei inumane, a unui complot de stat pe care nu-l înţelege. Am descifrat în Charles Siragusa, care trăieşte acum tihna binemeritată a pensionarului (care a jucat în filmul lui Rosi rolul lui... Charles Siragusa), fanatismul sicilianul cinstit, care urmăreşte şi vrea să distrugă Mafia pentru a spăla ruşinea ţării natale. Lucky Luciano, pe adevăratul său nume Salvatore Lucania, născut în Sicilia, în comuna Portella delle Ginistre din regiunea Lercara Friddi, a emigrat în S.U.A. după primul război mondial. Aşa cum îl denumea Francesco Rosi, un adevărat geniu al răului, antrenat pe panta crimei pentru a nu crăpa de foame în vremurile tulburi ale crizei economice, cînd milioanele de şomeri ale statelor americane făceau coadă, adeseori zadarnică, la supa cazanelor sărace ale societăţilor de binefacere şi care, odată ajuns să guste ameţeala deşartă a puterii fără glorie, va purta cu sine, asemenea unui blestem ancestral, legile crude ale Mafiei natale.

New York, 1930. Statele Unite, bîntuite de spectrul crizei, de falimentele a sute de firme mici şi mijlocii, care dau de furcă gunoierilor, nevoiţi să adune, în zori, nu numai resturile menajere depozitate în cutii metalice, ci şi cadavrele sinucigaşilor care se aruncau de la ferestrele zgîrîie norilor. Ame-

rica zguduită de puternice frămîntări sociale, de o marcantă radicalizare a opiniei publice, de ascensiunea mişcării muncitoreşti, care iese să demonstreze pe străzi, S.U.A., etalonul lumii capitaliste, se zvîrcoleşte cuprinsă de colici sociale. Ca un revers al mizeriei se dezvoltă crima. Prohibiţia a creat, involuntar, teren afacerilor contrabandiştilor de alcool. Din lumea plină de contradicţii a lumpen-proletariatului şomer, gangsterismul îşi recrutează oamenii de acţiune. Goniţi de sărăcia milenară a Siciliei, zeci de mii de italieni emigranţi îngroaşă această lume sordidă. Mulţi dintre ei sînt gata la orice pentru a supravieţui. Inclusiv la crimă. Alţii aleg calea luptei de clasă şi vor avea destinul lui Sacco şi Vanzetti, sfîrşindu-şi zilele pe scaunul electric.

Salvatore Lucania are 33 de ani, vîrsta la care legenda pretinde că a fost crucificat Isus şi asemenea eroului etalon al creştinătăţii, se consideră reînviat din morţi. După ce a cunoscut mizeria cartierelor muncitoreşti, spectrul şomajului şi al foamei, al zadarnicelor căutări de serviciu, Salvatore Lucania a încetat să mai existe. În locul său, a apărut un personaj crud şi avid de putere : Lucky Luciano. A urcat toate treptele gagsterismului subaltern şi a devenit locotenentul marelui mafiot Giuseppe Messeria, cunoscut în Bronx sub numele de „Joe Bosul".

Se îmbracă în costume lucrate de croitori din cartierele bogate, locuieşte într-un hotel confortabil din apropierea luxosului „Plaza", poate fi văzut cutreierînd străzile la volanul ultimului tip de Ford. Lucky Luciano e cineva. A devenit omul numărul

doi al celui mai prosper racket * din New York. În fiecare dimineaţă face cheta în cîte un cartier. Fordul său e binecunoscut negustorilor mici, mijlocii sau mari. Salvatore Lucania, alias Lucky Luciano intră calm în fiecare prăvălie, oprindu-se cu priviri interogative în faţa casierului. Scena se repetă de zeci de ori pe zi. Imediat apare patronul care-i şopteşte la ureche casierului o cifră, iar acesta deschide sertarul şi numără bancnotele. Lucky Luciano le apucă neglijent şi le vîră mototolite în buzunar. Patronul vrea să-i ofere un pahar. Lucky îl bate amical pe umăr şi refuză. Patronul îl conduce pînă la uşă. E fericit că se află sub protecţia racketului lui Giuseppe Messeria şi a locotenentului acestuia, Lucky Luciano.

Dar Lucky încă nu e fericit. Automobilul lui „Joe Bossul" e mai mare, mai luxos, are aparat de radio. Şi apoi, Giuseppe Messeria nu stă la hotel, ci într-o vilă, proprietate proprie, cu curte mare înconjurată de ziduri înalte, păzite de vlăjgani înarmaţi pînă în dinţi. Iar curtea are grădini frumoase, seră cu portocali şi lămîi, în care poţi respira aerul de acasă, din Sicilia. Şi mai e piscina cu apă mereu proaspătă şi răcoroasă şi toate atributele pe care ţi le aduce puterea. Da, puterea... Ea este ţipătul care nu-l lasă să doarmă pe Lucky Luciano... Într-o zi îl cunoaşte pe Vito Genovese. Îi seamănă lui Lucky. E tînăr, ambiţios. Aparţine unei alte „familii" mafiote din New-York. Mai mică şi mai puţin puter-

* În traducere, rachetă de tenis, dar şi zarvă, escrocherie. Americanii îl folosesc pentru a desemna tot soiul de afaceri ilegale sau cu aparenţă de legalitate dar care se bazează pe intimidare, trafic de influenţă, contrabandă cu stupefiante etc.

nică decît cea a lui Messeria — care are de-acum cont legal la bancă, e proprietar sau coproprietar al unor societăți, își plătește impozitele, ca orice cetățean onorabil care contribuie la prosperitatea „Statelor". Lucky și Vito se înțeleg din priviri. Ei au alte concepții despre racket decît „bătrînii" lor șefi. O, dacă ar sta în puterea lor, cîte s-ar mai schimba ! Puterea, setea de putere, iată rana care sîngerează pe trupul acestor doi tineri care complotează în Bronx...

15 aprilie 1931. Coney Island, restaurantul „Scarpeto". Sala spațioasă a localului ținut de un italian e aproape plină. Se servesc specialități culinare din țara de baștină a patronului, dar clienți nu sînt numai compatrioți, ci și americani din burghezia mijlocie care găsesc aici o excelentă bucătărie și un colț liniștit, propice unei bune digestii. Giuseppe Messeria, „Joe Bossul" are întotdeauna parte de masa cea mai bine plasată. Nici prea aproape de orchestra formată în întregime de napolitani ce fredonează visători melancolice melodii natale, nici în calea chelnerilor care intră și ies din bucătărie. Înfulecă lacom a doua porție din colțunașii cu carne, pe care italienii îi numesc „ravioli", iar în fața sa, Lucky Luciano, soarbe cu înghițituri mici un excelent „vino roso" originar din pămînturile nisipoase ale sudului. La masa de alături un vlăjgan îmbrăcat în țipătorul costum în dungi, devenit uniforma standard a gangsterului subaltern, mestecă metodic crusta crocantă a unei excelente pizza napolitana, specialitatea casei. Buzunarul interior de la piept e umflat și un ochi avizat ar putea reconstitui din cutele hainei conturul unui uriaș Colt de calibrul 45. Și în buzunarul de la spate al lui Lucky Lu-

ciano se află un pistol, însă mai mic, mai elegant, de calibru mijlociu. Toată această artilerie în miniatură este menită a veghea securitatea bossului, a cărui viață este în permaneță amenințată de rivalitatea celorlalte familii dornice de supremație în cel mai puternic bastion al Mafiei mondiale, New York-ul. Numai bossul nu poartă asupra sa nici un fel de armă. Pentru el au luat de mult sfîrşit vremurile cînd trebuia să ucidă din ordinul altuia. Acum, el este cel care dă dispoziții. Puterea a căpătat-o prin sînge, dar, pentru a o păstra, trebuie să îmbrace masca onorabilității, iar persoanele onorabile nu poartă asupra lor arme. Pe cei onorabili îi apără poliția statului, F.B.I.-ul, iar dacă aceştia nu ajung, atunci sînt tocmiți paznici personali.

Lucky Luciano soarbe ultimele picături de vin roşu din pahar privindu-i pe cei doi indivizi care-l încadrează pe Vito Genovese ce se îndreaptă către o masă liberă din vecinătate. Cei doi prieteni se privesc o clipă în ochi, reînnoind pactul semnat mutual.

— Boss, se scuză Lucky, mă duc pentru cîteva clipe la toaletă...

Messeria mormăie ceva de neînțeles, preocupat de un triunghi de aluat umplut cu carne, înotînd în smîntînă. Locotenentul îi aruncă o ultimă privire inexpresivă, ca şi cum ar dori să-şi întipărească în memorie imaginea vie a fostului său stăpîn... A fostului boss... Pentru că Luciano se simte chiar în clipa aceasta stăpînul, singurul stăpîn al cartierelor... Iar cel care stăpîneşte cartierele stăpîneşte oraşul, îi spusese odată binefăcătorul său, Giuseppe Messeria, căruia îi sărutase mîna respectuos, cum cere datina, la înălțarea sa în gradul de locotenent al gangului. Sala cu pereți de faianță albastră a toa-

letei e goală. Luciano se priveşte în oglinda uriaşă de cristal. Îşi potriveşte batista albă de la buzunarul de sus, zîmbindu-şi complice. Aranjează cutele hainei iar mîna i se împiedică de protuberanţele coltului de calibru 38. Zîmbetul i se accentuează, devine aproape o grimasă. Scoate cu silă arma, privind-o dispreţuitor. O aşază într-un prosop imaculat, ştergîndu-i cu grijă amprentele. Ţinîndu-l cu prosopul de ţeavă, lăsă să cadă pistolul în coşul cu hîrtii murdare dintr-un cabinet de toaletă, apoi, într-un gest mecanic, trage apa, care părăseşte rezervorul cu zgomot. Din restaurant se aud rafale de armă automată, ţipete de femei, apoi din stradă motorul ambalat al unui automobil care porneşte în viteză. Lucky Luciano se apropie de lavabou. Meticulos potriveşte din cele două robinete apa la temperatura corpului apoi săpunindu-şi mîinile, se spală cu mişcări încete, jucîndu-se cu clăbucul parfumat. În sala restaurantului clienţii şi chelnerii au rămas încremeniţi de spaimă, ca într-un tablou grotesc. Giuseppe Messeria, cu trupul ciuruit de o rafală de la coapsă pînă la frunte zace cu faţa în farfuria în care înoată în smîntînă înroşită resturi de ravioli. Alături, întins pe spate, cu mîna pe crosa Coltului rămas în buzunarul de la piept, paznicul de corp care n-a mai avut timp să intervină. Ucigaşii i-au acordat o rafală de automat supliment faţă de stăpînul său.

10 noiembrie 1931. New-York. În faţa reşedinţei lui Lucky Luciano păzită mai abitir decît Casa Albă, opresc, la scurt interval, automobile de lux. Şoferi

în ținută, dar cu gesturi lipsite de stil nereușind să ascundă adevărata lor menire de paznici deschid portierele din care se revarsă bărbați în vîrstă avînd cel puțin trei numitori comuni : bogăția, obezitatea, chelia. Se salută familiar, abordînd surîsuri de circumstanță, căci o lume întreagă știe că se urăsc de moarte. Sînt capii familiilor de mafioți care stăpînesc cartierele New York-ului și care, din cînd în cînd se războiesc sîngeros pentru reîmpărțirea teritoriilor. La un capăt și altul al străzii cu vile rezidențiale sînt postate mașini ale poliției statului New York și ale F.B.I.-ului. Un asemenea eveniment nu trebuie scăpat, căci nu se știe niciodată ce se poate întîmpla la o astfel de reuniune a capilor lumii interlope. Nelipsiți nici ei la o ocazie ca aceasta, reporterii consumă avizi pelicula camerelor de fotografiat, luminînd strada cu fulgerele scurte ale flasch-urilor cu foiță argintie de magneziu. Lucky Luciano a împlinit 34 de ani.

Ușa se deschide larg. În salonul vast, mobilat cu ostentația proaspătului îmbăgățit, șefii familiilor mafiote din New York așteaptă să intre la Lucky Luciano. La ora aceasta, el este cel mai puternic om al Mafiei în S.U.A. Au venit să-și probeze obediența, asemenea cavalerilor feudali care își reînnoiau anual jurămînul de vasalitate.

Obiceiul acesta străvechi al Mafiei s-a păstrat nealterat, în plină lume modernă a capitalului, iar „goodwater", („nașul"), primește actul de capitulație (care-i consfințește supremația între familii) cu bunăvoința tiranică a unui monarh absolut, permițîndu-le celor ce-l recunosc în vîrful piramidei organizației mondiale a crimei să-i sărute mîna dreaptă așezată molatec pe brațul fotoliului. Fiul de

ţăran Salvatore Lucania din satul sicilian Portella della Ginistre e încoronat drept regele necontestat al imperiului racket-ului american sub numele de Lucky Luciano. Dacă ţărănescul Lucania s-a metamorfozat firesc în mondenul Luciano, nu trebuie să căutăm prea departe pentru a-i traduce celălalt nume. După cum se ştie, în limba engleză „lucky" înseamnă „norocos". „Luciano cel norocos", — nici nu se putea mai potrivit pentru cel care, acum, către sfîrşitul anului de graţie 1931, preia conducerea crimei organizate în America.

1936. New York. Paginile de senzaţie ale ziarelor publică zilnic date despre evoluţia procesului intentat de statul New York prin intermediul „District Athorney-ului" * Thomas E. Dewey contra lui Lucky Luciano. Nici o afacere judiciară, de la Al. Capone, n-a suscitat atîta interes opiniei publice ca acest proces care se anunţă lung şi dificil pentru acuzare. Cu fiecare zi, numărul martorilor citaţi de tribunal se subţiază. Unii suferă accidente stupide, dar mortale, alţii atacuri de cord fatale, alţii dispar pur şi simplu în natură. District Athorney-ul Thomas E. Dewey însă este inflexibil la sfaturile binevoitoare ale colegilor care-i amintesc că e prea tînăr pentru a risca, rămîne mut la mustrările unor persoane influente, care-i prevăd în curînd detaşarea într-un tîrg provincial. Tocmai tinereţea sa este locomotiva care-l împinge înainte. O tinereţe ambiţioasă, dornică de afirmare într-o afacere care să-l scoată din mediocritate şi să-l propulseze în primele pagini ale cotidienelor, pe coperţile revistelor de senzaţie. „Incoruptibilul" Thomas E. Dewey,

* Procuror.

își continuă cu încăpățînare misiunea dificilă : obținerea de noi date compromițătoare pentru acuzat, căutarea unor martori care să nu aibă soarta tristă a celor de pe prima listă. Capetele de acuzare chiar sumar enunțate nu încap într-o singură filă. Aproape că nu există delict sau infracțiune în legislația S.U.A. care să nu-i poată fi reproșat lui Lucky Luciano, cel care înfruntă justiția și opinia publică din boxa acuzaților, avînd tupeul de a profera amenințări și care, prin intermediul complicilor, mituiește și șantajează polițiști, detectivi, avocați, judecători, jurați, gazetari.

Thomas E. Dewey nu se lasă intimidat. Cu o mînă pe inimă și cu alta pe lege, el cere pentru Lucky Luciano 35 de ani de detențiune. Cei 12 jurați însă rețin din propunerea District Athorney-ului Thomas E. Dewey numai 20 de ani.

Adjudecată de președintele completului de judecată, pedeapsa privativă de libertate a lui Lucky Luciano, evaluată la 20 de ani, intră în funcțiune.

Penitenciarul statului New York îl va primi curînd și, cîțiva ani, lumea va uita de cel care a fost „inamicul public nr. 1".

Pe vremea aceea „Interpolul" se numea „Comisia internațională de poliție criminală" și își avea sediul la Viena, ocupîndu-se de afaceri europene. Și totuși, în fișierul său abia în formare se adunau primele date asupra identității și activității lui Salvatore Lucania, alias Lucky Luciano. Căci tentaculele sale se întindeau încă de atunci, în numeroase state ale bătrînului continent, unde geniul criminal al sicilianului exportase metodele violente ale gangsterismului.

10 aprilie 1942, Sicilia. Evenimentul mult aștep-

tat se produce. În fine este creat al doilea front european prin debarcarea trupelor anglo-americane în Sicilia.

În timp ce operațiunile militare de debarcare care vor face obiectul multor comentarii și speculații politice se consumă în zgomotul exploziilor, lîngă localitatea siciliană Villeba are loc un eveniment pe care istoria oficială a celui de-al doilea război mondial nu l-a consemnat. Sub cerul meridional, luminat misterios de lună, se desfășoară o întîlnire al cărui secret este vegheat cu străşnicie de pîlcuri de țărani înarmați cu puști vînătorești de mare calibru și de patrule ale poliției militare americane.

Cele două delegații se îndreaptă una spre cealaltă. Din cînd în cînd, cerul este brăzdat de lumina orbitoare a rachetelor plutind sub parașute de mătase și atunci membrii celor două grupuri ce se apropie se studiază reciproc, cu un amestec de curiozitate și neîncredere. Întîlnirea aceasta nu are un aer obișnuit, chiar în vreme de război cînd totul pare a fi posibil. Este pentru prima oară cînd reprezentanți ai unei temute organizații criminale ilegale se întîlnesc, într-un cadru oficial, cu reprezentanții puterii legale, avînd ca scop tratative pe picior de egalitate.

Grupul civililor se oprește. După cîteva clipe, dintre aceștia își continuă înaintarea doar două persoane. Sînt șefii Mafiei, Genco Russo și Calogero Vizzini. Și în grupul militarilor se petrece o mișcare similară. Cei mai mulți rămîn locului, unii din ei privind cu interes ironic această întîlnire conspirativă, unică în analele militare.

Genco Russo și în fața sa, don Calogero Vizzini, șeful suprem al mafiei siciliene, întind amical mîi-

nile, păstrînd însă chipurile încruntate. Încercînd să pară surîzători, în stilul clasicei bonomii yankee, ofiţerii îşi înving resentimentele şi strîng cu o efuziune exagerată mîinile aspre ale celor doi mafioţi. Încep convorbirile oficiale. Nu cred că există pe undeva, chiar în arhiva cea mai secretă a S.U.A., vreo stenogramă care să consemneze tratativele secrete din noaptea de 10 aprilie 1942, data la care trupele aliate au debarcat în Sicilia. Faptul însă s-a petrecut întocmai şi nu va rămîne altceva de făcut decît să-l interpretăm atît în lumina evenimentelor ulterioare cît şi a unor zvonuri ce au circulat în lumea interlopă americană din epocă. Se spune că prin intermediul omului său de încredere, Vito Genovese, rămas în libertate, Lucky Luciano ar fi dirijat din închisoare încheierea unui pact secret între mafie şi O.S.S., (Serviciul secret al Statelor Unite, numit astfel pînă la dizolvarea sa şi crearea în 1947, la Langley, lîngă Washingtong, a faimoasei „Central Inteligence Agency", mai cunoscută sub prescurtarea de C.I.A.). Astfel, Mafia, cu condiţia de a-i fi tolerate activităţile mai puţin violente, s-ar fi pus la dispoziţia contraspionajului american, ajutîndu-l în lupta împotriva agenturii germane în S.U.A.

Mai tîrziu, cînd s-a hotărît locul primei debarcări a aliaţilor pe continent, se spune că Mafia ar fi oferit întreaga sa colaborare la pregătirea şi executarea operaţiei, întîlnirea amintită mai sus întărind cum nu se poate mai convingător verosimilitatea acestor afirmaţii.

Mai mult decît atît. La numai cîteva zile de la debarcare, cei doi şefi ai mafiei, Genco Russo şi don Calogero Vizzini sînt numiţi primari de către autorităţile militare aliate. Simple coincidenţe ?

1943, Neapole. La comandamentul forțelor aliate debarcate în Italia domnește nu numai o activitate militară menită a conduce operațiunile tactice ce vor duce, cu sprijinul acțiunilor partizanilor, la prăbușirea regimului fascist, ci și una de culise, din zona bursei negre. Colonelul american Charles Poletti, guvernatorul forțelor aliate în Italia, poate fi văzut plimbîndu-se pe străzile Neapolelui la volanul unui superb automobil Packard. Este cadoul pe care guvernatorul l-a primit din partea interpretului său oficial, pe nume... Vito Genovese. Același Vito Genovese, care a servit ca emisar între deținutul Lucky Luciano și oculte autorități oficiale, în preajma debarcării, același Vito Genovese, despre care se spune că ar fi șeful suprem al mafiei internaționale. De fapt, el este numai înlocuitorul la comandă al lui Lucky Luciano, numai prelungirea creierului care, din umbra închisorii statului New York, dirijează noua orientare a crimei organizate.

Vito Genovese duce o viață pe picior mare. Locuiește într-o reședință somptuoasă, este primit în cele mai înalte cercuri de afaceri italiene, i se face o curte asiduă nu numai de către „ocupați", ci și de către „ocupanți", știut fiind faptul că înlocuitorul pe pămînt al lui Lucky Luciano este atotputernic la comandamentul aliat și-l ține la degetul mic pe guverntatorul militar, colonelul Charles Polleti.. Vito Genovese este cel care distribuie oamenilor de afaceri licențele atît de rîvnite pentru operațiunile de import-export, permisele pentru înființarea firmelor, aprobările pentru furnituri și materii prime. Tot el este cel care dirijează traficul de influență, care pune la mezat funcțiile din aparatul de stat,

care oferă sau răpeşte slujbe bine plătite. Modernizată după tiparul racketului american, mafia italiană cucereşte poziţii cheie în aparatul administrativ, în viaţa comercială şi industrială, părăsind metodele tradiţionale şi operaţiunile conduse din tihna conacelor siciliene, avîntîndu-se în birourile somptuoase ale societăţilor pe acţiuni din clădirile cu multe etaje clădite din beton şi sticlă.

1945, Italia. Un scandal mostruos cutremură cercurile oficiale aliate şi lumea finanţei. Are loc procesul lui Vito Genovese, sînt denunţate legăturile sale cu guvernatorul militar al trupelor aliate, colonelul Charles Polleti. Corupţia, şantajul, violenţa şi afacerismul veros, promovate de Vito Genovese, erau prea vizibile şi puneau în primejdie autoritatea forţelor de ocupaţie. Trebuia curmat răul, dar cu discreţie şi prevedere, astfel încît procesul să nu pună în primejdie imperiul economic al Mafiei. Agentul F.B.I., Orange C. Dickey, unul dintre funcţionarii de stat oneşti care, înfruntînd autoritatea vremelnică a unor conducători corupţi, a contribuit la demascarea lui Vito Genovese, declară la proces :

„Sub protecţia forţelor aliate, Mafia a progresat în Italia, de la Palermo la Neapole şi de la Roma, Milano, Torino, pînă la Genova. Astfel, a renăscut şi a prosperat, pe noi baze, industria mondială a crimei. Noii gangsteri în loc să ridice monumente foştilor oameni de paie ai vechii Mafii, aveau un cult deosebit pentru oameni ai legii cum era Charles Polleti".

2 februarie 1946. New York. Marea metropolă a lumii sărbătoreşte zgomotos alegerea noului guvernator republican al statului New York, pe nume Thomas E. Dewey. Procurorul tînăr şi ambiţios din

urmă cu 9 ani, care cerea cu atîta vehemență o pedeapsă exemplară pentru gangsterul Lucky Luciano, a parcurs rapid treptele alunecoase ale vieții politice, impunîndu-se prin intransigența și opiniile sale puritane. Campania electorală costisitoare a „săracului dar onestului“ politician a fost susținută bănește de influenți oameni de afaceri care, spun gurile rele, și-ar datora bogăția strînselor legături cu Mafia. Dar acestea se spun numai pe la colțuri de către bîrfitori sau invidioși. Căci el, incoruptibilul Th. E. Dewey, este întruchiparea însăși a echității. Primul său act oficial la primirea funcției de guvernator al statului New York este promulgarea unei amnistii prin care Lucky Luciano, gangsterul căruia procurorul de altădată, Th. E. Dewey, îi hărăzise 35 ani de pușcărie iar jurații îi acordaseră 20, este eliberat, după 9 ani de detențiune confortabilă. Dar pentru că justiția, deși clementă, nu e oarbă, Lucky Luciano urmează a fi repatriat în Italia, socotit indezirabil în Statele Unite ale Americii.

Fericitul Lucky Luciano se îmbarcă pe vasul „Laura Keene“ cu destinația Italia. Luxosul pachebot întîrzie însă 2 zile în portul New York pentru a le permite marilor șefi ai Mafiei să-l viziteze pe „naș“. Lucky Luciano organizează un mare dineu la care iau parte cunoscuți patroni ai racketului american, printre care Frank Costello, Albert Anastasia, Meyer Lanski, Joseph Lanza. Se reîntoarce în aceeași zi venind din Italia unde este considerat indezirabil, Vito Genovese. Rețineți amănuntul: Lucky Luciano e indizerabil în S.U.A. dar este primit în Italia în timp ce locotenentul său, Vito Genovese, este indezirabil în Italia și primit în S.U.A. Cum s-ar spune, un schimb de ștafetă, grație căruia

fiecare din cei doi gangsteri părăsește teritoriul în care s-a compromis pentru a-și reîncepe activitatea într-un loc unde să poată acționa în siguranță. Lucky Luciano și Vito Genevese au o lungă întrevedere. Este oare greu de presupus că atunci au fost puse bazele noilor tactici și strategii ale Mafiei internaționale, ale amestecului gangsterismului în economie și politică, în sprijinul pe care crima organizată avea să-l dea represiunilor îndreptate împotriva stîngii, a mișcării muncitorești, a luptei de eliberare socială și națională, a decolonizării ?

1947, Havana. Cuba lui Fulgențio Batista, anexa pentru plăceri ilicite a americanilor, atrage atenția conducătorilor Mafiei prin situarea geografică în imediata apropiere a Statelor Unite. După modelul racketului jocurilor de noroc, organizat mai întîi la Las Vegas și apoi la Reno, Mafia încearcă noi plasamente. Lucky Luciano vine să studieze situația la fața locului. Pentru că oficialitățile cubaneze sînt total subordonate Washingtonului, patronul Mafiei sosește la Havana sub adevăratul său nume : Salvatore Lucania. (Să nu uităm că departamentul de stat i-a interzis șederea oficială pe teritoriul S.U.A. și al zonei de influență din cele două Americi). Lucky Luciano pune rapid stăpînire pe imperiul tripourilor și bordelurilor din Caraibe, subordonîndu-l Mafiei internaționale. Reușita operațiunii sale are însă și un revers. La cererea departamentului de stat, autoritățile lui Batista îl roagă politicos pe don Luciano să părăsească Havana și Cuba, deoarece Washingtonul îl consideră indezirabil.

1948. Lucky Luciano voiajează prin Italia. Mai întîi în zona natală, Lercara Friddi. Sosirea lui Luciano în satul Portella della Ginistre este marcată

prin evenimente sîngeroase. Ca de obicei, în ziua de 1 Mai, populația satului se adunase la „piatra lui Barbete“ (Barbete — un bătrîn socialist italian, din frumoasa și generoasa tradiție a luptătorilor secolului al nouăsprezecelea.) Țăranii, meșteșugarii, intelectualii micii localități, purtînd drapele roșii, cîntau cunoscutul imn revoluționar: „Steagul roșu va triumfa... Trăiască socialismul eliberator...“

Era o demonstrație pașnică, una din acele adunări populare prin care oamenii muncii italieni își exprimau în perioada frămîntată de după război credința într-un viitor mai bun, o justiție socială echitabilă, demonstrații care, după cum se știe, au devenit deseori ținta violenței elementelor neofasciste aliate cu Mafia. (După cum se știe, la un astfel de miting, conducătorul de atunci al Partidului Comunist Italian, Palmiro Togliati, a fost grav rănit, victimă a unui atentat). Așezați în jurul „Pietrei lui Barbete“, locuitorii din Portella delle Ginistre aduceau un pios omagiu luptătorului socialist. Cîntecul atît de cunoscut în lumea întreagă al revoluționarilor italieni, „Bandella rosa...“, a fost însă astupat de glasul criminal al gloanțelor. Mafioții din împrejurimi trăgeau la țintă în proprii lor compatrioți, făcînd jocul reacțiunii italiene, în slujba căreia s-a situat dintotdeauna Mafia.

Evenimente sîngeroase au loc în acest an și la Marsilia, unde izbucnește o puternică grevă a docherilor. Pentru a reprima greva, patronatul recurge la anexa mediteraneană a Mafiei, mai puțin cunoscută, dar la fel de periculoasă, „Union Corse“ (Mafia corsicană) și „milieu marseillese“ (lumea interlopă marseieză), care-i silesc pe docheri să reia munca după ce mai întîi a fost sălbatic atacat cu arme

de foc pichetul greviştilor. Lucky Luciano instaura treptat, în Europa occidentală, imperiul violenţei şi al racketului internaţional Mafiot. El pune la punct o organizaţie gigant de tip Mafia la Frankfurt pe Mein, Hamburg, Palermo, Milano, Marsilia, Corsica, Franţa, Madrid, pînă la New York şi Havana.. Acum apare o noutate pentru Mafie : interesul pentru traficul de droguri. Lucky Luciano înţelege primul că lumea occidentală, zguduită imediat după război de puternice crize de sistem, nemulţumită de lipsa de echitate socială, bîntuită de violenţă, înspăimîntată de spectrul războiului rece, va genera zeci şi zeci de mii de fiinţe învinse care vor recurge la drog ca la ultima soluţie de uitare a răului social. El a înţeles totodată că noii şi vechii îmbogăţiţi, profitori ai contradicţiilor de după război, se vor plictisi de distracţiile tradiţionale şi vor încerca o escaladare a plăcerii, apelînd la drog.

Traficul drogului devenise deja una din cele mai mari afaceri ale lumii capitaliste, dar nimeni pînă la Luciano nu se gîndise să-l transforme în monopol. La presiunile sale repetate, capii Mafiei internaţionale acceptă, în fine, preluarea traficului de narcotice de către organizaţia mondială a crimei. Există şi cîţiva conducători mafioţi din vechea gardă care se opun racketului cu drogul, considerîndu-l o operaţiune periculoasă, căreia, în curînd, i se vor opune importante forţe oficiale naţionale, dată fiind puterea sa distructivă asupra individului, dată fiind influenţa nefastă a stupefiantelor asupra capacităţii de muncă şi reproducere a naţiunilor în rîndul cărora se numără consumatori ai beţiei albe.

Treptat, rezistenţa anti-drog în sînul conducerii

Mafiei e înfrîntă, iar conservatorii sînt înlăturați în modul cel mai propriu : prin asasinat.

Punctele cardinale ale racketului drogului se conturează tot acum în Italia, Statele Unite ale Americii. Italia este placa turnantă, grație căreia se adună în Europa drogul brut din Orient, iar S.U.A., destinatarul și consumatorul. Pentru a acoperi legal acest transfer de marfă interzisă, Lucky Luciano patronează înflorirea societăților italo-americane de import-export, care apar ca ciupercile după ploaie.

1950. S.U.A. Piața clandestină a drogului cunoaște o bruscă și îngrijorătoare creștere. Autoritățile, biroul național de luptă contra narcoticelor condus de Harry Anslinger, raportează Casei Albe escalada vertiginoasă pe care o cunoaște consumul de stupefiante, mai ales în rîndurile tineretului. Adeseori, drogul vine în S.U.A. prin intermediul unor firme farmaceutice italiene, („ciupercile" cu firmă import-export patronate de Lucky Luciano). Senatorul american, Mc. Clellan, va declara mai tîrziu : „350 kg heroină cumpărate din Italia de firme farmaceutice americane cu permis legal de import (! ! !), achiziționate la prețul pieței, adică cu 150 milioane lire, raportează, după încasarea lor ilegală la drogații americani, beneficii în valoare de 11 miliarde lire..."

Șeful biroului de luptă contra narcoticelor din S.U.A., Anslinger, trimite in Italia pe unul din cei mai buni agenți federali : pe comisarul Charles Siragusa. Misiunea acestuia : să descopere capetele firelor care se țes în Italia și S.U.A. și care servesc drept pod rulant traficului de stupefiante. Anslinger își pune mari speranțe în zelul, profesionalismul și

cinstea lui Siragusa, numit de colegii săi „incoruptibilul".

Sosit în Italia, Siragusa pune pe picioare o adevărată organizaţie menită să supravegheze şi să strîngă dovezi asupra traficanţilor. Curînd, el înţelege că regele mondial al drogului este Lucky Luciano şi că traficul stupefiantelor nu mai e de mult o antrepriză la voia şi iniţiativa oricărui contrabandist, ci că el a devenit un racket cu tentacule întinse pe tot globul, cu complicitate în autoritatea de stat.

Şeful biroului de luptă contra narcoticelor, Anslinger, comunică departamentului de stat că : „...rapoartele agentului federal Charles Siragusa, provenind din Italia, relevă o conspiraţie a drogului care mă uimeşte prin amploare..."

1952. Italia. Echipa lui Charles Siragusa a obosit parcurgînd continentul european în lung şi lat, pe urmele traficanţilor de narcotice, dar în afara unor complici de mîna şaptea, n-au putut ajunge pînă la capetele balaurului.

La propunerea lui Siragusa, este trimis din S.U.A., la Genova, Gene Gianinni, gangster şi totodată indicator (informator) al F.B.I. Gene Gianinni este hotărît să termine cu trecutul său murdar şi să ajute biroul naţional al S.U.A. de luptă contra narcoticelor, în războiul secret dus împotriva Mafiei. El vine la dispoziţia lui Siragusa cu care are mai multe întîlniri secrete, alcătuind împreună un plan de bătaie. Gianinni beneficiază de un trecut în care figurează mai multe condamnări pentru atac cu mînă armată, fiind cunoscut ca un periculos dur, iar Siragusa speră ca din aceste motive indicatorul

său să capete încrederea lui Lucky Luciano și astfel să pătrundă în lumea tainelor sale bine păzite.

Jocul dublu al lui Gianinni ia sfîrșit curînd. Este găsit ucis, aruncat pe un teren viran.

Charles Siragusa declară ziariștilor că cel care a înarmat mîna ucigașilor este Lucky Luciano și avertizează autoritățile italiene asupra primejdiei pe care o reprezintă gangsterul miliardar. Sfidîndu-l, Lucky Luciano organizează, la rîndul său, o conferință de presă la Neapole spunînd, printre altele : „De fiecare dată cînd se întîmplă ceva necurat se spune că e vina mea. Mereu acest Anslinger și omul său Siragusa. Cînd cineva comite o crimă în Italia sau S.U.A. se spune că-i vina mea. Dar eu am mîinile curate. Eu plătesc impozitele asupra veniturilor. Ei nu pot avea nimic concret împotriva mea...". E adevărat. Organizația criminală a lui Luciano e atît de puternică, e ocrotită de personalități atît de influente, încît dovezile se volatilizează peste noapte, martorii dispar în natură. Șeful biroului central național din Paris, comisarul Sicot, declara : „Din clipa în care Luciano s-a întors în Italia, nici Interpolul, nici F.B.I., nici poliția italiană, nimeni n-a putut dovedi că Lucky Luciano este regele drogului".

1957. Sicilia. La Palermo, în hotelul Palmes, are loc o mare conferință a capilor Mafiei internaționale. Reuniunea este convocată și condusă de Lucky Luciano. Neputincios, incoruptibilul Charles Siragusa îi vede sosind în fața hotelului pe toți marii criminali ai lumii, escortați de gorilele lor, dar și de poliția de stat. Căci acești asasini de profesie se află în fruntea unora din cele mai mari companii de import-export, trusturi bancare sau monopoluri

industriale. Printre ei se află Joe Banana, Frank Coppola (a nu se confunda cu regizorul Ford Frank Coppola, realizatorul celui mai celebru film despre Mafie, „Naşul" şi al mai recentului „Conversaţia"), Giuseppe Genco Russo, Gaspare Mogddino. Întocmai ca reprezentanţii marilor puteri coloniale şi imperialiste, capii Mafiei îşi împart zonele de influenţă pe planetă. Reuniunea se desfăşoară împărţită pe comitete. Se discută paralel măsuri menite a duce la consolidarea internă a organizaţiei mondiale a crimei, precum şi tematica congresului Mafiei ce urmează să se deschidă, în curînd, la Apalachin. Poziţia lui Lucky Luciano devine şi mai puternică după reuniunea de la Palermo. Sindicatul internaţional al crimei face un bilanţ al veniturilor fabuloase aduse de traficul cu stupefiante şi decide preluarea totală a drogului, înlăturarea concurenţilor. Linia lui Lucky Luciano triumfă pe toate planurile.

La rîndul său, Charles Siragusa nu stă cu mîinile încrucişate. O imensă arhivă se află deja adunată la sediul Biroului naţional american de luptă contra narcoticelor. Opt ani de trudă, opt ani de renunţări la o viaţă personală normală, opt ani de alergătură, de pîndă. Dar, spun colaboratorii lui Siragusa, se pare că laţul a început să se strîngă cu fermitate în jurul lui Lucky Luciano. Iar cel care ţine sfoara, este Charles Siragusa.

Şi tocmai cînd Charles Siragusa se pregătea să dezlănţuie operaţiunea finală pentru demascarea lui Lucky Luciano şi a organizaţiei sale, cade bomba. Thomas E. Dewey, acelaşi care-l graţiază pe Lucky Luciano în 1946, ei bine, Thomas E. Dewey, formează şi însărcinează o comisie destinată a ancheta

activitatea lui Charles Siragusa. Fireşte, Siragusa este chemat în S.U.A., fireşte i se ia conducerea operaţiunilor anti-drog şi anti-Luciano.

Consternarea domneşte în toate structurile poliţiei americane, a F.B.I.-ului, a biroului federal de luptă contra narcoticelor. Dar atotputernicul Thomas E. Dewey nu poate fi înfruntat, căci în spatele său stau importante cercuri ale lumii de afaceri.

Siragusa declară : „Graţierea acordată de Thomas Dewey lui Lucky Luciano în 1946 a fost prompt şi eficient plătită. Campania electorală ce a dus la alegerea drept guvernator a lui Dewey a fost condusă şi subvenţionată de Mafie".

Iar pe Siragusa trebuie să-l credem. În materie de Mafie şi Lucky Luciano era şi este încă, un expert. Comisia de anchetă tergiversează lucrările, le amînă, se întruneşte din an în paşti, iar Siragusa vede cum toată truda sa de opt ani se duce la gîrlă, căci inactivităţii sale i se suprapune efortul Mafiei de a şterge toate urmele relevate de incoruptibilul agent al biroului federal de luptă contra narcoticelor.

Bineînţeles că ancheta comisiei nu s-a soldat cu nici o acuzaţie împotriva lui Siragusa, dar ea şi-a îndeplinit de minune misiunea : aceea de a temporiza evenimentele, de a da răgaz Mafiei să distrugă dovezile compromiţătoare, de a-l scoate din luptă pe unul din cei mai zeloşi şi iubiţi soldaţi ai legii.

Lui Charles Siragusa, Washingtonul îi dă alte misiuni, le va îndeplini întotdeauna cu zel şi pricepere, dar în sufletul său va rămîne pentru totdeauna amărăciunea unei dramatice înţelegeri : Mafia nu e o societate secretă, aşa cum şi-o imaginase el, ceva în afara legii şi pe care autoritatea legală o urmă-

rește cu scopul de a o lichida. Mafia este o rețea de interese care coincid, o rețea de grupări ce au același obiectiv. Și adeseori, aceste interese vin în întîmpinarea intereselor unor mari grupări bancare, financiare, industriale, ba uneori în întîmpinarea intereselor unor organisme de stat printre care chiar C.I.A., F.B.I. etc.

Francesco Rosi spunea : „Se poate aprecia că Siragusa a fost chemat din Italia intenționat în momentul crucial al vînătorii sale contra lui Lucky Luciano. S-a exersat astfel o rațiune superioară de stat la vîrful puterii oficiale care a considerat că încă nu-i momentul să-i lase pe polițiști să-i vîneze pe gangsteri. Lupta trebuia să mai continue pînă în momentul în care dualitatea dintre puterea oficială, de stat, și cea neoficială, a Mafiei, putea deveni compromițătoare pentru însăși puterea de stat..."

În mod fatal, ziua aceea însă trebuia să vină...

1961. Birourile naționale ale O.I.P.C. din Europa și America trimit de ani de zile pe adresa secretariatului general sute și mii de comunicări privind traficul de narcotice în lume. Adunate, centralizate, analizate, toate acestea creează imaginea globală a flagelului, înspăimîntător, în ofensivă.

Secretariatul general comunica biroului național italian concluziile sale : regele mondial al drogului este Lucky Luciano. Lucky Luciano trebuie anihilat.

Poliția italiană și brigada de finanțe italiană, alertate de B.C.N.-ul de la Roma se hotărăsc, în fine, să treacă la acțiune. O bună parte din argumentele din 1957 ale lui Siragusa sînt însușite azi de continuatorii săi. O mare acțiune europeană antidrog, coordonată de secretariatul general al Interpolului, a dus la arestarea a peste 40 de traficanți

italieni, francezi, italo-americani, americani, mulţi dintre aceştia aparţinînd plutonului conducător al sindicatului crimei. Dovezile şi martorii, ce pot proba vinovăţiei lui Lucky Luciano, se adună.

Şi iată că, într-o frumoasă dimineaţă, pe aeroportul Capodichino de lîngă Roma, ceea ce părea pînă atunci de necrezut se petrece : Lucky Luciano, proaspăt debarcat dintr-un avion, este pe cale de a fi arestat. Iată ce-i raporta agentul federal Henry Giordano lui Harry Anslinger, directorul biroului american de luptă contra narcoticelor : „Oamenii mei îl înconjurau pe Lucky Luciano, alături de un căpitan şi un locotenent de la brigada italiană de finanţe. Aveam de acum probe asupra participării lui Luciano la traficul de droguri şi urma să-l arestăm..."

Micul cortegiu înainta pe caldarîmul cenuşiu al aeroportului. Pe pistă tocmai ateriza un avion purtînd însemnele companiei aviatice „Iberia". Exact în clipa în care roţile puternicului reactor atingeau pista, Lucky Luciano se îndoaie, închide şi deschide agitat pleoapele, tremură cuprins de frisoane, se prăbuşeşte pe caldarîm inert, cu ochii exorbitaţi.

S-a scris mult şi se va mai scrie încă despre misterioasa moarte, pe aeroportul Capodichina, a lui Lucky Luciano. Medicul legist a scris în certificatul de deces : „atac de cord".

Pe lîngă această ipoteză comodă şi tocmai de aceea oficializată, se mai pot adăuga cel puţin două variante. Una, cea mai plauzibilă, ar fi aceea că Lucky Luciano a fost ucis cu o secundă înainte de a i se fi adresat formula : „În numele legii, eşti arestat..." Motivul : Lucky Luciano, care cunoştea

toate secretele sindicatului internațional al crimei, ar fi putut să tragă după sine în dezastru, pentru a-și apăra pielea, zeci de personalități politice și financiare ale lumii capitaliste. Remediul unic al unor asemenea destăinuiri primejdioase pentru mulți (oare nu așa i s-a închis gura și lui Oswald, prezumtivul asasin al președintelui Kennedy ?) era, într-adevăr, moartea. Cum ? Pentru o asemenea organizație atotputernică cum este Mafia nu e de exclus ipoteza că cel ce l-a ucis pe Lucky Luciano se putea afla chiar în rîndurile celor ce primiseră misiunea de a-l aresta. Arma crimei ? Otrava. Sînt cunoscute zeci de otrăvuri vegetale ce ucid instantaneu și care nu lasă în organismul uman nici o urmă, în afara unei ivizibile înțepături în epidermă. A doua ipoteză : sinuciderea. Întocmai unui spion demascat, pe cale de a fi arestat, Lucky Luciano putea să fi recurs la acest gest final, înghițind o fiolă cu otravă disimulată ușor în buzunar sau, mai spectaculos, după exemplul agenților secreți, în reverul cămășii. Teza sinuciderii ar putea fi susținută de o afirmație făcută cîndva de Lucky Luciano ziariștilor : „N-am vrut să muncesc niciodată în viața mea. Decît să muncesc, prefer să mor..."

Cu o asemenea existență și un asemenea crez, Lucky Luciano, n-a fost om și ca atare, n-a trăit niciodată. El n-a fost decît plăsmuirea de-o clipă a răului, a crimei, a violenței, a ne-omului.

Cînd lupul păzeşte turma...

Multă vreme placa turnantă a drogului tranzitat spre Statele Unite a fost, după cum se ştie, Marsilia. A contribuit la această destinaţie clandestină situarea geografică, în inima bazinului mediteran care colectează sucul macului din Orientul Apropiat precum şi existenţa tradiţională a unui mediu interlop renumit pentru virulenţa sa nocivă. Marsilia a fost şi este pentru Europa ceea ce a constituit pentru America oraşul Chicago în vremea lui Al Capone şi a lui Elliot Ness. Adăugaţi la poziţia geografică limitrofă emiratelor arabe vecinătatea insulei Corsica, patria Mafiei franceze, „Union Corse" * şi mai adăugaţi la asta că sordidele cartiere ale Marsiliei recrutează „mîna de lucru criminală" cea mai ieftină din lume. Cei ce au vizionat filmele „Filiera franceză" şi „Filiera II" cunosc cadrul în care se desfăşoară transferul drogului spre America, modul în care funcţionează rampa de lansare europeană numărul unui de pe continent — Marsilia, în ceea ce priveşte stupefiantele.

Şi pentru că am vorbit despre filme, amintim lectorului, cu titlu de material bibliografic documentar, filmul „Comisarul Piedone la Hong-Kong", care relevă existenţa unei a doua plăci turnante

* Vezi „Un dur numit Mondoloni".

europene, portul Neapole precum şi platformele asiatice Hong-Kong şi, de la o vreme, cel mai important cap de pod al traficanţilor de stupefiante, Thailanda — unde cultura macului se face în văzul lumii pe suprafeţe imense şi care, prin Banckok, aprovizionează tragica armată a drogaţilor cu otrava zilnică.

Un alt punct fierbinte pe harta stupefiantelor l-a constituit oraşul Beirut, penultimă staţie a macului recoltat din emirate şi propulsat în Statele Unite, via Marsilia. Povestea care urmează începe şi se încheie la Marsilia...

Ziua aceea de 6 noiembrie era pentru Marsilia o zi obişnuită ; soarele oferea un splendid răsărit, dar vameşii aveau un motiv special să nu-l admire. Ei se gîndeau cam ce fel de surprize avea să le aducă apariţia cargoului „Sainte Hélène" în port. Alunecînd greoi prin apele murdare ale cheiului, „Sainte Hélène" trimitea spre cer ultimele rotocoale de fum înecăcios, semnalizînd des, cu sunete ascuţite, manevra de acostare.

Odată cu poliţia maritimă şi controlul sanitar păşiră la bord şi vameşii, pentru care apariţia în port a cargoului „Sainte Hélène" însemna, aproape de fiecare dată, o nouă afacere de contrabandă. De data aceasta însă, controlul nu dădu rezultatele aşteptate. Marinarii îşi vedeau de treburi, îşi periau grăbiţi hainele sau se bărbiereau în fugă, zoriţi să debarce mai repede pentru a gusta plăcerile uscatului după o călătorie de aproape o lună de zile între cer şi ocean. Contrariaţi de controlul infructuos, vameşii părăsiră vasul aproape odată cu primii marinari, care, regăsind aerul familiar al portului îşi exprimau zgomotos bucuria.

Timpul trecu repede în port și vameșii au mai avut de făcut controale în ziua aceea la cargourile sub drapel francez care veneau în patrie, dar toate s-au soldat cu rezultate negative. O zi obișnuită, dominată de rutină, gîndea șeful vămii noaptea, cînd se apuca să redacteze procesul-verbal al schimbului pe care curînd trebuia să-l predea unei alte brigăzi. Nu apucase să scrie decît cîteva rînduri cînd sună telefonul care făcea legătura cu orașul :

— Alo, vă rog cu șeful de tură al vămii...

— La aparat, răspunse șeful, continuînd să scrie mai departe raportul.

— Aici comisarul de poliție... Marinarul Vinciguero François de pe cargoul „Sainte Hélène" a fost arestat acum o oră. Vindea hașiș într-o tavernă. La control am găsit asupra lui 62 grame de hașiș... Cine a făcut controlul vasului azi dimineață ?

— Chiar eu... — răspunse cu voce timidă vameșul. N-am găsit însă nimic...

— Vă rog să așteptați... Brigada mobilă numărul 3 sosește la dumneavoastră în 5 minute pentru a repeta percheziția...

Nici cea de a doua percheziție n-a dat însă vreun rezultat, după cum nici controlul efectuat asupra marinarilor întorși la miezul nopții la bord. (Poliția spera să găsească sume mari de bani la cei care eventual reușiseră să vîndă drogurile).

Comisarul B.M., șeful brigăzii a treia mobile din Marsilia, era un bătrîn polițist, înăcrit de meserie, care abia aștepta să treacă vremea pentru a ieși la pensie. Visa să-și cumpere un mic lot undeva în Provence, să facă vin dulce și spumos și să pescuiască în fiecare dimineață cu undița într-unul din

afluenţii repezi ai Ronului. După ce termină percheziţia pe cargou, îl însoţi pe vechiul său prieten, şeful de tură de la vama din port, şi, aşezîndu-se confortabil pe cîte un scaun, îşi împărtăşiră reciproc necazurile.

— Nu mai sînt contrabandiştii de pe timpuri, „mon vieux" — spunea visător şeful brigăzii mobile. Ţi-aminteşti afacerea cu cargoul „Macao" ? Era prin treizeci şi cinci sau şi şase ?

— În treizeci şi cinci a fost..., răspunse inviorat de amintiri şeful de tură de la vama portului Marsilia.

— Aia da, afacere... Parcă-i văd şi acum pe afurisiţii ăia de marinari cum se jucau pe chei cu şobolani morţi..., intrase diavolul în ei... Aruncau unul în altul cu şobolani morţi de ţi se făcea greaţă... Ai avut o intuiţie nebună, „mon vieux"...

— Mi s-a părut ciudat că unul dintre marinari punea deoparte anumiţi şobolani... Mi-am zis că îşi face rezerve, să-i arunce unul după altul, în rafală, asupra celor de pe punte, dar el, nimic... Îi tot aduna acolo şi se uita cu grijă în jur, să vadă dacă îl priveşte cineva.

— Afurisitul s-a dat de gol atunci cînd cei de pe chei l-au împroşcat cu şobolani, iar el nici nu s-a atins de grămada care creştea mereu... îşi continua amintirile vameşul.

— Asta e..., pe atunci contrabandiştii erau altfel. Aveai de unde să-i apuci... Aceştia de azi îţi scapă printre degete... Nici pe timpuri nu erau proşti... Ideea să ascundă heroina în burţile şobolanilor morţi, pe care îi cărau cu tomberoanele complicii, era genială...

La ora cînd cei doi prieteni se confesau în biroul vamal din port, în comisariatul din Marsilia era interogat Vinciguero François, marinarul de pe „Sainte Hélène“, care mărturisea că a cumpărat drogul de la ultima escală a vasului, în Liban, la Beirut.

— Numele celui care ţi-a vîndut drogul — întrebă comisarul de serviciu, mulţumit că interogatoriul mergea strună.

— Sînt trei... Toată lumea îi ştie în port. Suleiman Berdun, Maoruf Yafani, Abdulah Suleiman...

Comisarului îi era somn, sergentul care bătea la maşină depoziţia lui Vinciguero era plictisit şi obosit, aşa că numele celor trei traficanţi din Beirut treceau neobservate, deşi, numai cu două zile înainte, trei marinari de pe cargoul „Cote d'Azur“, prinşi asupra lor cu morfină, pe care o transportaseră în colacii de salvare, declaraseră în aceeaşi încăpere, cam la aceeaşi oră şi în faţa aceloraşi funcţionari de poliţie, că au cumpărat drogurile din Beirut, de la numiţii Suleiman Berdun, Maoruf Yafani, Abdulah Suleiman...

A doua zi însă datele fură centralizate şi imediat porni o depeşă către Biroul naţional central francez, care la rîndul său lansa alerta la secretariatul general al Interpolului.

În camera „S“, specialiştii în lupta împotriva stupefiantelor priveau pe harta mare de pe perete şi aşezau un nou steguleţ purtînd numele „celor trei din Beirut“.

Comunicarea albastră trimisă Biroului naţional libanez (comunicare albastră înseamnă în codul Interpol cererea de informaţii asupra unor suspecţi,) rămîne fără rezultat, căci se răspunde secretariatului general că ofiţerul de poliţie Mustafa Keker,

însărcinat să-i ancheteze pe „cei trei din Beirut", a raportat că trebuie să fie la mijloc o confuzie, întrucît aceştia sînt cetăţeni onorabili şi că nu există nici un fel de dovadă care să ateste că ar desfăşura o activitate criminală.

Comisarii de la secţia „S" nu aruncă însă la coş stegulețul purtînd numele celor trei — ba mai mult, întocmesc patru noi fişe provizorii. Trei fişe pentru fraţii Suleiman şi Maoruf Yafani precum şi o însemnare cu caracter confidenţial, menită a atrage atenţia specialiştilor din secţia „S" asupra tuturor rapoartelor de provenienţă libaneză semnate de comisarul Mustafa Keker.

Doi ani de zile, numele celor patru amintiţi mai sus n-au mai apărut în rapoartele primite la secţia „S". Fusese într-adevăr o eroare acuzaţia adresată „celor trei din Beirut" ? Comisarul libanez Mustafa îşi făcuse într-adevăr datoria şi, raportînd că cei trei sînt cetăţeni onorabili, nu făcea altceva decît să repete un adevăr ? Oricine altcineva în afară de cei de la Interpol ar fi fost gata să acorde credit bunei-credinţe a raportului comisarului Mustafa, mai ales că timp de doi ani „cei trei din Beirut" păreau a fi dispărut dintre cei vii.

Pentru specialiştii secţiei „S", însă, doi ani de linişte nu însemnau un argument în favoarea nevinovăţiei.

Întîmplarea a vrut ca prima ştire care să-i aducă în prim plan pe „cei trei din Beirut" să fie tot cargoul „Sainte Hélène". Cochilia greoaie a bătrînului cargou intra leneş în canalul maritim al portului sudic Sete, aflat la circa o sută de mile mai la apus de Marsilia. Era în mai şi vasul aducea o preţioasă încărcătură de fructe din Orientul Apropiat. Mari-

narii se adunaseră la provă și priveau frumoasa panoramă a orașului mediteranean, cu o climă dulce, invadat de palmieri, măslini și viță de vie, ale cărei plantații se întind pînă sus, spre vîrfurile mereu acoperite de nori albi, ale muntelui Saint Clair. Din canalul maritim cargoul intră în canalul lateral, care duce la gară. Acolo, în gara maritimă, cargoul avea să-și descarce prețioasa încărcătură, urmînd ca în alte cîteva zile să fie umplut cu balerci pîntecoase conținînd vin roșu provansal.

Pentru cel care intră prima dată în portul Sete, priveliștea este unică, vestigiile trecutului amestecîndu-se aici cu vegetația luxuriantă și arhitectura modernă. Deși grav distrus în timpul celui de-al doilea război mondial, portul Sete a fost rapid reconstruit, datorită poziției sale economice favorabile comerțului de import și export. Firește, toate aceste amănunte nu îi preocupau pe marinarii adunați la provă, după cum nimeni dintre ei nu remarcă că vasul manevrează în dreptul „cimitirului marin", în care se află înmormîntat marele poet francez Paul Veléry, originar din Sete. Șase din membrii echipajului aveau cu totul alte griji în momentele acelea și privirile lor complice se întretăiau în timp ce pe chei se apropiau cei din poliția maritimă, medicul epidemiolog și vameșii pentru obișnuitul control la întoarcerea din cursă lungă. Trecut în „listele negre" ale poliției și vamei franceze, echipajul de pe „Sainte Hélène" se bucura întotdeauna cînd se întorcea din cursă de un tratament special, care consta dintr-un control riguros, adeseori prelungit pînă la percheziții corporale.

Și de data aceasta controlul a fost drastic, dar, ca și altă dată, rezultatele n-au fost cele scontate.

Vasul „Sainte Hélène" continua să rămînă curat la fiecare control vamal.

Pe cînd inspecta ultima cabină a echipajului, şeful de tură al vamei din Sete fu frapat de un amănunt. În timp ce discuta cu un marinar, fu cît pe ce să ducă mîna la nas. Omul duhnea de la o poştă a usturoi şi vameşul îşi aminti subit că lucrul acesta se mai petrecuse de cîteva ori în timpul controlului. Întoarse politicos capul, continuă discuţia, apoi, după ce fu semnat procesul-verbal al controlului de către comandantul vasului, vameşul îl întrebă într-o doară pe căpitan :

— Aţi servit azi la masă usturoi ?

— Nu, dar de ce întrebaţi ? — fu rîndul comandantului să se mire.

— A, nu-i decît o simplă curiozitate... Cîţiva dintre oamenii dumitale miros a usturoi şi credeam că s-a servit o specialitate condimentată...

În mintea şefului de tură de la vamă răsărise însă un mare semn de întrebare. Găsi un pretext oarecare pentru a-l reţine o clipă pe comisarul de la poliţia maritimă şi îi împărtăşi gîndul său :

— Cîţiva oameni din echipaj miros a usturoi de te ameţesc... Majoritatea drogurilor opiace miros şi ele a usturoi... Iar celelalte, chiar dacă nu miros a usturoi, în orice caz duhnesc cumplit... Ce-ai face dumneata pentru a acoperi duhoarea drogului ascuns ?

— Aş mînca usturoi...

Comisarul fu prins de idee şi îl chemă pe doctor.

— Domnule doctor, găsiţi un pretext oarecare pentru a-i controla în gît pe oamenii de pe „Sainte Hélène". Nu ne interesează dacă au sau nu gîlci, ci

numai să puneți un semn discret pe fișa celui care miroase a usturoi...

Medicul îi privi pe cei doi într-un fel ciudat, întrebîndu-se dacă nu cumva căldura soarelui le-a produs insolație, dar se conformă.

Cînd primi de la doctor lista echipajului, numele a șase marinari era însemnat cu o mică cruciuliță.

— Să fie filați discret toți cei șase marinari... — le ordonă comisarul subalternilor.

Dar numai doi dintre marinarii care miroseau a usturoi coborîră la țărm. Ceilalți patru rămaseră la bord, eveniment oarecum neobișnuit, cunoscută fiind fervoarea cu care marinarii se aruncă în plăcerile uscatului la prima acostare într-un port.

Comisarului poliției maritime din Sete nu-i scăpă nici acest amănunt. Ba, mai mult, hotărî ca filajul celor rămași la bord să-l conducă chiar el. Luă cu sine doi dintre cei mai buni agenți ai comisariatului și toți trei se postară într-unul din birourile societății de import-export „Universal-Vinalco", ale cărei ferestre de la etajul șapte dădeau spre dana în care era ancorat „Sainte Hélène". Fiecare dintre cei trei polițiști se înarmase cu un binoclu puternic.

Toată după-amiaza, cei patru marinari rămași la bordul lui „Sanite Hélène" n-au fost văzuți pe punte.

Pe înserat însă, ei și-au făcut apariția. Cu excepția siluetelor, cargoul părea pustiu. Numai cele cîteva ochiuri de fereastră de la bucătărie erau luminate, semn că acolo se lucra.

Noaptea avansa, iar comisarul privea cu încăpățînare prin ocularul binoclului. Vizibilitatea scădea vertiginos, dar comisarul nu se dădea bătut.

Nimic nu părea a fi deosebit în comportarea celor patru marinari rămași la bord.

Doar cînd se întunecă și prin ocular abia se mai distingeau siluetele marinarilor de pe puntea luminată slab de cîteva focuri de poziție, comisarul înțelese că acolo se petrec lucruri ciudate. Pentru cîteva secunde văzu cum doi marinari scot din cală un balot mare, semănînd cu sacii de voiaj în care obișnuiesc să-și țină lucrurile în timpul călătoriilor oamenii mării.

Apoi, cei doi de pe punte dispărură. Imediat se aprinseră patru ferestre rotunde înspre prova cargoului. Supravegherea de la distanță era de-acum inutilă, pentru că întunericul devenise de nepătruns. Comisarul își luă oamenii cu el și coborî în birourile poliției maritime.

— Ceva nou ? Îl întrebă pe inspectorul de serviciu.

— Deocamdată„ nimic deosebit... Cei doi de pe „Sainte Hélène“ care miros a usturoi — aici comisarul de serviciu coborî puțin glasul, totul i se părea stupid și inutil în afacerea asta — au petrecut o după-amiază obișnuită. Au trecut prin cîteva baruri, au băut, au dat telefoane, s-au întîlnit cu femei de stradă... Acum sînt la taverna „Caracatița de aur“... Sînt cherchelițí, dar nu fac scandal...

Inspectorul pe care comisarul îl însărcinase să supravegheze de pe chei cargoul „Sainte Hélène“ nu avea nici el de raportat lucruri deosebite.

— Nu s-a întîmplat nimic mai de soi la bord, patroane — raportă inspectorul. — Doar o singură dată mi s-a părut că a căzut ceva greu în apă. Am crezut că a alunecat cineva de pe punte, dar n-am auzit țipete sau alte zgomote... Or fi aruncat gunoiul

cei de la bucătărie... Nu vedeţi ? De la o vreme apa portului a devenit o cloacă... Ar trebui amendaţi tipii aştia care aruncă în mare gunoaiele de pe vapoare...

În mintea comisarului amănuntul prindea proporţii.

— Cînd ai auzit plescăitul apei ?

— După ce s-a înserat... Inspectorul zîmbi.

— Era şase şi un sfert — continuă inspectorul. Ştiu asta pentru că m-am uitat într-o doară la ceas, să văd dacă mai e mult pînă mă schimbă Jean-Luc. E ceva important în asta ? — întrebă curios inspectorul.

— Mă tem că da, bătrîne... Oricum, merită să încercăm...

Comisarul se încăpăţîna pentru că, în caz de reuşită, ar fi fost remarcat de superiori. Va face tapaj în jurul afacerii acesteia, va alerta brigada de stupefiante de la Paris, va colabora cu Interpolul, va da declaraţii presei şi poate că, în fine, va poposi şi pe foaia sa matricolă mult rîvnitul grad de divizionar. Trebuia să lucreze repede însă, să nu i-o ia înainte cei de la vamă. Comisarul se şi vedea avansat. Atunci, în fine, va putea cere să fie transferat la Montpellier, oraş liniştit, unde nu va mai avea de-a face cu contrabandiştii de stupefiante şi nici cu oamenii „Uniunii corsicane", această atotputernică organizaţie a crimei, cu oameni de încredere chiar şi în aparatul poliţienesc. Iată de ce evenimentele zilei îl excitau pe comisar, fiind hotărît să-şi continue cercetările pe cont propriu.

— Avem la îndemînă un costum „homme grenouille" ? — îl întrebă comisarul pe inspectorul de serviciu.

— Acum, noaptea, domnule comisar ? — inspectorul continua să considere că în ziua aceea comisarul nu era în toate mințile.

— Ce importanță are noaptea ? Îmi trebuie urgent un costum „homme grenouille“ (costum „ombroască“ — costumul de cauciuc prevăzut cu rezervor de aer cu ajutorul căruia se fac cufundări sub apă).

— N-avem decît o singură butelie cu aer, iar compresorul e defect... Şi ştiţi că regulamentul interzice cufundarea de unul singur...

— Ştiu toate astea şi iau răspunderea asupra mea — continuă ferm comisarul.

Nu se lăsa impresionat nici de faptul că nu putea lua cu sine puşca marină cu acid carbonic pentru simplul motiv că toate capsulele cu gaz erau goale. Şi-a ales de aceea o puşcă harpon cu resort de tipul „Champion“, considerată cea mai eficientă din toate modelele cunoscute, rațiune pentru care ea a fost inclusă în arsenalul poliţiei. Nici butelia cu aer comprimat nu l-a scutit de surprize. În locul celor 200 de atmosfere menite să-i asigure autonomia unei scufundări de o oră, acul manometrului indica 160 de atmosfere.

Comisarul luă cu sine echipamentul de scufundare şi, însoţit de doi inspectori, se urcă în micul automobil negru care staţiona în faţa comisariatului :

— Unde mergem, patroane ? — întrebă şoferul somnoros.

— La cheiul de nord, bătrîne...

Comisarul se gîndea că e mai bine să se scufunde în mare departe de locul unde era ancorat, „Sainte Hélène“, pentru a nu trezi bănuielile celor

de la bord, cu tot riscul pe care îl comporta insuficienta rezervă de aer din butelie.

Înainte de a intra în apa murdară a portului, comisarul înghiţi o tabletă de amphetamină, pe care avusese prevederea s-o ia din dulapul farmaceutic de la comisariat (amphetamina este un produs asemănător benzedrinei, fiind recomandată în stările de oboseală sau cînd este nevoie ca simţurile omului să fie ascuţite, de aviatorii de reactoare în timpul zborurilor la viteze supersonice, de poliţişti în timpul misiunilor primejdioase etc.).

Comisarul mai verifică o dată etanşeitatea costumului de cauciuc, privi cu nelinişte acul manometrului , care cu cele 160 de atmosfere ale sale nu era de bun augur şi, cu un gest hotărît, trase pe faţă masca de sticlă a scafandrului autonom.

Deşi avea cu sine o lampă electrică, comisarul era decis să n-o folosească decît în caz de stringentă necesitate, dat fiind faptul că lumina ei i-ar fi trădat prezenţa. Cu toate că înota la o adîncime de 10 metri, lumina de pe fundul mării nu era mai mică decît cea de la suprafaţă. Se orienta totuşi cu greutate printre umbrele lungi, aruncate de bordajul vaselor ancorate în port, astfel că era nevoit să privească tot mai des spre acul busolei prinse lîngă ceasul brăţară. Adîncimea mării creştea treptat, astfel încît comisarul începu să înoate „între două ape“, pentru a nu atinge limita de la care era nevoit să execute, la ieşirea din imersiune, pauza de decompresiune fără de care organismul suferă şocuri, adesecori mortale — din pricina bulelor de azot care se formează pe artere. Pentru a ajunge sub pîntecele negru al cargoului „Sainte Hélène“ i-au trebuit comisarului aproape 15 minute. Înconjură vasul pe

lîngă elice, pentru a ajunge la tribord, partea unde cei doi marinari aruncaseră obiectul greu care-l intrigase atît de mult pe comisar. Acul manometrului nu mai indica decît 100 de atmosfere, cînd comisarul se hotărî să coboare sub cargou, pînă la nisipul de pe fundul mării. Furat de gînduri, comisarul nu observă decît tîrziu că ajunsese la o adîncime de 40 de metri. De acum decompresiunea era obligatorie, şi, dacă nu ieşea imediat la suprafaţă, aerul nu-i mai ajungea pentru repausul obligatoriu de circa un sfert le oră, la o adîncime de 10-15 metri. Toate acestea le ştia comisarul, dar îl cuprinse un fel de beţie şi nu mai putea da înapoi.

La aproape 50 de metri, lumina scăzu brusc şi se hotărî să aprindă lampa electrică. Pe fundul mării, printre corali murdari, acoperiţi cu tot ce poate fi aruncat drept nefolositor de pe bordul vaselor, chiar sub trupul negru al cargoului, zări un sac prea greu pentru puterile sale. Ceea ce văzu la capetele sacului îl umplu de admiraţie. Erau două baloane de cauciuc prevăzute cu ventil lung, iar lîngă unul din baloane se afla un recipient cu hidrogen. Trucul contrabandiştilor era simplu şi eficient. Cu gazul din recipient urmau să fie umplute baloanele, pînă cînd sacul greu avea să plutească între două ape. Atunci, un „homme grenouille“ putea uşor să lege cu o parîmă sacul şi să-l prindă de cîrligul unei bărci cu motor care avea să ducă preţioasa încărcătură la loc sigur.

Cînd privi acul manometrului, comisarul se îngrozi. Butelia mai avea aer doar pentru 10 minute. Nici măcar cît să ajungă înapoi la cheiul de nord al portului. Spaima îi dădu puteri şi reuşi să parcurgă

distanța care îl separa de cei doi inspectori, care de acum îl așteptau neliniștiți. După ultima gură de aer a smuls vizorul și a lăsat să cadă pe fundul mării echipamentul greoi care devenise inutil. Urechile începură să-i pocnească, simțea durerii îngrozitoare în tot corpul și, ajuns la mal mai avu timp să spună cu glas stins :

— Decompresiune... Coletul e pe fundul mării... sub vas... Mă sufoc...

A fost un adevărat miracol că medicii au reușit să-l salveze pe comisar.

În noaptea aceea, nimeni din poliția orașului Sete n-a mai dormit. Portul mișuna de polițiști deghizați în vagabonzi, marinari beți, iar în jurul cargoului „Sainte Hélène", la o adîncime de 20 de metri, a fost instituită supravegherea coletului ce se odihnea pe nisip. Cîte doi scafandri autonomi se schimbau la fiecare oră, patrulînd fără zgomot, între două ape. (Costumele „home grenouille" pentru scafandrii autonomi fuseseră împrumutate de la escadra de marină militară, care-și are reședința la cîteva mile în afara orașului Sete).

Abia în zori evenimentele s-au precipitat. O bandă veselă de cheflii — care probabil cutreieraseră localurile de noapte — se îmbarcase cu mare zarvă pe unul din iahturile particulare din portul destinat ambarcațiunilor de plăcere. Cheful se continua la bordul iahtului, și în liniștea zorilor zgomotele petrecerii și ritmurile înfundate ale muzicii de dans se auzeau pînă departe, spre oraș. La început se părea că timonierul iahtului a îndreptat cîrma spre larg.

— Aștia or să-și încheie cheful într-un bar de noapte la Saint Tropez — mormăi printre dinți și cu

invidie unul din inspectorii ce patrulau pe chei, arătîndu-i colegului iahtul scăldat în lumină și veselie...

— Cum știu să trăiască unii — îi continuă gîndul celălalt.

Apoi, brusc, timonierul păru să se răzgîndească. Iahtul încremeni la cîteva sute de metri de cargoul „Sainte Hélène". Pe punte apăruseră bărbați și femei în ținută de seară, pregătindu-se să admire răsăritul soarelui în Mediterana.

Abia apăruse un sîmbure firav de lumină la orizont, acoperit și descoperit de frămîntarea măruntă a valurilor stîrnite de mistral, cînd se dădu alerta. În cîteva minute, o șalupă a poliției abordă iahtul, în timp ce alți polițiști, politicoși, îl trezeau din somn pe căpitanul de pe „Sainte Hélène".

— Protestez.. Am să mă plîng ministrului... N-aveți nici un drept să ne stricați petrecerea... — țipă la polițiști un bărbat între două vîrste și cu înfățișarea distinsă, după toate aparențele proprietarul iahtului.

Căpitanul de pe „Sainte Hélène", obișnuit cu asemenea intervenții, s-a echipat repede și i-a însoțit cu zel sincer și neascuns pe oamenii poliției.

Capitolul cel mai dramatic se consuma însă, sub apă, la o adîncime de peste 50 de metri. Doi scafandri autonomi plecați pe furiș de pe bordul iahtului cu petrecăreți au ajuns în numai două minute sub silueta neagră a cargoului „Sainte Hélène", remorcați de un mic scuter submarin cu motor electric. În alte două minute, unul dintre cei doi scafandri contrabandiști a umflat baloanele prinse de coletul învelit în cauciuc, astfel că acesta s-a ridicat mai bine de 30 de metri... Parîma a fost legată iute între

colet şi scuter iar cei doi contrabandişti se pregăteau să facă drumul întors, spre iaht. La început n-au dat atenţie celor două forme negricioase care, alunecînd prin apă, se îndreptau spre ei. Le-au luat drept peşti mari. Au înţeles despre ce este vorba de-abia cînd un proiectil însoţit de un sfîrîit subţire a lovit scuterul spărgînd acumulatorii. Bănuind intervenţia unei bande rivale, cei doi contrabandişti au pornit la atac, folosind harpoanele, faimoasele puşti cu harpon marca „Champion". Cei doi poliţişti scafandri erau însă înarmaţi cu puşti funcţionînd cu acid carbonic, astfel că rezistenţa devenea de prisos, transformîndu-se pur şi simplu în sinucidere.

Procesul traficanţilor a avut loc la Montpellier. În coletul depus pe fundul mării, poliţia a găsit 155 kg de opiu, 50 kg de morfină bază, 15 kg de heroină. Era cea mai mare cantitate de stupefiante descoperită vreodată de poliţia din partea locului într-o singură operaţie. Cei şase marinari de pe „Sainte Hélène" au fost judecaţi şi condamnaţi, dar nici unul dintre ei n-a divulgat locul în care fusese ascunsă o asemenea cantitate de droguri.

— Am avut drogul în cabină... Printre bagaje... Ce vreţi să mai spunem ? Trebuia să căutaţi mai bine... — ripostau obraznic cei şase contrabandişti.

Ascunzătoarea drogului pe bordul lui „Sainte Hélène "a rămas pînă astăzi un mister, bine păstrat de cei şase contrabandiştii. Nu la fel însă s-au petrecut lucrurile cu sursa din care s-au aprovizionat cu stupefiante cei şase marinari, agenţi intermediari care lucrau pentru un important financiar din Marsilia, care deţinea monopolul drogului într-o treime din teritoriul Franţei. Stupefiantele fu-

seseră cumpărate din Beirut, de la numiții Suleiman Berdun, Maoruf Yafani și Abdulah Suleiman. Așadar, după doi ani de tăcere, „cei trei din Beirut" reapăreau în afaceri, și încă ce afaceri!

Brigada de stupefiante din Paris anunță urgent secția stupefiante de la Interpol, iar secretariatul general al O.I.P.C. transmite datele Biroului național central din Liban, pentru ca acesta să ancheteze cazul.

Din nou, răspunsul negativ. Cei trei sînt în afara bănuielilor. Duc o viață onorabilă — suna concluzia B.C.N. din Beirut. De data aceasta, fusese realizată de un agent al siguranței libaneze pe nume Abdulah Ali Dakrub. Lucrătorii secției „S" de la Interpol se încăpățînează și nu lichidează dosarul celor trei din Beirut, ci dimpotrivă, îi adaugă un nume nou, cel al agentului siguranței libaneze care a efectuat ancheta.

Nu e un șiretlic al traficanților faptul că s-au hotărît să numească drept furnizori ai drogurilor trei cetățeni onorabili din Beirut pentru a deruta cercetările ? — se întrebau unii dintre funcționarii Interpolului, pe care insuccesele începeau să-i dezarmeze.

Dar pentru că majoritatea de la secția „S" o alcătuiesc încăpățînații, dosarul a rămas mai departe deschis.

Și iată, după încă un an, la Brindisi, port la Adriatica, se aprinde din nou beculețul roșu ce semnalează alerta în lupta împotriva drogului. În orașul dominat de monumente romane, la Castello Suevo, în golful ce adăpostește iahturi de plăcere, poliția italiană găsește stupefiante la bordul vasului „Enotria". Furnizori ai drogului : „cei trei din Beirut".

După numai patru luni, la Neapole, poliția italiană adaugă o nouă verigă la dosarul celor trei. Un cargou sub pavilion turc plutea încet de-a lungul golfului napolitan, apropiindu-se de orașul cîntat în majoritatea canțonetelor italiene și imortalizat de penelul celor mai talentați pictori. Cargoul înainta leneș, de-a lungul cheiului dublat de un larg bulevard, ale cărui hoteluri luxoase astupă zidurile putrede ale căsuțelor de după fațada oferită vederilor turistice. Maiestuos, Vezuviul își trimitea în zare obișnuitele rotocoale de fum albicios ale sezonului de activitate. Vasul „Iskenderun“, sub pavilion turc, se îndrepta liniștit către portul cu nume de cîntec, Santa Lucia, dominat de zidurile vechi, dar încă trainicie ale unei foste cetăți normande, azi Castel dell'Ovo și punct de plecare al bogatului cartier cu vile luxoase, Posilopo.

Vameșii din portul Santa Lucia nu bănuia că ziua aceea avea să-i facă pentru două zile eroi presei italiene.

Printre mărfurile descărcate în port de „Iskenderun“ sînt și aparate de radio, bine ambalate în cutii de carton. Întîmplarea face că unuia dintre vameși, pasionat radiofonist amator, să i se pară că receptoarele respective au ceva deosebit, și anume pe șasiul acestora sînt prea mulți și prea voluminoși condensatori electrolitici. Omul, curios din fire, răsfoiește cu interes pliantul ce însoțea receptorul, pentru a-i vedea schema. Stupoare ! În schemă nu sînt prevăzuți decît doi condensatori electrolitici obișnuiți, de cîte 16 microfarazi, în timp ce pe șasiul de aluminiu al receptoarelor sînt montați cîte opt condensatori electrolitici. Desfăcuți pe loc, șase electrolitici de la fiecare receptor din cele 100 exis-

tente conțin morfină bază, destinată prelucrării în heroină în laboratoarele clandestine din Roma. (Nu de mult, tot în Italia, a fost descoperită heroină în interiorul unor tuburi cinescop destinate televizoarelor).

La anchetă, Biroul național central italian stabilește că morfina bază a fost prelucrată la Izmir din opiul cumpărat din Beirut de la Suleiman Berdun, Maoruf Yafani și Abdulah Suleiman.

Cînd și această comunicare a poposit pe birourile secției „S" de la Interpol, oamenii au decis să acționeze. Trebuia găsită o formulă convenabilă, care să nu lezeze autoritatea și suveranitatea poliției libaneze și a Biroului ei național central. A fost trimis de aceea la Beirut, cu misiunea de a explica situația creată, un comisar cu o îndelungată experiență în combaterea traficanților de stupefiante.

B.C.N.-ul libanez a acordat o mare atenție cazului și a hotărît să arunce în luptă forțele de elită. A început o atentă și îndîrjită supraveghere a celor trei, a comisarului de poliție Keker și a agentului siguranței naționale Dakrub.

Și iată că răbdarea, tenacitatea, tactul lucrătorilor de la secția „S" a Interpolului triumfă. Vameșii din portul Beirut, orașul fabulos al Asiei Mici numit Parisul Orientului, îl arestează pe comisarul libanez Mustafa Keker pe cînd vindea 2 kg morfină unui marinar de pe cargoul „Marseillaise". La interogatoriu, polițistul necinstit declară că drogul l-a primit de la un coleg care lucrează la siguranța libaneză, și anume Abdulah Ali Dakrub. Se explicau totodată și certificatele de conduită ireproșabilă eliberate de poliția libaneză celor trei prin intermediul

celor doi contrabandişti strecuraţi în aparatul menit să reprime crima.

Mai lipsea o ultimă verigă, şi anume cea care să ducă spre cei trei. A furnizat-o Ali Dakrub, care a recunoscut că a primit drogul de la Suleiman Berdun (unul dintre cei trei) ca recompensă pentru serviciile pe care i le-a adus. Contînd pe clemenţa tribunalului, Ali Dakrub indică poliţiei ziua, ora şi locul în care un anume Kan El Dine Kandra urma să ridice 23 kg de opiu şi 8 kg de morfină bază de la Suleiman Berdun. Poliţia efectuează o descindere şi traficanţii sînt prinşi asupra faptului.

În ziua aceea, după cinci ani de încăpăţînată perseverenţă, funcţionarii de la secţia „S“ a Interpolului scriau ultimul cuvînt în dosarul celor trei din Beirut. Nu însă, aşa cum ne-am fi putut noi închipui, cuvîntul „sfîrşit“, ci „a se deschide peste patru ani“, adică exact atunci cînd cei trei din Beirut şi complicii lor aveau să părăsească închisoarea după ispăşirea pedepselor. Cam mici pedepse, veţi spune. Sîntem de aceeaşi părere !

Camioneta verde

Sătul să lucreze pentru alţii şi văzîndu-se în posesia unei frumase sume depusă în contul său la bancă, traficantul turc de narcotice, Mehmet Aziurek, s-a hotărît să lucreze pe cont propriu. A plecat la Beirut, capitala clandestină a drogului oriental unde a învăţat să distileze pe cale chimică opiul brut în morfină bază şi morfina bază în heroină. Întors acasă, a cumpărat cu 10 000 lire turceşti o şcoală veche în Usak şi a renovat-o.

Plouase toată ziua şi oraşul era acoperit de aburul care ieşea din case, din plante, din oameni. Oraşul de pe Bosfor îşi recăpăta înfăţişarea obişnuită. Negustorii de mărunţişuri din bazarul ce se învecinează cu magnifica moscheie, Siuleimanie, descopereau grăbiţi tarabele, înlăturînd prelatete străvezii de nylon. Turişti înarmaţi cu binocluri, aparate de fotografiat sau camere de filmat ieşeau în grabă de sub şoproanele şi streşinile căsuţelor vechi şi mărunte din apropiere, grăbindu-se să cumpere un „kilipir“ (cuvînt repede învăţat, ca şi „bacşiş“, în timpul celor două sau trei zile de şedere în Istanbul).

Un bărbat înalt, bine legat, cu înfăţişarea de fost luptător se plimba agale printre tarabele neguţătorilor, care îl salutau familiar :

— Alekum, Mehmet-bey..., bine ai venit...

Despre Mehmet Aziurek, omul cu înfăţişare de luptător în retragere, se povestea în taină multe — dar cine avea timp să le ia în seamă, din moment ce douăzeci din cele mai arătoase bărăci din bazar îi aparţineau ?

În spatele lui Mehmet Aziurek, la un metru distanţă, respectuos şi cu slugărnicie păşea sau, mai bine zis, aluneca unsuros un bătrînel cu ochi vicleni.

— Să ştii, efendi, că totul e în ordine. Cît timp ai lipsit, Ali a fost cu ochii în patru... Nu-l înşeală nimeni în lumea asta pe bătrînul Ali — şi însoţitorul lui Aziurek zîmbi cu toată gura, dezvelind o dantură sănătoasă şi puternică.

— N-am avut nici o grijă, Ali, şi o să te răsplătesc pentru asta, ca un calif...

Bătrînul se încovoie şi mai mult, ducînd respectuos mîna la gură, la frunte şi la inimă, după moda orientală veche.

Întors chiar în ziua aceea la Istanbul, după o absenţă de aproape trei luni, Aziurek privea totul în jur cu ochii celui ce aştepta ca în absenţa sa ceva să se schimbe şi constata cu vanitoasă părere de rău că nimeni nu-i simţise lipsa.

Plecat din primăvară la Beirut, una din capitalele clandestine ale drogului, pentru a învăţa tehnica distilării opiului brut în morfină bază şi apoi în heroină, Aziurek era încă plin de amintiri. Se vedea în dimineaţa cînd se mai afla încă pe Khaldee, aeroportul internaţional al Beirutului. Pînă la decolarea cursei K.B. 125 spre Istanbul a companiei „Alitalia“ mai erau două ore şi Aziurek şedea la o masă separată de razele puternice ale soarelui de umbrela uriaşă a unui palmier, sorbind încet, pică-

tură cu picătură, dintr-un pahar cu vin roşu de Oran. Alături de el se afla un bărbat slab şi lung care vorbea repede şi peltic, arătîndu-i mereu cîte ceva, ba în direcţia clădirii aeroportului, ba spre vameşi, ba spre călătorii care, la fiecare cinci minute, urcau sau coborau pe scările înalte ale avioanelor, cu profilul acela ciudat pe care l-au dat păsărilor de oţel, motorul jet.

„Caidul" — omul de legătură al lui Aziurek la Beirut — îi dădea noului intrat în afacerea tenebroasă a stupefiantelor ultima lecţie. Îi repeta trucurile cu care pot fi înşelaţi vameşii, îl învăţa cum trebuie să discute cu un poliţist pentru a-l face să devină „înţelegător", îi arăta care trebuie să fie mersul şi ţinuta unui contrabandist care transportă marfă, astfel încît să nu stîrnească bănuieli.

— Îi vezi pe americanii ăia ? — îi arăta „Caidul", lui Aziurek, un grup care cobora pe scara unui „Boeing". Aşa trebuie să te comporţi. Lejer îmbrăcat, cu privirea plină de superioritate îndreptată în sus, de parcă toţi cei din jurul tău ţi-ar fi slugi. Să nu te uiţi la bacşiş. Asta face impresie şi lumea te respectă.

Aziurek făcea eforturi să-l audă pe bătrînul Ali, căci gîndurile sale mai cutreierau pe străzile oraşului califilor, acea perlă a orientului, oază a peisajului luxuriant, a plajelor întinse, dar şi a plăcerilor nepermise. De la aeroport nu se vedeau coastele de calcar pe care e aşezat oraşul şi nici panorama pe care o avusese la fereastra hotelului din Piaţa Martirilor. Golful acela — cu apele veşnic nemişcate ale Mediteranei, în care ziua se oglindeau umbrele palmierilor şi acoperişurile hotelurilor, iar noaptea luminile colorate de neon — i se fixase în memorie

ca imaginea unei cărţi poştale ilustrate şi regreta că afacerile aveau să-l ducă departe de Beirut. Pentru cîteva momente, copleşit de amintiri, Aziurek rătăcea prin străzile înguste ale cartierului de est — Nahr-Beirut — sau pe bulevardele spaţioase ale cartierului de vest — R'as Beirut. Se mai plimba, în gînd, prin grotele de calcar ale dealului pe care era construit oraşul şi parcă simţea adierea uşoară a aerului mişcat de bătaia aripilor din celebra peşteră a porumbeilor.

Momentul de slăbiciune a ţinut însă puţin şi nici el nu-şi dădu seama ce i se întîmplase. Se scutură puternic şi exclamă tare, încît prietenul său aproape se supărase :

— Toate acestea sînt tîmpenii...

Se scuză imediat, explicîndu-i despre ce este vorba, iar „Caidul" lung şi slab zîmbi cu îngăduinţă dar şi cu vanitate :

— Prietene, francezii spun că a pleca înseamnă întotdeauna a muri puţin... Nimeni n-a părăsit pînă acum Beirutul, fără să lase aici o bucăţică din trupul şi sufletul său.

Acum, cînd trecea printre bărăcile înţesate de mărfuri ale bazarului, Aziurek îşi amintea cu nemulţumire slăbiciunea de pe aeroportul din Beirut şi simţea nevoia aproape fizică de a face cuiva rău, de a anihila prin contrarii tot ceea ce de dimineaţă, prin cine ştie ce mişcare neştiută a undelor nervoase, născuse în sufletul său atît de neaşteptate adieri.

— Ascultă, Ali, bătrînul Suleiman şi-a plătit poliţa ?

— Nu, stăpîne... A promis că dublează dobînzile dacă îl mai păsuim trei luni de zile. Am chitanţă în regulă pentru asta, semnată de notarul din Usak.

Vrea să deschidă acolo o școală particulară pentru copiii bogătașilor din regiune. Speră să se îmbogățească... În ochii duri ai lui Aziurek luceau luminițe verzui.

— Mîine îi protestezi polița la bancă și îi luăm clădirea din Usak...

Bătrînul Ali, care văzuse și auzise multe în viața lui, păru că nu înțelege bine. Tăcu o clipă, apoi întrebă cu glas șovăielnic, ca și cum n-ar fi auzit bine :

— Să protestez polița ?

— Întocmai, Ali...

— Dar, știi, efendi, asta era ultima lui șansă de a se reface după ce i-am luat cele trei bărăci din bazar...

— Îmi trebuie casa din Usak... — i-o reteză tăios Aziurek, fericit că poate spăla atît de repede clipa de slăbiciune de pe aeroportul din Beirut.

— Am înțeles, efendi... — aprobă slugarnic bătrînul, căruia începuse să-i fie indiferentă soarta lui Suleiman, din moment ce asta era dorința stăpînului.

Ajunși lîngă zidurile înnegrite de vreme ale moscheii Siuleimanie, Aziurek se îndreaptă către „Fordul“ decapotabil pe care îl udase ploaia și strîmbă din nas.

— Cînd se usucă, îl duci la garaj, Ali...

— Am înțeles, stăpîne...

— Mîine să cumperi lucrurile de pe lista asta...

Aziurek îi dădu bătrînului o hîrtie pe care se aflau scrise numiri ciudate pentru un negustor de bazar...

— Nu înțeleg nimic, efendi...

— Nici nu e nevoie, Ali... Cunoşti vreun droghist de încredere ?

Ali răspunse repede, începînd să înţeleagă :

— Am un nepot cu spiţerie în cartierul Galata...

— E în regulă... Să-ţi procure aparatura şi chimicalele de pe listă... Îi plăteşti de patru ori preţul obişnuit, dacă ştie să tacă...

La est de Izmir, în inima celui mai bogat centru agricol al Turciei, Usak este oraşul cerealiştilor şi crescătorilor de vite, al zahărului, al renumitelor covoare orientale lucrate la domiciliu sau în mici întreprinderi manufacturiere. Capitală a provinciei cu acelaşi nume, Usakul continuă să rămînă un oraş tihnit şi patriarhal, în care vechile obiceiuri sînt încă puternice, iar cea mai strălucită şi liniştitoare carte de vizită este averea. Aziurek a cîştigat repede stima şi respectul notabilităţilor din Usak, cînd a declarat că va face cea mai frumoasă şi modernă şcoală din regiune.

Şi s-a ţinut de cuvînt. După o lună de zile, clădirea era complet schimbată, renovată şi dotată cu tot ce putea face mai atractivă o şcoală destinată copiilor de bogătaşi.

Directorul şcolii, titularul catedrei de chimie şi doi laboranţi erau singurii care cunoşteau adevărata destinaţie a şcolii. Din cabinetul directorului, aflat la etajul doi, o trapă bine ascunsă ducea în... beci. Ideea îi aparţinea lui Aziurek.

— Toţi ştiu că treptele spre beci pornesc din podeaua de la parter. Toate poliţiile din lume cercetează milimetru cu milimetru podeaua de la parter, în căutarea treptelor. Nimănui însă nu-i va trece prin minte că trapa care duce la beci se deschide la etajul doi — le-a spus simplu, dar cu efect

căutat, Aziurek complicilor săi, care au rămas extaziați în fața ingeniozității patronului. Profesorul de chimie, ajutat de cei doi laboranți, prelucra în fiecare noapte opiul brut în morfină bază și morfina bază în heroină. (Dintr-un kilogram de opiu brut rezultau 100 de grame de morfină bază, din care rămîneau pînă la urmă 50 de grame de heroină).

Aziurek își calculase perfect afacerea cu droguri. Mai întîi și-a plasat laboratorul în cea mai pașnică regiune a Turciei, acolo unde nimănui nu i-ar fi trecut prin minte să caute. Pentru acestea, el a evitat calea scurtă a drogului din perimetrul bine filat al Istanbulului, unde traficanții de duzină se mulțumesc să transporte stupefiante de la gara Haydar Pașa, terminusul căii ferate asiatice, pînă la gara Sirkai, terminusul căii ferate europene. În felul acesta, grosul intra în buzunarele patronilor din Beirut sau ale proprietarilor de laboratoare clandestine din Italia sau Franța. Aziurek prefera ca grosul cîștigului să intre în propriile sale buzunare. Și așa, timp de trei ani de zile, peste 30 000 kg opiu brut au trecut prin beciul școlii din Usak, transformîndu-se în heroină și luînd calea Statelor Unite, cel mai mare consumator de drog din lume.

Încetul cu încetul, bănuielile poliției turce s-au îndreptat și asupra liniștitei școli particulare din Usak. După prinderea în portul Izmir a unui agent intermediar, dovedit a fi gardianul școlii din Usak, poliția a efectuat o percheziție, soldată cu un eșec și cu mutarea disciplinară a comisarului în urma protestelor lui Aziurek, la care s-au asociat și părinții bogați ai elevilor din respectabila școală particulară. Insuccesul îndîrjește poliția turcă. Biroul central național se adresează imediat secției „S“

(secția stupefiante) de la Interpol. Hazardul a vrut ca tot în zilele acelea Serviciul special american de luptă contra drogului să facă apel la aceeași secție „S“ a Interpolului, cu rugămintea de a i se furniza informații asupra unui traficant libanez împușcat într-o încăierare într-un tripou din Las Vegas exact cu o jumătate de oră înainte de a fi fost arestat. Treaba fusese făcută la timp de bandă, care simțise că omul lor era filat de F.B.I. În dosarul traficantului libanez lucea o rază de soare : înainte de război, acesta a fost arestat pentru trafic de droguri. Fusese implicat în celebra afacere numită „Dosarul Orient-Expres“, care a făcut, la vremea ei, multă vîlvă. Omul lucra pe atunci la calea ferată turcă, însoțitor de vagoane. Contrabanda era abil organizată, iar libanezul nu avea altceva de făcut decît să le faciliteze complicilor săi din Istanbul accesul la vagoanele Orient-Expresului, în timpul cînd acestea se aflau în depou pentru a fi spălat și curățate. Complicii libanezului aduceau scaune de lemn trucate pentru toalete, supuse unui proces artificial de uzură și învechire, în interiorul fiecărui scaun, aflîndu-se cîte un kg de heroină. Timp de mulți ani de zile, drogul s-a scurs nestingherit pe ruta Istanbul-Sofia-Belgrad-Milano-Paris-Londra, agenții de legătură din țările parcurse de Orient-Expres neavînd altceva de făcut decît să-și procure un bilet de călătorie și să zăbovească ceva mai mult în cabina toaletei — atîta cît era nevoie pentru a schimba scaunul de lemn ce ascundea heroina cu un scaun veritabil, uzat. Polițiile din Italia, Franța, Anglia fuseseră făcute șah mat.

Descoperirea acestui eficace mecanism de contrabandă a curmat pentru cîtăva vreme scurgerea dro-

gului din Orient către piețele apusene, dar nu a putut aduce în fața tribunalelor decît executanți de mîna a șaptea, de tipul libanezului amintit.

La secția „S“, de la Interpol, se studiază cu atentație dosarul libanezului, iar comisarii bătrîni își amintesc cu nostalgie de afacerea „Dosarul Orient-Expresului“, care a făcut, la vremea ei, să curgă multă cerneală. Dintre complicii de atunci ai libanezului, unul singur se mai afla în viață : un oarecare Mahomet Dayi. O comunicare albastră pornește urgent spre B.C.N. turc : „Vă rugăm să ne transmiteți informații asupra lui Mahomet Dayi“.

Numele le este însă bine cunoscut celor din poliția turcă. Este intendentul școlii din Usak, cel care face săptămînal naveta spre Istanbul pentru a aproviziona școala cu material didactic.

Urmează o scurtă corespondență secretă între B.C.N. turc și B.C.N. din S.U.A., realizată prin intermediul antenelor înalte și al posturilor puternice de emisie-recepție ale Interpolului, soldată cu un acord de colaborare pentru prinderea temutei bande de traficanți. În dosarul de la Interpol al acestei afaceri, numele agentului secret american trimis la Istanbul să ia legătura cu autoritățile turce este omis, fiind desemnat doar prin porecla cu care s-a prezentat în fața contrabandiștilor : Siracuza. Nici numele real al agentului turc care a participat la această operație nu l-am găsit, ci numai o poreclă de circumstanță : Hassan. Cei doi agenți secreți și-au luat camere separate la hotelul „Miramar“ din fosta mahala Pera, actualmente cel mai comercial și mai cosmopolit cartier al Istanbului cu numele său nou — Beyoglu —, stabilindu-și acolo cartierul general al bătăliei.

Mahomet Dayi n-a muşcat de la început nada întinsă de Hassan, care se pretindea gangster arab, şi Siracuza, recomandat drept om de legătură pentru Europa al Mafiei americane. Bătrînul contrabandist era şiret, iar cei doi agenţi s-au convins de asta cînd au observat că în lipsa lor de la hotel o mînă expertă le controlase bagajele fără să producă cel mai mic deranj obiectelor aflate în dulap şi în valize, afară doar de faptul că firele de păr lipite cu salivă de marginile uşilor sau de cele două părţi ale cuferelor nu mai erau la locurile unde fuseseră fixate de prudenţii agenţi ai birourilor centrale naţionale turc şi american.

Întîmplarea le-a dat însă aripi celor doi agenţi, căci le confirmase faptul că se aflau pe urme bune. Fără să ştie, bătrînul vulpoi muşcase totuşi nada, într-un mod cu totul de neprevăzut pentru el.

Timp de 3 zile, Dayi n-a dat nici un semn de viaţă. Apoi, într-o dimineaţă, i-a aşteptat în faţa hotelului şi i-a urmărit cîteva sute de metri cu automobilul, strecurîndu-se cu abilitate prin haosul străzii. Profitînd de culoarea roşie a semaforului, Dayi s-a oprit la marginea trotuarului, claxonînd scurt şi mimînd surprinderea :

— Ei, dar mică mai e lumea... Tot mai căutaţi marfă ?

Siracuza l-a privit scurt :

— Ce te bagi în sufletul nostru ? Şi a grăbit paşii, trăgîndu-l după sine pe Hassan.

— Măi, dar supărăcioşi mai sînteţi voi, sicilienii.. Dacă daţi un pahar, poate vă ajut... Ce ziceţi de o noapte petrecută la un cabaret sută la sută oriental ? Ceva ce n-aţi mai văzut pînă acum ?

Siracuza şi Hassan au mai jucat cîteva minute scena supărării, însă pînă la urmă au cedat în faţa insistenţelor lui Dayi, primind invitaţia.

— Şi o să ne prezinţi omului dumitale ? — l-a întrebat neîncrezător Siracuza.

— Omul meu ? — s-a mirat prefăcut Dayi. — Glumiţi... Cineva mi-a spus că patronul cabaretului ar şti pe cineva... Vă daţi seama... nu e nimic sigur... Dar, în fine, merită să încercaţi...

În noaptea aceea, Siracuza şi Hassan l-au însoţit pe Dayi la cabaretul „Kristal", undeva în gălăgiosul cartier Galatasaray Taksiru. Au străbătut din goana maşinii străzile comerciale ale cunoscutului cartier specializat în magazine de mode, oprindu-se în cele din urmă, pe o străduţă întunecoasă, în faţa unei clădiri cu faţada acoperită de schele. Cînd au pătruns în gangul întunecos ascuns de schele, Siracuza a avut un moment de ezitare.

— Ţi-e frică, sicilianule ? — l-a întrebat, zîmbind, Dayi.

După ce au străbătut gangul, cei trei au pătruns într-o stradă îngustă, puternic luminată de firmele cu neon. Ce-i drept, cabaretul „Kristal" părea ceva mai arătos decît celelalte localuri înşirate pe străduţă. În interior însă, localul era chiar elegant. Cei trei s-au aşezat la o masă. Dayi a comandat mîncare aleasă şi băutură scumpă, vorbindu-i chelnerului cu familiaritatea unui obişnuit al localului. Programul de varietăţi al cabaretului era destul de amuzant, dar Siracuza şi Hassan erau nerăbdători, căscînd discret, doar-doar Dayi se va hotărî, în cele din urmă, să dea cărţile pe faţă. În cele din urmă, Siracuza l-a atacat :

— Mai aşteptăm mult ?

— Eşti nerăbdător, sicilianule... Dayi a bătut discret din palme şi imediat a apărut chelnerul.

— Nota o aduci sus, Ali... E lume multă ?

— Ca de obicei, domnule...

La etajul întîi, cabaretul se continua cu o sală de joc : cîteva mese pentru baccara, ruletă, chemin de fer.

— Jucăm ? — a întrebat Dayi.

— Şi omul ? — a întrebat, la rîndul său, Siracuza.

— Omul vă aşteaptă... — a răspuns Dayi, conducîndu-i la o masă de joc unde se afla o singură persoană : Mehmet Aziurek.

După ce Dayi a făcut prezentările, Siracuza l-a întrebat pe Aziurek :

— Aici obişnuiţi să discutaţi afaceri ?

— Pocher ? Baccara ? — i-a întrebat Aziurek în loc de răspuns.

— Să zicem, baccara... — a spus Hassan, privindu-l pe Siracuza interogator.

— Da, baccara..., dacă toată lumea e de acord, fireşte...

La început, jocul i-a fost favorabil lui Dayi. Aziurek juca prudent, în timp ce Siracuza se lansa imprudent.

— Şi la afaceri te lansezi tot ca la baccara ? l-a întrebat, ironic, Aziurek.

Retraşi după joc într-un salon discret, Aziurek a cerut cafele şi coniac.

— Acum să discutăm afacerile — a început el. Cîtă marfă doriţi ? Şi ce anume ?

— Morfină bază... Şi cît mai multă...

— N-am momentan decît 31,5 kg...

— Preţul ?

— 12 000 de dolari sau 60 000 de lire turcești. Prefer dolari.

Cei doi agenți se privesc interogator. Hassan răspunde repede :

— Plătim numai în lire turcești... Cînd ?

Tranzacția este angajată pe loc pentru a treia zi. Hassan și Siracuza urmau să aducă banii, iar Dayi să-i conducă la un anumit loc pentru a ridica marfa.

A doua zi Hassan și Siracuza se aflau la sediul B.C.N. al poliției turce din Istanbul. Comisarul i-a ascultat cu atenție, apoi a chemat casierul :

— Ridică din casă, te rog, 60 000 de lire turcești și dă-le lui Hassan..., cu chitanță firește...

Discuția a mai durat aproape o oră la sediul B.C.N., cei trei hotărînd ca operația să se desfășoare fără colaborarea forțelor de poliție din regiune, pentru a nu trezi nici un fel de bănuială gangsterilor.

Înainte de a se despărți, comisarul le-a spus lui Hassan și Siracuza :

— Fiți atenți cum umblați cu cele 60 000 de lire turcești... Să nu le dați din mînă... Numai le arătați. Altminteri, n-avem cum să le decontăm și intrăm la pușcărie odată cu gangsterii.

Hassan și Siracuza au închiriat de la un garaj cu locație o camionetă verde „Ford". După ce au făcut cîteva curse de probă cu camioneta verde, Siracuza era mulțumit.

— Trage tare bătrîna camionetă... ca un cal de curse...

În ziua stabilită, Hassan, Siracuza și Dayi s-au întîlnit într-o vilă elegantă din luxosul cartier Galatasaray Taksiru.

— Mergem departe ? — l-a întrebat Hassan pe Dayi.

— Toate la timpul lor... Deocamdată ieşim din oraş.

— Pe care direcţie ? a întrebat Siracuza, care era la volan.

— Spre Izmir, deocamdată...

— De ce deocamdată ?

— Prea vrei să ştii multe... Parcă ai fi copoi, sicilianule — îi rîse lui Siracuza în nas Dayi.

Pe înserate, camioneta verde intra în Izmir. Siracuza opri motorul şi întrebă :

— Şi acum ?

— Ia-o drept înainte, mafiotule... Opreşti la hotel Majestic.

După oprirea la hotelul Majestic, în camioneta verde, acoperită cu o prelată de doc kaki, se aflau patru călători. Celor de mai înainte li se adăugase Mehmet Aziurek, căruia îi plăcea ca toate afacerile privind traficul cu stupefiante să treacă prin propriile mîini, pentru a fi sigur că totul este în ordine.

Străbăteau de-acum regiunea de şes din zona Ilica, pe o şosea dreaptă, lipicioasă, aproape pustie. Era noapte tîrziu, cînd Aziurek i-a spus lui Siracuza să încetinească mersul. Cînd au ajuns în faţa unei clădiri izolate, înconjurată de cîţiva smochini sălbatici, Aziurek i-a spus să oprească.

Aziurek şi Dayi au coborît din camioneta verde, rugîndu-i pe cei doi să aştepte. Hassan şi Siracuza au văzut aprinzîndu-se pe rînd luminile încăperilor de la parter, apoi de la etaj, pentru ca apoi să le vadă stinse în ordine inversă. După zece minute, Aziurek şi Dayi au revenit, aducînd cu ei o valiză de carton impregnat cu plastic.

— Uite marfa... Dacă vreţi, o cîntărim încă o dată... sînt 31,5 kg de morfină bază... De cea mai bună calitate... Să fiţi sănătoşi... Şi acum, banii, băieţi...

Hassan şi Siracuza se privesc întrebători. Nu se aşteptau ca Aziurek şi complicele său să le aducă chiar în momentul acela drogul, cu atît mai mult cu cît aceştia le dăduseră să înţeleagă că mai aveau de mers pînă la locul respectiv, şi erau nepregătiţi să facă faţă situaţiei.

Siracuza ia în mînă valiza, o cîntăreşte „după ochi" şi pare nemulţumit.

— La greutate ştiu eu că n-o să ne înşelaţi... Mai există încă onoare în lumea interlopă. Dar calitatea ? Pot să fac un mic control ?

— Mă rog — acceptă Aziurek enervat. — N-ai decît... Dacă ai cu ce să controlezi...

Siracuza zîmbeşte şi scoate cu mişcări încete, să cîştige timp, ustensilele pentru analiza mărfii din trusa de voiaj.

— Hai, sicilianule..., grăbeşte-te...

Cei doi gangsteri dau semne de enervare, iar Aziurek spune mai departe :

— V-am arătat marfa... arătaţi-ne şi voi banii... Iar dacă v-aţi pus în gînd să ne înşelaţi, ei bine... atunci n-aş vrea să fiu în pielea voastră...

Siracuza îi face un semn cu capul lui Hassan, scoate cu grijă din sîn cele 60 000 de lire turceşti date odată cu atîtea sfaturi de prevedere de către comisarul de la Biroul central naţional turc al Interpolului. Hassan flutură cîteva clipe bancnotele în aer, răsfirîndu-le foile noi, neşifonate, apoi le strecoară din nou în buzunarul de la piept.

— E în ordine... — spune Aziurek... — Noi am arătat marfa, voi ați arătat banii. Acum, hai să facem schimbul... Dați banii... Ce s-o mai lungim ?

Hassan și Siracuza ezită.

— Să mai facem o dată proba... — spune repede Siracuza, în timp ce Aziurek mîrîie nemulțumit.

— Dar mai repede... — mormăie Aziurek, care coboară din mașină chipurile pentru a face cîteva mișcări de înviorare.

Siracuza se apucă cu convingere să repete analiza mărfii, privindu-l bănuitor pe Dayi, care se uită nervos pe fereastra camionetei verzi. Hassan își pipăie nervos pistolul ascuns la subsuoară, iar Dayi pare a aștepta un semnal. Și pentru că semnalul nu mai vine, Dayi încearcă să coboare și el din camioneta verde.

— Ușurel, prietene... Doar n-o să ne părăsiți cu toții... Și Siracuza îl ține de umăr pe Dayi, care se liniștește și rămîne pe loc. Între timp însă, în jurul camionetei verzi au apărut patru necunoscuți, care discută pe șoptite cu Aziurek.

Siracuza lasă instrumentele de analiză și învîrtește cheia de contact. Motorul începe să zumzăie.

Aziurek se dă la o parte, iar cei patru complici înconjoară camioneta verde, înarmați cu pistoale automate.

Siracuza apasă accelaratorul pînă la refuz și de afară încep primele rafale, care sparg parbrizul camionetei.

Hassan îl dezarmează pe Dayi, îl leagă la mîini cu cravata, apoi începe să tragă în gangsteri. Doi dintre gangsteri barează șoseaua cu un trunchi de copac, dar Siracuza e atent și manevrează camioneta printre copacii de pe margine. Împușcăturile

se înmulțesc, însă tirul nu mai e atît de precis și cei doi răsuflă ușurați.

Curînd, cei doi polițiști, care au reușit să fugă cu heroina, cele 60 000 de lire turcești neatinse și pe deasupra avînd și un prizonier, privesc cum lucesc vii luminile Izmirului. Însă cam tot în același timp, Aziurek și complicii săi se dezmeticesc și pornesc în urmărirea lui Hassan și Siracuza, presupunînd că aceștia aparțin unei bande rivale.

Ajunși în fața comisarului din Izmir, Hassan și Siracuza își amintesc de Dayi, uitat legat în spatele camionetei verzi. Încercînd să-l scoată din camionetă pentru a-l preda poliției, cei doi observă că acesta e mort, ciuruit de gloanțele propriilor săi complici. Explicațiile la poliția din Izmir sînt simple, cu atît mai mult cu cît acolo se afla de-acum unul dintre inspectorii B.C.N. turc, neliniștit de soarta celor doi agenți și a celor 60 000 de lire.

Siracuza și Hassan, însoțit de inspectorul de la B.C.N., un comisar din Izmir și doi agenți înarmați, pornesc imediat spre casa singuratică din Ilica, presupunînd că acolo se află laboratorul clandestin al lui Aziurek. Însă nu apucă să iasă bine din oraș camioneta verde, cînd în față, gonind ca un bolid, farurile unui autoturism îl orbesc pe Siracuza. Rafale lungi de mitralieră ciuruie din nou camioneta verde. Din urmăritori, polițiștii devin pentru un moment urmăriți. Al doilea autoturism al traficanților sosește în viteză și îndreaptă lumina farurilor asupra camionetei verzi, orbindu-i pe cei din interior și împiedicîndu-l să-și găsească țintele. În timpul acesta, din primul autoturism împușcăturile se intețesc. Este un moment critic pentru polițiști.

Hassan coboară din camionetă, lăsînd pistolul pe banchetă și luînd cu sine două sticle goale de pepsi-cola.

— Ce faci ? Ai înnebunit ? — întreabă nedumerit și îngrijorat Siracuza.

— Nici una, nici alta... — răspunde calm Hassan. — Am să le fac gansterilor o chermeză pe cinste... Ai benzină destulă în rezervor ?

Siracuza înțelege imediat ce vrea să întreprindă colegul său din poliția turcă și își dă seama că este singura soluție pentru a ieși din situația critică ce-i obliga la imobilitatea pe șosea, sub focul gangsterilor.

Hassan coboară atent, ducînd cu sine un mic furtun. Se vîră imediat sub camioneta în cabina căreia ricoșau gloanțele trase în rafală. I-au trebuit numai cîteva secunde pentru a ajunge la capacul rezervorului de benzină și alte cîteva pentru a-l deșuruba. Niciodată însă pînă atunci n-au fost secundele atît de lungi pentru curajosul polițist. Apoi, momentul de neliniște odată trecut, Hassan și-a recăpătat întregul echilibru și calm, a introdus furtunul în rezervor, umplînd pe rînd cele două sticle de pepsi-cola cu benzină de 98. A sfîșiat cămașa și a udat bine pînza în benzină, înfășurînd cîte o bucată de gîtul fiecărei sticle și astupîndu-le cu fîșii de cămașă. A așteptat puțin atîta timp cît să i se usuce mîinile de benzină, apoi liniștit, a scos din buzunar bricheta, a apucat sticla cu benzină de partea inferioară și a aprins fitilul de pînză prins de gîtul buteliei. Repede, pentru a nu permite flăcărilor, ce s-au întins cu repeziciune, să-i ardă mîna, Hassan a aruncat bomba incendiară improvizată spre autoturismul cel mai apropiat, ale cărui faruri îi țineau lipiți de podeua camionetei pe polițiștii

ce ripostau cu foc la întîmplare. Sticla a făcut o traiectorie lungă, gangsterii şi-au dat seama prea tîrziu de ce este vorba şi după cîteva secunde unul dintre autoturismele traficanţilor ardea ca o torţă. Fără să le dea răgaz acestora să reacţioneze, Hassan a repetat operaţia şi în cealaltă direcţie. Sticla cu benzină s-a spart ceva mai departe de autoturism, dar gangsterii l-au părăsit imediat, îngroziţi.

De acum lucrurile se simplificau. Vînătoarea gansterilor devenea o simplă formalitate şi peste două ore ce mai rămăsese din banda lui Aziurek se afla în arestul comisariatului din Izmir.

Aziurek, împuşcat în braţ şi cu arsuri pe piept şi faţă, suferind de dureri îngrozitoare, mărturisea în grabă că laboratorul este ascuns în beciul şcolii din Usak, pentru a nu mai prelungi în mod inutil interogatoriul şi pentru a beneficia cît mai grabnic de ajutorul medical.

Siracuza şi Hassan, eroii zilei, îi lăsară pe inspectorii din Izmir să se bucure de victorie şi în aceeaşi camionetă verde porniră spre Usak. La prima barieră a oraşului însă, o patrulă a poliţiei turce îi opreşte. Văzînd halul în care se afla camioneta, ciuruită de gloanţe, cu parbrizul ţăndări, poliţiştii îi arestează. Lucrurile se lămuresc abia peste o oră, la comisariatul din Usak, unde sosise confirmarea din Izmir că cei doi „suspecţi“ sînt într-adevăr agenţi ai poliţiei. Descinderea la şcoala din Usak nu a fost nici ea lipsită de emoţii. Gangsterii care voiau să cîştige timpul necesar pentru a distruge marfa, au deschis focul asupra poliţiştilor. Lupta a continuat pînă la răsăritul soarelui, întregul oraş fiind alarmat de rafalele care nu mai conteneau. Pînă la urmă, cu preţul vieţii a trei poliţişti şi a doi gangsteri

ucişi, bătălia a luat sfîrşit. Alţi patru gangsteri au fost arestaţi, şi în beciul şcolii din Usak comisarul poliţiei locale a inventariat 43 kg de heroină, 44 kg de morfină bază, 680 kg opiu, iar în aparatele de prelucrat drogurile încă 20 kg de morfină bază, cum se spune, „caldă".

A doua zi, pe aeroportul din Istanbul se despărţeau doi prieteni : Hassan şi Siracuza. După o altă zi, cei doi aveau să revină în cadrul familiilor, reluîndu-şi identităţile fireşti.

Şi nimeni n-are să ştie niciodată, în afară de şefii direcţi, cine au fost cei doi misterioşi agenţi însărcinaţi de birourile naţionale turc şi american ale Organizaţiei internaţionale a poliţiei criminale să descopere şi să lichideze una dintre cele mai puternice reţele ale traficului cu narcotice din ultimii ani. Au fost şi rămîn doi anonimi din mulţimea eroilor anonimi ai luptei împotriva drogului, acest flagel al secolului al XX-lea, la fel de perfid şi necruţător ca şi cancerul.

Cîntecul de lebădă al lui Nicolas Galițin...

Orașul Agen, capitala departamentului Lot-et Garonne din sudul Franței posedă un excelent muzeu municipal, adăpostit în trei mari clădiri de piatră. Cea mai valoroasă parte din tezaur se află adăpostită în „Hotel D'Estrades“, de fapt, principala clădire a muzeului. Muzeul din Agen cuprinde colecții extrem de valoroase în secția de arheologie, în secția de sculptură (care etalează lucrări de Clodion, David D'Angers etc.), avînd porțelanuri unice de Sevres, Saxa și China. Întregul oraș, înșirat de-a lungul frumosului promontoriu ce împodobește partea dreaptă a fluviului Garrone, acolo unde năvalnicul fluviu își unește apele cu cele ale rîului Mosse, — este un muzeu în aer liber. Străzile înguste ale vechiului burg medieval, cu căsuțe de prin secolele XIII, împodobite cu arcade aparținînd unui gotic, care aici s-a dezvoltat într-un mod cu totul original fac din această municipalitate sudică a Franței un solicitat punct de atracție turistică.

Printre vizitatorii distinși ai orașului Agen, din acea primăvară timpurie se afla și un trio de o deosebită respectabilitate : baronul von Grünau, bătrîna sa mamă și un tînăr secretar.

Ceea ce făcea ca micul grup să intre în mod deosebit în atenția generală era micuța și inteligenta

maimuţă Uistiti, vioaie şi excelent dresată, care-l însoţea în promenadele zilnice pe baron. De regulă, dimineţile, baronul şi le petrecea în muzeul municipal. Baronul admira cu încîntare exponatele muzeului, frumuseţea şi perfecţiunea ce sălăşluiau în aceste unicate, dar nimic, nici măcar impresionantul basorelief „Venus a teilor" al lui Mino da Fiescole, nici pînzele impresioniştilor nu păreau să-l tulbure, aşa cum i se întîmpla atunci cînd se afla în faţa autoportretului lui Goya. Extaziat, baronul von Grünau — alias von Lünchausen, alias Nicolas Galiţin — gusta o dublă plăcere. Admira arta marelui pictor spaniol ca un fin cunoscător al acestuia dar, totodată, încerca un sentiment tulburător la gîndul că cea mai preţioasă din toate pînzele muzeului va fi a sa, numai a sa. Căci Galiţin, hoţ expert de tablouri şi opere de artă, era dincolo de viaţa interlopă un pasionat şi fin colecţionar. Locul în care Galiţin îşi păstra capodoperele furate — probabil un adevărat şi preţios muzeu — a rămas pînă la ora actuală încă un mister al existenţei sale. N-ar fi exclus ca atunci cînd tezaurul lui Galiţin va fi descoperit, lumea artistică mondială să constate că multe din operele dispărute în ultimele decenii sau — poate — o bună parte din pînzele expuse în mari muzee ale lumii să-şi găsească echivalenţa originală în „templul" lui Galiţin.

De regulă„ von Grünau — alias Galiţin, îşi petrecea dimineţile în sălile muzeului. Îl însoţea pe director, un bătrîn aflat în pragul pensionării şi-l ajuta pe acesta să-şi termine opera capitală, opera de-o viaţă, „monografia muzeului din Agen".

Fireşte, cele mai frecvente discuţii le purtau pe seama autoportretului lui Goya, nedatat şi purtînd,

după opinia lui Galiţin o semnătură de o vigoare şi claritate pe care pictorul a încetat s-o mai aibă după ce a devenit al curţii.

— Dumneavoastră susţineţi, domnule von Grünau, principii eronate... Amestecaţi teorii grafologice într-o chestiune de artă, fapt ce mă miră la dumneavoastră, un erudit atît de fin şi atît de bun cunoscător în pictura spaniolă...

— Dar, domnul meu, nu vă daţi seama că acest autoportret n-are amărăciunea celui pictat în 1815 şi aflat în Galeriile Academiei San Fernando din Madrid ? E lipsit de tristeţea acea profundă care pare să-i comunice privitorului întreaga stare de spirit a pictorului care ştia că, în cîteva zile, avea să fie anchetat de tribunalul Inchiziţiei...

Aceasta era numai o mostră a discuţiilor contradictorii dar amicale şi politicoase pe care cei doi specialişti le purtau aproape zilnic.

Galiţin deschidea înadins vorba de Goya, de autoportretul acestuia, pentru a avea prilejul să stea cît mai mult în galeria de pictură din „Hotel D'Estrades", privind cu mină preocupată pînza marelui pictor spaniol. În felul acesta, directorul muzeului, personalul aferent, paznicii, se obişnuiau cu prezenţa aproape permanentă a „baronului" în galeriile de pictură.

În ziua aceea, discuţiile erau mai pătimaşe ca oricînd.

— Nu împărtăşesc deloc părerea dumneavoastră, domnule baron... ar însemna să blamăm o întreagă şcoală picturală europeană...

— Ba deloc, domnule director... Cînd spun că Spania n-a avut pictori, spun de fapt că a avut zugravi de curte. Excepţiile, după cum ştiţi, întăresc

regula... Cu El Greco, Velesquez și Goya pictura spaniolă face, întradevăr, excepție de la banalitatea și platitudinea cu care s-a pictat la curțile sfîntului imperiu...

— Deci, dumneavoastră susțineți...

— Nu eu, domnule director... Un distins confrate și bun prieten, senor José Ortega Y Gasset * și-a făcut din această idee principalul argument atunci cînd analizează pictura spaniolă...

— Cum, domnule baron, sînteți prieten cu acest distins José Ortega ? Dar n-am știut... Vă rog, cînd îl întîlniți, rugați-l să vină la Agen..., va fi invitatul meu... Ard de nerăbdare să-l cunosc pe acest expert spaniol... Sper că nu vă jignesc, știți cît de mult vă admir... Înțelegeți ce înseamnă pentru muzeul nostru asemenea vizite : excelența sa von Grünau, senor José Ortega Y Gasset...

— Vă promit, domnule director... José va fi aici la finele lunii mai...

— Și credeți că autoportretul din muzeul nostru este din perioada de mijloc a vieții lui Goya ?

— Sînt absolut sigur... După cum știți, începînd din 1790 pictura lui Goya a încetat să mai fie voluminoasă și a devenit „plană", — în sensul că artistul evită de acum volumele... După cum evită și tot ce în portret provine din perceperea tactilă... Goya alege numai componentele vizuale. El tinde să ne dea din figura reală ceea ce este ea în clipa în care i-a apărut în față și a pictat-o. De ce ar face abstracție de aceste procedee în autoportret ? Priviți-l, domnule director...

---

* Studiul acestuia, „Velazquez, Goya" a fost tradus și în limba română, în editura Meridiane.

— S-ar putea să aveți dreptate... — directorul muzeului era fascinat de elocința și valoarea demonstrației baronului. În jurul lui 1800, Goya nu picta niciodată astfel încît să redea tot obiectul... Pictura sa o privim și-o tot privim fără a izbuti să ajungem la finalitate... trecem prin ea ca prin mii de porți care mereu se deschid privirilor noastre...

— Vedeți, domnule director ? Iată motivul pentru care eu datez între 1798 și 1802... Goya încă mai spera... mai trăia încă în el țăranul aragonez, aspru, energic, aventuros, nelipsit de slăbiciuni omenești...

— Domnule baron von Grünau, sînteți un vrăjitor... În cîteva zile m-ați determinat să mă lepăd de convingeri formate într-o viață de om... Dacă nu vă supărați, aș vrea să mă retrag în birou... Dacă doriți să mai studiați autoportretul...

— Aș mai rămîne puțin... Să-l adulmec în singurătate... să pătrund în intimitatea gîndurilor lui Goya...

Nedespărțit de mica sa maimuță Uistiti, von Grünau — alias Galițin — rămase tăcut în fața autoportretul lui Goya, adîncit în gînduri. A revenit la realitate asurzit de țipetele de plictiseală ale maimuței, neglijată prea mult. Detașîndu-se de momentul sincer de revenire în fața unei capodopere, Galițin a trecut la treabă. Timp de o oră a exersat cu micuța maimuță Uistiti, făcînd cu aceasta un adevărat dresaj de circ. Galițin conducea maimuța la fereastra încadrată cu bare groase de fier forjat, învățînd-o cu răbdare să deschidă și să închidă cu labele ei agile, zăvorul mare și greu de alamă. În mintea întreprinzătoare a bătrînului excroc, planul furtului din muzeul orașului Agen era elaborat și

un rol important avea să-l joace tocmai acest neînsemnat personaj : maimuța Uistiti.

Galițin a ales pentru lovitură ziua de marți. Cu o oră înainte de închiderea muzeului, von Grünau însoțit de contesă — bătrîna sa mamă și tînărul secretar, făcu ultima vizită galeriilor de pictură din „Hotel D'Estrades". Talia bătrînei sale mame era ceva mai groasă decît de obicei — dar cine mai este atent la talia unei femei octogenare ? În cutele rochiei de modă veche, bogată în cute, volane și volănașe, fusese ascunsă sprintena și inteligenta maimuță Uistiti.

Rămași singuri în încăperea luminată de ultimele raze de soare ale apusului — teribil îi mai plăcea lui Galițin să privească autoportretul lui Goya în lumina aprinsă a zenitului — cei trei începură să pregătească primul act al furtului.

Von Grünau a desfăcut cordonul închis la spate al rochiei bătrînei doamne și imediat, de sub faldurile bogate ale rochie de catifea a țîșnit maimuțica. Aproape sufocată, maimuțica Uistiti a început să țopăie prin încăperea muzeului, înveselită de faptul că-și recăpătase libertatea de mișcare.

— André, treci te rog în sala din dreapta, iar mata, mamă, păzește intrarea din stînga... Dacă vine cineva, îl țineți de vorbă cu glas tare, să vă pot auzi...

Galițin a luat maimuțica în brațe, a mîngîiat-o ușor pe creștet, apoi s-a îndreptat cu ea spre gura afumată a șemineului.

— Să stai cuminte aici, ne-am înțeles, Jolly-Jocker ?

Maimuța îl privea și asculta, iar ochii ei inteligenți păreau că-l aprobă. Din cîteva salturi, mai-

muţa a dispărut dincolo de gura şemineului, probabil căţărată pe cărămizile înnegrite de fum. Baronul a părăsit încăperea şi de dincolo de pragul ei a fluierat de trei ori, scurt...

În şemineu s-a auzit un zgomot uşor apoi, pudrată cu funingine, maimuţa a apărut, ţopăind caraghios, să nu facă zgomot. Cu gesturi precise, maimuţa a tîrît un scaun în faţa autoportretului lui Goya. Căţărată pe speteaza scaunului, maimuţa a desprins cu grijă tabloul de pe perete şi cu mişcări agile s-a îndreptat spre fereastra mare, acoperită cu grilaj gros de fier forjat. Maimuţa a rezemat tabloul de perete, a desfăcut zăvorul cu mişcări încete dar sigure apoi a luat din nou în braţe tabloul, pregătindu-se să-l strecoare printre barele dispuse longitudinal în spaţiul ferestrei.

— Bravo, Jolly-Jocker... — Baronul i-a luat din braţe tabloul şi l-a aşezat la vechiul loc. După ce a reaşezat scaunul la locul său, a luat în braţe maimuţa şi a mîngîiat-o cu duioşie. A scos din buzunar un baton gros de ciocolată cu alune pe care mica vietate i l-a smuls pofticioasă, începînd îmediat să mănînce din el.

Repetiţia generală l-a liniştit pe Galiţin care era optimist. A condus din nou mica maimuţă Uistiti în spaţiul întunecos al gurii şemineului, dăruindu-i drept recompensă încă un baton de ciocolată. Zece minute mai tîrziu, Galiţin se afla în biroul directorului muzeului.

— Partir c'est un peu mourir... — spune franţuzul... O, cîtă dreptate au compatrioţii dumneavoastră, domnule director... Iată, deci, şi clipa fatală a despărţirii...

Galițin era melodramatic, dar pe gustul bătrînului director al muzeului, care adora situațiile învăluite de sentimentalism.

— Domnule baron, a fost o mare cinste pentru mine să vă cunosc... Cineva a spus odată că plăcerea este întotdeauna de partea celui care oferă... Regret că nu vă pot oferi decît prietenia și afecțiunea mea... Vă rămîn îndatorat pe vecie pentru sprijinul pe care mi l-ați dat în stabilirea paternității tablourilor acelora... Dealtfel, în monografia pe care o încredințez în curînd tiparului, vă voi rezerva un întreg capitol...

Galițin zîmbi, știa el prea bine pentru ce și parcă vedea deja în paginile ziarelor de-a doua zi capitolul „furtul unui autoportret de Goya“ — dar directorul muzeului îl consideră un zîmbet de politețe și continuă să-și exprime gratitudinea pînă la închiderea porților vechiului și valorosului edificiu artistic.

...Pe vremea aceea, deși n-au trecut prea mulți ani de atunci, orașul Agen încă mai ducea un trai liniștit. După miezul nopții rareori mai circula vreun pieton singuratic pe străzile pustii. Chiar și azi viața tumultuoasă a acestor ani n-a reușit să-l schimbe prea mult, așa că planul lui Galițin de a fura tabloul într-o noapte senină și luminoasă de primăvară nu era hazardat.

Înveșmîntat în negru, Galițin a făcut una din obișnuitele sale plimbări nocturne (pretextase pentru cei de la hotel o insomnie rebelă și sfatul unui specialist care-i recomanda promenade înainte de culcare) — prelungindu-și șederea pînă tîrziu, după miezul nopții. Pașii l-au dus, ca din întîmplare sau conform obișnuinței ultimelor zile cînd frecventa cu asiduitate muzeul, pînă la zidul de piatră rece al lui „Hotel D'Estrades“, oprindu-se sub o anume

fereastră cu gratii longitudinale de la etajul întîi. Era liniște, atît de liniște încît se auzea foșnetul moale al apelor Garonnei, care se loveau de picioarele uriașului pod de piatră construit cu aproape două secole în urmă. Poate că, pe undeva, cineva a auzit cele trei fluierături scurte ale lui Galițin, dar cine să stea să bage de seamă un astfel de semnal nevinovat, folosit de cînd lumea de îndrăgostiți ?

După cîteva momente de febrilă așteptare, Galițin a văzut în cadrul întunecat al ferestrei zăbrelite de la etajul unu silueta firavă a micuței Uistiti. În labele dinainte ale inteligentului animal, Galațin zări suprafața opacă a autoportretului lui Goya. Încă două fluierături, lungi de data aceasta și strecurînd cu abilitate tabloul printre gratiile longitudinale ale ferestrei, maimuța dădu drumul în gol poverii care, fără îndoială, o obosise.

Pentru Galațin, atent la mișcare, fu o joacă să prindă în brațe tabloul. Cu gesturi de obișnuit, desfăcu cu ajutorul unui briceag cartonul din spatele, tabloului, desprinse pînza, o rulă grijuliu și o înfășură într-un ziar. Rama mare și grea a ascuns-o într-un tufiș des de măceș, după care, liniștit, fără cea mai mică urmă, de emoție sau tulburare, făcu calea întoarsă spre hotel, purtînd cu neglijență la subraț, învelită în hîrtie ordinară de ziar o avere de cîteva zeci de milioane.

...A doua zi, Interpolul era din nou pe urmele lui Galițin. Firește, după ce datele problemei au fost introduse în cele trei sisteme de identificare. O comunicare roșie, (arestare și extrădare imediată) porni urgent pe adresa tuturor birourilor naționale centrale ale O.I.P.C. Informațiile despre Galițin au început să curgă cu repeziciune. S-a plimbat într-o

după amiază însorită pe Saint Germain des Pres din Paris şi a vizitat un magazin cu antichităţi unde a cumpărat cîteva vechituri. Din Wiessbaden (R. F. a Germaniei) i s-a semnalat un sejur scurt la Nürmberg, unde a vîndut două icoane pe lemn din secolul 17-lea anticarului de vizavi de statuia lui Dürer (icoane dovedite însă a fi falsuri. Ce-i drept, falsuri remarcabile !) A fost zărit la Torino, apoi, undeva prin sudul Portugaliei. Galiţin fugea în zigzag, pentru a i se pierde urmele. O nouă comunicare de la Wiessbaden anunţa că banda lui Galiţin a petrecut cîteva zile la Baden-Baden de unde, îmbarcîndu-se în Transeuropean — expres în staţia Baden-Oss s-a îndreptat spre una din ţările de pe traseul acestuia : Elveţia, Austria.

La Bassel, urmărirea a preluat-o poliţia elveţiană, prin intermediul biroului central naţional din Berna.

Poliţia din Bassel se pregătise cu toată atenţia. Nici nu intrase expresul în gară, cînd, pe peron, au fost postaţi poliţişti însărcinaţi să-l aresteze pe Galiţin, în eventualitatea în care acesta ar fi coborît.

O echipă mobilă avea sarcina de a urca în tren şi a-l descoperi, în cazul în care banda nu şi-ar fi făcut apariţia pe peroanele gării.

Transeuropean-Expresul a pornit din gara Bassel la orele 19,20, fără ca pe peron să fi coborît cineva cu semnalmentele cunoscute şi difuzate de Interpol.

Un comisar din Bassel, însoţit de doi inspectori s-a urcat în tren exact în clipa în care locomotiva făcea primii metri. Era spre seară, afară mai era lumină, dar în majoritatea vagoanelor funcţiona luminatul electric.

Comisarul a început controlul cu vagonul de dormit pentru Wiena, apoi a continuat cu vagoanele de clasă. Şi tocmai cînd îşi pierduse speranţa că ar putea pune mîna pe bătrînul şi abilul excroc, şansa îi surîse.

În compartimentul unui vagon aproape pustiu de clasa întîi, un bărbat în vîrstă, avînd semnalmentele difuzate de Interpol citea plictisit ultimul număr din „Neue Zürcher Zeitung". Singur.

Patrulînd pe culoarul gol al vagonului, oamenii comisarului au identificat în alte două compartimente şi celelalte personaje din trioul Galiţin : bătrîna mamă şi secretarul.

Comisarul i s-a adresat lui Galiţin, la hazard :

— Domnul Nicolas Galiţin ?

— Pardon !

— Domnul Galiţin, alias von Grünau ?

— Pardon, domnule, sînt don Esteban de Vila Vicosa...

— Stimate senor, continuă cu ton mucalit comisarul, în timp ce inspectorii săi îi supravegheau pe complicii lui Galiţin — sper că nu mi-o veţi lua în nume de rău dacă am să vă rog să-mi permiteţi să caut în bagajele dumneavoastră...

Sînt comisarul N. din poliţia elveţiană...

Zîmbind cu aroganţă, Galiţin i-a răspuns sec :

— La dispoziţia dumneavoastră, domnule comisar, însă vă avertizez că mă voi plînge consulatului de la Berna...

Percheziţia n-a dat nici un rezultat.

Furios, comisarul a continuat percheziţia asupra bagajelor mamei lui Galiţin, asupra celor ale secretarului, care, fiecare, ocupa cîte un compartiment.

Nici de această dată poliţiştii n-au fost mai norocoşi...

— V-am prevenit, domnule comisar... Cum spuneaţi că vă numiţi ? Doresc să telegrafiez consulatului chiar de la prima oprire... purtarea dumneavoastră este incalificabilă...

Comisarul spumega de furie, dar îşi păstra aparenţa de calm, pentru a nu face jocul excrocului. Simţea că e dus de nas, că în vagonul acela se petrece ceva necurat. Un al şaselea sau al şaptelea simţ sau poate numai experienţa îi spunea că pînza furată din muzeul oraşului Agen se afla acolo, la cîţiva paşi, şi că, dacă nu se grăbea, Galiţin îi va scăpa din mînă. Privi ceasul. Mai erau cîteva minute pînă la oprirea trenului în orăşelul Buchs, ultima oprire a Transeuropean-Expresului pe teritoriul elveţian, înainte de a pătrunde în Austria.

Comisarul începu să se plimbe nervos pe culoarul vagonului, sub privirile ironice ale lui Galiţin, care îşi ridica din cînd în cînd ochii de pe paginile ziarului. Şi deodată, comisarului i se lumină mintea. Mai făcu o dată turul vagonului, de la un capăt la celălalt. Între compartimentul în care se afla Galiţin şi cel în care moţăia secretarul său, era un compartiment gol. Încercă să facă o legătură între dispoziţia ciudată în vagon a celor trei infractori care în loc să stea împreună, au preferat să ocupe separat cîte un compartiment. Dar nu compartimente vecine ci avînd între ele cîte un compartiment gol. Ordonă grăbit celor doi inspectori să controleze compartimentele goale.

O primă constatare : în toate compartimentele se aflau teancuri de ziare şi reviste părăsite în grabă de călătorii ce coborîseră pe traseul expresului

Încăpățînarea comisarului fu repede răsplătită. Sub bancheta compartimentului ce-l separa pe Galițin de secretarul său, polițiștii au găsit într-un pachet de ziare vechi, pînza furată din muzeul de la Agen.

Erau orele 21,50 cînd expresul oprea în Buchs. Dinspre clădirea sumbră a poliției de frontieră se apropiau vameșii și grănicerii. Aceștia priveau, nevenindu-le parcă să creadă, micul grup ce cobora dintr-un vagon de clasa întîi, în care urmăriți și urmăritori erau legați, inseparabil, prin cătușe.

— Chemați, vă rog, un hamal, domnilor... să-mi coboare bagajele — li se adresă Galițin celor din poliția de graniță, apoi continuă — prietenii mei, și cei vechi și cei noi, au, după cum vedeți, mîinile ocupate...

...După ce și-a ispășit pedeapsa, Galițin și-a reluat excrocheriile. A furat bijuterii în Austria, a „împrumutat" tablouri pentru expertiză în R. F. a Germaniei, apoi a fost din nou arestat.

În ultimii ani, după moartea bătrînei sale mame, Galițin a decăzut și a început să „lucreze" de unul singur. Activitatea sa în domeniul operelor de artă s-a rărit. Au crescut în schimb, găinăriile, excrocheriile mărunte. Îmbătrînit, vlăguit, lipsit de energia și fantezia de altădată, Galițin își trăiește ultimile zile într-o degringoladă totală. Ce lasă omul acesta inteligent și dotat pentru frumos în urma sa ? Înșelăciuni, hoții, excrocherii... Nici o lumină nu licărește în amintirile unei vieți inutile, de parazitism social și intelectual...

Sic transit gloria...

Olandezul... supersonic

Nota de raport Interpol inmatriculată în dosarul „O.I.P.C. — INTERPOL, no. 120/64/D" începe în felul următor, (citez textul original, scris de cineva deprins cu stilul publicistic) : „Olandezul zburător. Cu adevărat. Nu ne putem abține de la invocarea predecesorului bine cunoscut, asistînd la evoluția acestui nou „olandez zburător", pe care l-am urmărit în timpul execuției recitalului său. Căci, în această perioadă de vîrf din viața sa de delincvent, pe care o putem situa între jumătatea lui septembrie 1963 și finele lui februarie 1964, conceptele de „viteza sunetului" și de „rachetă" se pot instala cu ușurință în gîndirea noastră, a celor care aici, la secretariatul general, am fost însărcinați cu dosarul acestui individ.

Să situăm mai întîi subiectul.

El era deja cunoscut la secretariatul general al O.I.P.C. — Interpol, după cum urmează :

BOAS Samuel,
născut la 12 septembrie 1935, la Haga
pașaport no. ... eliberat la...
semnalmente...

În 1954, a părăsit Olanda, împreună cu mama și s-a expatriat în Australia. A revenit în Țările de Jos, apoi, din nou a plecat în Australia, în 1957, cînd se părea că s-a fixat acolo.

În această perioadă, are răgazul să comită cîteva delicte în regiunea Sydney : falsuri, furturi. Prima condamnare pentru furt a intervenit în 1958, la 10 februarie. Se pare că începînd din această epocă, „treaba“ l-a prins definitiv, Boas făcîndu-şi din furt şi excrocherii o profesiune de credinţă. La 6 martie 1958 excrochează compania aviatică K.L.M. din Sydney cu un bilet pentru Roma, luînd avionul pe cheltuiala acestei societăţi. În escala de a doua zi a avionului la Manila, fură un carnet de cecuri de la un turist neo-zeelandez.

I se regăseşte urma în Franţa, unde, între 22 martie şi 2 aprilie 1958, îşi petrece timpul în puşcăria din Nissa, condamnat pentru înşelăciune. Iată-l deci revenit în Europa pentru care se pare că Boas are o anume nostalgie. Abia ieşit din puşcărie, poliţia elveţiană din Zurich îl semnalează, la 8 aprilie 1958, pentru excrocherii comise cu travel-cecuri furate.

Este văzut în Italia unde lucrează de asemenea cu travel-cecuri furate. Asta se întîmplă în octombrie 1958. Ţara sa de origine părea să-l atragă irezistibil şi Boas revine. Dar patria nu pare să-i aprecieze prezenţa şi-şi tratează cu asprime fiul rătăcitor : 15 luni de închisoare pentru excrocherii şi înşelăciuni. Pedeapsa a fost pronunţată de curtea cu juri din Amsterdam. Pînă la începutul lui 1960, Boas şi-a pierdut libertatea. — După ieşirea din puşcărie şi-a rărit activitatea pînă aproape de cuminţire, timp de cîţiva ani.

Un calm aparent a domnit, timp de trei ani, în dosarul lui Boas care dormita în arhivele secretariatului general.

Pe urmă, într-o zi de octombrie 1963, Hong Kong (He ! he ! apel din marele larg !) ei bine, Hong Kongul ne semnalează că un oarecare Boas semnează cu generozitate cecuri eliberate de o mare bancă americană. Verificîndu-se, se constată că suszisul domn nu posedă cont pe numele său la banca respectivă.

Dar cînd la Hong Kong a venit acest răspuns nefavorabil pentru Boas, acesta nu mai era în localitate. Astfel a început una din cele mai paradoxale excrocherii a secololui douăzeci, desfăşurată pe teritoriul tuturor continentelor globului. Dacă ar fi fost bănci în lună, probabil că Boas ar fi făcut imposibilul pentru a încasa şi de acolo un cec fals !

Dar să revenim pe pămînt, unde „olandezul zburător“ a operat nestingherit timp de cinci luni. Asta în era telexului şi a comunicaţiilor prin „telegraful fără fir !“

Să fie oare un caz tipic de eşec al Interpolului ? Citez din finalul raportului O.I.P.C. amintit la început : „Ei bine ! Ceea ce putem afirma cu toată răspunderea este că Secretariatul general n-a fost informat decît sporadic în timpul celor cinci luni de activitate a lui Boas — deşi serviciile noastre îl cunoşteau şi ar fi putut avertiza toate b.n.c. interesate.

Este în această întîmplare una din manifestările unei probleme evocate adeseori...“ — încheia cu amărăciune autorul raportului, subliniind astfel necesitatea ca Secretariatul general să fie alertat în orice situaţie similară, el fiind singurul organism care poate sesiza dacă o afacere în aparenţă limitată la o ţară este sau nu internaţională.

Iată cîteva mostre ale stilului Boas — care, culmea, avea uneori îndrăzneala de a opera chiar sub adevărata sa identitate : ...4 decembrie 1963, la Frankfurt pe Main. Era ora 11, ora cînd la sucursala Băncii de Scont vin de obicei rentieri bogați pentru a depune sau primi bani. Samuel Boas, însoțit de un prieten (de asemenea olandez) a pătruns în holul băncii cu acea siguranță și încredere snoabă (bine cunoscută casierilor-funcționari modești, striviți și timorați de opulența materială a clienților lor), zăbovind o clipă în fața panoului pe care sînt afișate zilnic cotele cursului acțiunilor și valutelor mondiale. Preocupat, notează coloane de cifre pe un carnețel legat în piele neagră apoi se îndreaptă cu tupeu spre ghișeu. Boas și însoțitorul său au aparența unor milionari trăzniți. Cei doi se opresc în fața casierului, un bătrînel miop, care-și șterge mereu lentilele groase ale ochelarilor.

— Domnul dorește ?... întrebă politicos casierul.

Boas e puțin băut, amănunt care-l face să pară și mai „milionar" decît și-ar putea imagina casierul. Plictisit de viață, dar nu și de plăcerea de a vorbi mult, Boas își începe monologul, cu aerul că fiecare din cuvintele pronunțate sînt un cadou pentru bătrînul funcționar :

— Dragă domnule, tata spune — și cred că are dreptate — că am un mare defect : nu pot trăi mai mult de trei zile fără să fiu nevoit să intru într-o bancă. Ei bine, domnule, tatăl meu se înșeală...

Au trecut deja patru zile și eu n-am intrat în nici o bancă... cum s-ar spune, domnule, am bătut propriul meu record... Asta merită sărbătorit, domnule, nu credeți ? Schimbați-mi repede cecul acesta

şi opriţi pentru nevoile dumneavoastră şi ale familiei dumneavoastră o hîrtie de o sută de mărci...

Chipul funcţionarului s-a luminat de respect şi consideraţie cînd a văzut proptit în faţă un carnet de cecuri eliberat de atotputernica societate bancară americană „Marine Middland Trust Company“.

Scena s-a repetat la 5 decembrie la Bonn, la 9 decembrie la Düsseldorf, cu mici corective în monologul adresat funcţionarilor de la ghişeu, modificat în funcţie de zilele ce trecuseră de la ultima vizită efectuată într-o unitate bancară.

Şi-a permis o scurtă vacanţă în zilele Crăciunului (superstiţie religioasă ?) pentru ca să reapară în holurile băncilor din Copenhaga între 28 şi 31 dedecembrie, fiind însă semnalat înainte de Anul nou şi la Stockholm. Cecul lui „Marine Middland Trust Company“ era, după cum se vede, inepuizabil, iar Samuel Boas se pregătea cum se cuvine pentru sărbătorirea revelionului. Lucra, cum se spune în limbajul excrocilor, „între două trenuri“. De fapt Boas lucra nu între „două trenuri“ ci „între două avioane supersonice !“ Ajutat de complice, Boas a semnat, — între octombrie 1963 şi februarie 1964, cecuri fără acoperire în următoarele localităţii : Hong-Kong, New-York, Amsterdam, Londra, New-York, Boston, Lisabona, Atena, Istanbul, Nicosia, Tel Aviv, Roma, Tel Aviv, Nairobi, Khartum, München, Frankfurt pe Main, Bonn, Düsseldorf, Köln, Amsterdam, Copenhaga, Stockholm, Malmö, Hamburg, Berlinul de Vest, Londra, Paris, Stuttgart, München, Garmisch-Partenkirchen, München, Innsbruck, (ocazie cu care participă ca spectator la Jocurile Olimpice de iarnă, unde nu uită însă să excrocheze cîteva bănci şi să părăsească hotelul fără să plătească), Viena, Roma,

Atena, Roma, Copenhaga, Oslo, Londra, Copenhaga, Stockholm, Haga, Madrid, Haga...

După cum se vede la o lectură atentă„ „olandezul zburător“ nu se sfia să se reîntoarcă la locul unei anterioare lovituri, repetîndu-şi cu îndrăzneală partitura.

A fost o performanţă pe care, după cum reiese din fişierul Interpolului nici un excroc internaţional n-a reuşit s-o egaleze pînă în prezent. Cecurilor lui „Marine Middland“ i s-au adăugat cele ale lui „First Naţional City Bank“, „Jordan and Sons-London“, „Chase Manhatted Bank“.

Ultimele localităţi în care „olandezul zburător“ a operat au fost alese în zona nordică a continentului european. Ultima lovitură, la Haga. Oare numai hazardul a contribuit la faptul că Sammy Boas a fost arestat din nou la Haga, în Olanda, deci în oraşul şi ţara natală ?

Hazard ? se întrebau şi cei de la secretariatul general al Interpolului atunci cînd B.C.N.-ul olandez comunica, la 29 februarie 1964, că un oarecare Samuel Boas a fost arestat la Haga, după ce, în fine, citez din nota de informare a O.I.P.C. „Telexurile se ţineau lanţ, iar cererile de informaţii cu privire la Boas se încrucişau în mîinile operatorilor de la staţiile de emisie recepţie ale Secretariatului general. Căci Boas începuse să apară în colimatorul diverselor poliţii europene sub adevărata sa imagine : excrocul internaţional care operează cu carnetul de cecuri în mînă... Secretariatul general intervine cu o difuzare generală de prevenire prin radio, avertizînd toate ţările interesate şi pe eventualii interesaţi în viitor — asupra pericolului reprezentat de Boas, semnalmentele sale, identitatea exactă, ante-

cedentele „modus-operandi“ actual. Înțelegem că, de acum, el nu mai putea acționa nestingherit, grație notei noastre de informare difuzată, vai, cu atîta întîrziere ! Și astfel se face că, după lungul său voiaj, Boas se lasă — în mod înțelept — arestat la Haga, în țara sa. Apelul pămîntului natal și apoi... și apoi... ei bine, cine nu știe că, există un obicei împămîntenit care face ca să nu fie extrădați cu prea multă grabă concetățenii... Căci nu i-ar fi fost deloc ușor lui Boas o extrădare în lanț, în decursul căreia, practic ar fi trebuit să suporte verdictul curților cu juri din aproape toată țările lumii !“

Abia atunci, pe uriașa hartă a mapamondului de la Secretariatul general a apărut intinerariul complet al lui Boas, marcat prin stegulețe negre care purtau în locul numelui delincventului, silueta vasului fantomatic al „Olandezului zburător“.

Uzînd de dreptul, pe care îl are fiecare țară afilată la O.I.P.C., de a-și păstra întreaga suveranitate în decizie (detențiune, extrădare) biroul național olandez a considerat necesar să-l judece și să-l păstreze pe Boas pe teritoriul național, dată fiind naționalitatea și cetățenia olandeză a acestuia.

Samuel Boas, „olandezul zburător“ sau „olandezul supersonic“ — și-a calculat astfel cu abilitate „căderea“ — care a coincis exact cu etapa în care, grație informărilor B.C.N.-urilor, O.I.P.C. era în măsură să conducă perfect prinderea excrocului internațional.

Boas știa, probabil, că decît suma condamnărilor în toate țările în care a operat, e preferabil o singură detențiune oricît de aspră ar fi ea. În plus, urmă să fie judecat de un tribunal format din concetățeni, uza de dreptul de apărare în limba maternă,

putea apela la avocați de aceeași limbă etc., etc. Ca și lungul său turneu, „prinderea“ lui Boas s-a dovedit a fi o abilă manevră, menită a-i ușura penitența.

Comentînd faptele acestuia, nu putem să nu ne gîndim la sumele recoltate din aproape toate marile agenții bancare ale lumii. În final, Boas a strîns, probabil , o sumă frumușică, pe care nimeni nu a aflat vreodată unde și-a plasat-o infractorul. Cu concursul inconștient al băncilor, al unor poliții care nu i-au acordat, încă de la început, atenția cuvenită, Samuel Boas și-a putut îndeplini punct cu punct planul operațiilor sale, inclusiv arestarea sa la Haga, survenită într-un moment în care toată lumea știa că arestarea sa era o chestiune de zile.

Pus astfel la adăpost de măsurile represive, care ar fi urmat în lanț, dacă era arestat pe teritoriu străin (s-a văzut că ultimele operații Boas le-a desfășurat intenționat în Olanda, doar, doar va fi... prins !), „Olandezul zburător“ a beneficiat de o pedeapsă în care au primat infracțiunile comise în Olanda și mai puțin cele săvîrșite pe alte teritorii.

Citez din nou nota de informare O.I.P.C. : „În legătură cu acest subiect și pentru a trage concluziile, cred ce ne este permis să ne punem o întrebare. Iată un individ care timp de 5 luni a uzat și abuzat de cecuri false. Iată un domn a cărui semnătură, în general autentică (pe numele Boas !) a căzut de nenumărate ori sub privirile reprezentanților diferitelor bănci de prestigiu. Această semnătură era deci bine cunoscută — de fiecare dată, ea era purtătoarea unui delict. Aceste cecuri care soseau pe birourile băncilor interesate, erau, după verificare, fără acoperire... Evident, aceste bănci nu su-

fereau, în definitiv nici un prejudiciu material...

Este în acest episod, una din manifestările unei probleme evocate, din păcate, adeseori..."

Aceste rînduri, în spatele cărora se ascunde amărăciunea oamenilor legii, puşi în imposibilitatea de a preveni şi reprima uneori delincvenţa — se cer explicate. De ce instituţiile bancare n-au intrat în alarmă ? Pentru că Boas fura cecuri emise de bănci de prestigiu care nu doreau ca unele deficienţe din activitatea lor să devină publice. Apoi, de regulă, plata cecurilor nu era făcută de băncile emitente (de regulă, bănci americane) ci de către terţi. Băncile plătitoare nu erau decît simpli intermediari, îi plăteau lui Boas în contul cutărei sau cutărei bănci străine. De pildă, „Deutsche Bank" plătea un cec semnat de Boas în contul lui „Marine Middiland" sau „Chase Manhattan Bank", sau „First National City Bank". După descoperirea falsului cei ce rămîneau în pierdere aparentă erau băncile creditate — dar acestea îşi scoteau pînă la urmă pîrleala pe seama societăţilor de asigurări.

Un eşec al Interpolului ? Desigur că nu, ci numai o abilă folosire de către un excroc internaţional a unor fisuri administrative din reţeaua bancară, a indiferenţei unor organisme de poliţie care n-au sesizat adevărata faţă a lui Boas, inteligenţa de a folosi cele mai rapide mijloace de transport internaţional pentru a da lovituri derutante, disimularea „olandezului zburător", sub masca blajină a turistului naiv şi bogat care cutreieră lumea.

Dacă nimeni n-a suferit, pînă la urmă, prea mari pierderi materiale (ce contează în fond, pentru un consorţiu bancar excrocarea cîtorva mii de dolari ?) — ei bine, atunci de ce atîta agitaţie ?

Pentru că problema poate apărea şi sub alt aspect. Cel al moralei, al ideii de drept, de justiţie.

Societatea nu poate şi nu trebuie să tolereze fisuri în organizarea sa. Dacă stăm şi analizăm terenul pe care a acţionat Boas, constatăm că acest teritoriu aparţine socetăţilor împărţite în clase şi interese antagonice. Samuel Boas ne apare astfel nu numai ca un rezultat al lacunelor de legislaţie, ci, în primul rînd, ca un produs al unei societăţi minate de interese meschine, în care individualismul feroce al proprietarilor de bănci — insensibili la pierderile ce puteau fi recuperate prin asigurări — a favorizat îndrăzneala „Olandezului supersonic".

Azi, cu pedeapsa ispăşită, Samuel Boas trăieşte viaţa îndestulată a unui rentier. Bani, slavă domnului, are ! El se fereşte însă să treacă frontierele Olandei, căci în fiecare stat european el rămîne în continuare un infractor nepedepsit. În ceea ce priveşte dosarul său la Interpol, acesta mai conţine suficiente file albe, pe care funcţionarii de aici speră ca într-o bună zi să le completeze...

...Spre marea lor satisfacţie, şi a zecilor de birouri naţionale centrale. Aşadar, un eşec al Interpolului ? În ce mă priveşte, consider că eşecul aparţine unei anume idei de justiţie, unei anume societăţi...

Crima din Nord-Expres

Vocea crainicei din gara centrală a orașului Copenhaga repeta, cu vocea monotonă pe care o au toate fetele ce vorbesc la microfoanele feroviare, traseul nord-expresului care leagă țărmurile boreale de cele meridionale ale continentului, străbătînd Danemarca, R.F. a Germaniei, Elveția, Italia, Austria.

La o fereastră deschisă a unui vagon de clasa doua, o tînără își lua rămas bun de la un bărbat și o femeie în vîrstă — care, după emoția ce-o manifestau, își trădau calitatea de părinți grijulii. Era o după-amiază însorită de sfîrșit de mai și poate că din această cauză tinerei femei viața îi apărea în culorile cele mai roze. Era încă tînără și frumoasă, se bucura de o perfectă sănătate, iar slujba care o aștepta, într-o vestită clinică din Zürich, era mai mult decît și-ar fi putut dori o asistentă în tratamente de fizioterapie.

Trenul se puse în mișcare, iar cei doi bătrîni îl urmară, cu pași grăbiți, dîndu-i ultimele sfaturi fetei care pleca să muncească într-o țară străină :

— Pune-ți puloverul galben, Elisa, tu întotdeauna ai fost sensibilă la curent... Și știi cum trage în afurisitele astea de vagoane... mai bine ai închide fereastra... — îi vorbea mama în timp ce tre-

nul își accelera mersul. Zîmbindu-le cu afecțiune, tînăra femeie încerca să-i asigure că totul va fi în ordine.

— Am să caut un loc la vagonul de dormit, nu se poate să nu se elibereze pe parcurs...

— Neapărat, Elisa, o încuraja bătrînul tată, știi cum e cu rezervările astea..., mereu rămîn locuri, dar le țin pînă în ultima clipă...

Tînăra femeie păru să-și amintească ceva im-important. Scotoci în poșetă și scoase o cameră foto Kodak Retinette.

— O amintire, vorbi emoționată, aproape șoptit Elisa, voi privi cu mult drag această imagine fotografică... La revedere...

Trenul își căpătă, treptat, cadența de expres, iar imaginile gării, ale peroanelor și ale celor care au condus călătorii deveneau tot mai estompate.

Elisa a închis fereastra, a aruncat o privire în compartimentul în care toate locurile erau ocupate — cu excepția celui rezervat printr-un pulover galben aruncat pe catifeaua maro, apoi s-a îndreptat în direcția locomotivei, acolo unde spera să mai găsească o cușetă liberă în vagonul de dormit.

S-a oprit mai întîi la vagonul restaurant, așezîndu-se la o măsuță, pe locul de lîngă fereastră. Nu-i era nici foame, nici sete, dar, din plictiseală, a cerut un pahar cu bere. Cerul nordic continua să fie senin, albastru și înalt, străbătut de nori subțiri, albi. Elisa privea încrezătoare cerul curat al primăverii care-i dădea încredere, optimism. Se gîndea la munca ce-o aștepta la Zürich, se gîndea la viitor, făcea planuri. Oare cum va arăta camera pe care o va închiria ? Oare ce mobilier va cumpăra, cum o va decora ? Prin fereastra deschisă pătrun-

dea briza caldă a vîntului de sud care-i mîngîia și bronza tenul alb. Privi ceasul. Mai era o jumătate de oră și trenul avea să treacă pe teritoriul Republicii Federale a Germaniei. Dacă va coborî cineva la Hamburg și se face loc în vagonul de dormit ? gîndea ea făcîndu-și din nou speranțe. În loc de răspuns pe lîngă masa Elisei trecu chiar în clipa aceea un tînăr înalt, cu trăsături plăcute, înveșmîntat în uniforma de amploiat al Deutsche Bahn-ului (căile ferate din R.F. Germaniei) purtînd însemnele însoțitorilor vagoanelor de dormit. Privirile cercetătoare ale feroviarului se încrucișară cu cele ale Elisei și tinerei femei îi plăcu băiatul acela îndrăzneț, care părea să obțină întotdeauna ceea ce dorea. Îi păru rău că nu l-a întrebat dacă se eliberează o cușetă la Hamburg. Plăti repede paharul cu bere și porni pe urmele tînărului feroviar. L-a găsit adunînd cifre pe un registru cartonat.

— Iertați-mă, domnule, știu că vă deranjez... dar... coboară cineva la Hamburg ? l-a întrebat ea.

Tînărul o privea cu ochii întredeschiși, parcă întrebîndu-se dacă poate spera într-o aventură cu femeia frumoasă care-i aștepta răspunsul.

— Regret mult, frumoasă și distinsă domnișoară, dar pînă la Zürich nu coboară nimeni...

Elisa era dezolată. Ultima ei speranță de a petrece noaptea într-un pat confortabil se năruia. Nu plecă însă. Își aminti că în compartimentul de clasa doua în care avea rezervat loc se aflau numai persoane în vîrstă și plicticoase. Acolo, în intimitatea culoarului din vagonul de dormit, era parcă mai plăcut, iar tînărul feroviar nu părea insensibil la frumusețea și tinerețea ei.

— Știi ce, păpușă blondă ? a atacat-o direct tînărul însoțitor al vagonului de dormit — peste un sfert de oră intrăm în Hamburg, adică la mine acasă... Prin urmare, dacă sînt acasă, cușeta mea rămîne liberă... ți-o ofer...

Au rîs amîndoi de gluma aceea, deși nici unuia nu i se părea prea grozavă, dar, într-un fel, trebuiau să destrame stînjeneala care domnea între ei doi.

— Pe mine mă cheamă Theodor Ristauer Wolf... Ție cum ți se spune ?

— Custensen Ulla Elise...

— Eu o să-ți zic Ulla... De acord ?

— De acord, Theo...

Elisa s-a instalat așadar în cușeta feroviarului care a plecat imediat să-i aducă bagajele din compartimentul de clasa doua.

Aerul nebun de primăvară, plictisul unei călătorii lungi cu trenul, poate amîndouă sau poate altceva, a făcut ca Elisa să cadă imediat în plasa de seducție a frumosului feroviar și astfel odată cu sutele de kilometri ai spațiului nordic, expresul înghițea cu lăcomie și clipele de romanță ale celor doi tineri.

Cînd s-a trezit din somn, Elisa avea gura amară și uscată, din pricina coniacului, din care, își amintea abia acum, a băut prea mult. A întîns mîna alături de ea, unde bănuia, că se află trupul proaspătului său prieten, dar acesta se trezise de mult, chemat de îndatoririle sale profesionale.

— Bei o cafea, Ulla ? o întrebă acesta, întinzîndu-i o ceașcă aburindă care umplea compartimentul cu o aromă îmbietoare.

Privind pe fereastră peisajul muntos, Elisa întrebă lenevos :

— Mai e mult pînă la Zürich ?

Theodor Wolf rîse amuzat :

— Am trecut de mult de Zürich... Următoare oprire o avem la Chur...

Elisa s-a îmbrăcat repede, supărată, fără să se atingă de cafea.

— De ce nu m-ai trezit ?

— Dormeai atît de frumos... Şi apoi, nici nu mi-ai cerut să te trezesc din somn undeva...

Văzînd că trenul începe să încetinească, Elisa şi-a pus frumoasa ei haină de blană albă :

— Mă ajuţi să cobor valiza ?

— O, păpuşă blondă, mă subestimezi. Valiza ta e de mult pe culoar...

Trenul s-a oprit. Pe peronul pustiu al acelei ore matinale, tristă, Ulla Elisa.

— Cînd ne mai veden ? întrebă ea.

Zîmbind sigur de el, Wolf scoase din buzunar un paşaport.

— E paşaportul meu ! Dă-mi-l... De ce eşti rău ?

— Ca să fiu sigur că ne revedem... Te aştept la noapte tot aici, pe peronul unu... Facem cursa retur, Milano-Copenhaga... Dacă vrei, te duc înapoi, acasă...

— Eşti nebun, Theo... Cum să mă întorc acasă ? Mîine îmi încep serviciul la Zürich... De fapt, azi eram aşteptată... Dă-mi te rog, paşaportul...

— Nici gînd, Ulla... la noapte... Pa, păpuşă blondă...

Trenul se puse din nou în mişcare şi, pe peronul pustiu al gării din Chur, o siluetă fragilă de femeie înveşmîntată în alb privea cu disperare peisajul străin şi neprimitor în care intra...

Deşi încă nu se vedea, ascuns de vîrfurile acoperite de zăpezi veşnice ale Alpilor elveţieni, soarele încălzise bine aerul acelei dimineţe de sfîrşit de lună mai. Feroviarul controla zilnic porţiunea aceea de linie ferată dintre gările Sargans şi Zürich şi se felicita în gînd pentru că, părăsind cantonul, avusese inspiraţia să renunţe la şuba grea şi incomodă de blană. Era atunci, la 29 mai 1964, o splendidă zi de primăvară, iar bătrînul cantonier respira cu plăcere aerul puternic ozonat, renunţînd la ţigara pe care abia o aprinse şi pe care o aruncă în apele spumegate ale pîrîului ce izvorăşte ceva mai departe, dintr-una din culmile Mühlehornului.

Omul se oprea din cînd în cînd, precaut, lovind cu îndemînare cîte o porţiune din linia ferată, ascultînd atent vibraţia sănătoasă a metalului, încercînd să descopere un eventual glas viciat de fisuri în şinele de oţel. După o dublă serpentină, cantonierul se opri, căci în faţa sa se deschidea gura sumbră a tunelului Mühlehorn. Îşi desprinse de la şold lampa electrică, o aprinse şi, ţinînd dreapta, intră în tunelul cu pereţi reci şi umezi. De data asta omul regreta sincer entuziasmul primăvăratec care-l determinase să renunţe atît de uşor la blana călduroasă de la canton, astfel încît, înfrigurat, îşi strînse haina pe trup, ridică gulerul şi iuţi paşii. Străbătuse mai bine de jumătate din drum şi ieşirea din tunel se vedea ca o imensă pată de lumină, un puternic „contre-jour“ care-l împiedica să distingă cu claritate amănuntele. Totuşi, o moviliţă opacă, avînd o formă greu de definit, îi atrase aten-

ția. Părea un pachet de haine lipit de piatra cioplită în muntele Mühlehorn.

— Doamne, dumnezeule, doar n-o fi... — murmură înspăimîntat bătrînul feroviar de gîndul ce i se insinua.

Mîna care ținea felinarul îi tremură și mai rău, atunci cînd, ridicînd-o deasupra capului, bănuiala i se adeveri.

Lumina puternică a lanternei descoperea un picior de femeie îndoit într-o poziție nefirească. Cîteva șuvițe de păr blond și lung acopereau cea mai mare parte dintr-un obraz alb, pe care se zăreau zgîrieturi și pete maronii.

Pipăi cu gesturi febrile trupul inert, încercînd să înțeleagă dacă viața sălășluia în el, pentru a-i acorda primul ajutor. După rigiditatea marcată a membrelor, omul înțelese că orice speranță era de prisos.

Ancheta judiciară a început la Zürich, căci polițistul din halta Mühlehorn (unde cantonierul a anunțat descoperirea cadavrului) și-a dat seama că un asemenea caz îi depășește competența și a cerut sprijinul superiorilor săi.

Comisarul B. W., căruia i s-a încredințat cazul, s-a trezit astfel aruncat într-un imens ocean necunoscut. Bătrînul comisar din Zürich presimțea că acest caz avea să-i dea mult de furcă și încerca să recapituleze faptele, așa cum se prezentau ele în momentul acela.

Mai întîi datele examenului medico-legal ; moartea a survenit în urma ștrangulării victimei cu o

sfoară sau șnur. Zgîrieturile feței și plăgile de pe trup nu proveneau dintr-o luptă cu asasinul ci au fost provocate de aruncarea cadavrului în tunel, în plină viteză a trenului. Moartea a survenit puțin după miezul nopții. Vîrsta probabilă a victimei, în jur de 30 de ani.

Comisarul B.W. privea îngîndurat buletinul redactat de medicul legist și fotografiile făcute în tunel.

După poziția victimei, a pietrelor dislocate pe terasament precum și interpretînd direcția zgîrieturilor pe trupul tinerei femei, comisarul deducea că aceasta a fost aruncată dintr-un tren mergînd de la Chur sau Brig spre Zürich. Din cele 28 de trenuri care circulau în 24 de ore prin tunelul Mühlehorn, erau reduse astfel dintr-o dată 14, iar ținînd seama de ora prezumtivă a crimei, mai rămîneau doar 3. Alături de comisar, într-o lădiță de tablă lucioasă, se afla îmbrăcămintea tinerei femei. Aleasă cu gust, deși evident cumpărată din magazine „uniprix", îmbrăcămintea trăda un oarecare rafinament vestimentar și chiar cochetărie. Îmbrăcămintea unei femei tinere și drăguțe, căreia nu-i este indiferent cum arată ba, dimpotrivă, dorește să facă o impresie bună bărbaților. Deci, crimă pasională ? se întreba comisarul B.W. Îmbrăcămintea victimei nu-l putea ajuta cu nimic. Era total impersonală, era îmbrăcămintea tipică a femeilor europene de condiție modestă care se îmbracă nu la „boutique" de lux ci în magazinele „bone marché", unde se vînd obiecte frumoase și ieftine fabricate de firme avînd diverse naționalități. Victima purtase o colecție europeană în cel mai strict sens al cuvîntului : pulover galben cu etichetă „made în Italy", fustă fără etichetă —

probabil confecționată în casă, lenjerie de proveniență franțuzească, dar lucrată în atelierele unei cunoscute firme austriece, ceas elvețian (spart, cu limbile căzute) un cordon de piele fabricat la Copenhaga, ciorapii n-au putut fi identificați, iar încălțămintea victimei n-a fost găsită, deși o duzină de polițiști au scotocit nu numai tunelul ci și traseul căii ferate din jurul acestuia pe o rază de treizeci de kilometri.

Două indicii le putea considera sigure : ora decesului și direcția trenului în care călătorise tînăra femeie în noaptea fatală. Coroborate, cele două elemente dădeau primul rezultat al anchetei : victima a fost ucisă probabil în Nord-expres, trenul acela albastru care străbate întreg continentul european. Așadar, încerca el să recapituleze, tînăra aceea blondă și frumoasă era o călătoare din Nord-expres și era de naționalitate italiană, germană, franceză, daneză, austriacă, elvețiană ? Greu s-o scoată la capăt cu indiciile vestimentare în zilele acestea cînd femeile se îmbracă atît de pestriț și fantezist. Nu, categoric, își spunea cu regret comisarul, calea indiciilor furnizate de proveniența veșmitelor trebuia părăsită. Ce alte elemente mai puteau fi folosite ? Măsurătorile antropometrice, amprentele — dar acestea sînt fixate și clasate numai la indivizii certați cu justiția și nu la victimele acestora.

Complicată treabă identificarea unui cadavru descoperit în circumstanțe atît de misterioase. O fotografie, dacă ar fi avut o fotografie, totul se putea aranja. Ar fi trimis inspectorii cu portretul victimei din gară în gară, din tren în tren și pînă la urmă se găsea un fir, trebuia să se găsească un fir... O

fotografie... O idee i se insinuă în gînd. Ce-ar fi dacă...

Şi comisarul recurse la un procedeu nu prea obişnuit. Chemă la comisariat un machior de teatru şi îi ceru ajutorul. Acesta, acceptă să-l ajute cu foarte multă greutate şi numai la insistenţele repetate ale comisarului. Căci, într-adevăr, propunerea comisarului B. W. avea de ce şoca. Machiorul urma să facă tot ce ştia pentru a readuce chipul încremenit de moarte al tinerei femei la expresia vie, caldă, pe care trebuie s-o fi avut aceasta pe cînd trăia. Macabră ocupaţie, mai ales pentru un om de teatru, obişnuit ca, seară de seară, să aştearnă fardul pe feţele marilor vedete, iubite de public. Gîndindu-se însă că, în felul acesta, ajută justiţia la descoperirea făptaşului unei crime, machiorul acceptă, dar nu fără a-şi lua propriile sale măsuri de apărare. Comisarul B. W. fu neplăcut impresionat de aspectul machiorului, atunci cînd acesta a pătruns în camera frigorifică de la morgă, cu obrajii nefiresc de coloraţi, cu ochii ficşi şi strălucitori.

— Te-ai îmbătat... îi spuse comisarul cu reproş.

— Nu de tot... vorbi omul care suporta de acum destul de uşor ambianţa sumbră a instituţiei de medicină legală. Credeţi că eu am sufletul dumneavoastră împietrit ? Eu sînt un artist, domnule...

Şi într-adevăr, machiorul nu se lăudase degeaba. Machiajul său era atît de savant realizat încît biata femeie părea vie, iar atunci cînd, pentru a fi fotografiată, a trebuit să i se deschidă ochii, chiar şi inima aspră a bătrînului comisar s-a înmuiat. Rezultatul a fost de-a dreptul senzaţional. Fotografia obţinută înfăţişa o tînără frumoasă, cu un aer distins

și ușor melancolic. Multiplicată, imaginea fotografică a fost trimisă cîtorva cotidiene din Zürich și distribuită tuturor agenților de poliție pentru a începe complicata și plicticoasa operațiune de identificare judiciară.

O copie, mult mărită după negativul obținut, a fost trimisă biroului național central elvețian al Interpolului, comisarul B. W. avînd ferma convingere că victima era o cetățeană străină.

A doua zi, pe masa de lucru a comisarului se afla prima recoltă. Cea mai importantă era o comunicare de la comisariatul din Chur.

Noaptea tîrziu, pe la orele 23, un telex sosit de la B.C.N.-ul din Copenhaga rezolva spinoasa problemă a identității, rod al fotografiei difuzată în toată Europa și grație serviciilor telefoto ale Secretariatului general al Interpolului. Fotografia în cauză aparține unei cetățene a Danemarcii, pe nume Custensen Ulla Elisa, născută la 24 august 1934, în localitatea Gentofte, avînd domiciliul în Copenhaga. Pașaport nr. ..., plecată în după-amiaza zilei de 27 mai, cu destinația Zürich, unde urma să fie angajată asistentă medicală la secția de fizioterapie a unei clinici.

Raportul poliției din Chur era de-a dreptul uluitor prin operativitatea pe care o dovedeau funcționarii locali și care anunțau că o tînără semănînd cu cea din fotografie difuzată a dejunat într-un mic local, însoțită de un bărbat ceva mai tînăr decît ea și avînd înfățișarea tipică a unui play-boy *.

* Play-boy — denumire curentă în occident, care desemnează un anume gen de bărbat, și anume „frumușelul" care știe să tragă toate avantajele de pe urma farmecelor sale.

Comisarul B. W. s-a urcat în primul tren și a descins la Chur, tocmai în momentul în care la comisariatul din localitate polițiștii se felicitau pentru rezolvarea asasinatului din nord-expres, prin arestarea făptașului.

Bătrînul comisar nu cunoștea însă acest eveniment, pentru că primul său drum a fost la bistroul indicat de raportul primit la Zürich.

— Sper că o să mă înțelegeți, domnule comisar — îi repeta patronul localului pentru a treia sau a patra oară — deviza noastră este onoare și discreție... Păi, dacă am fi atenți la toate perechile care intră în localul nostru ce s-ar alege de reputația pe care o avem ? Discreție, discreție și iar discreție, iată o deviză pe care o practic fără să mă rușinez... Altminteri, credeți că mi-ar mai intra cineva în prăvălie ? Dacă cei care se întîlnesc aici s-ar simți supravegheați ? Vă rog mult, presa nici să nu afle că eu v-am spus... sper că mă înțelegeți... Și acum, faptele, nu-i așa ? Astea vă interesează... Ei bine, doamna, căci fără îndoială că era o doamnă, purta un mantou de blană albă... blondă, bine făcută... Știți, am remarcat-o mai clar decît pe băiat... știți și dumneavoastră cum e... băiatul era unul din ăștia... moderni... semăna cu toți tipii ăștia frumoși care pozează prin reviste... știți dumneavoastră.

— Au sosit împreună ?

— Întîi a venit fata... Era obosită, necăjită... A comandat o cafea cu cremă și cîteva cornuri... Apoi a apărut și băiatul... S-a dus drept la masa fetei...

— După părerea dumitale, cei doi se cunoșteau dinainte ?

— Parcă poţi să mai ştii cum e cu tinerii din ziua de azi ? Băiatul s-a dus drept la masa fetei şi a comandat un pahar cu vin roşu... Tipul vorbea mult şi repede... La început, fata nu era atentă la vorbele băiatului, dar pînă la urmă a izbucnit în rîs şi au început să sporovăiască... de-ale lor... Parcă ar fi fost certaţi şi apoi s-au împăcat... Da, chiar asta mi-a fost impresia.

— Băiatul e un obişnuit al localului ?

— Nici vorbă, domnule comisar, ăsta e un local serios...

— Vreţi să spuneţi că băiatul v-a făcut o impresie proastă ?

— Nu de asta e vorba, dar bistroul meu are un caracter familial... De obicei, băieţii ăştia merg în localuri unde urlă furioşi din ăia cu plete...

— Deci nu eşti sigur că cei doi se cunoşteau dinainte...

— V-am spus... aşa făceau impresia... cel puţin el... Dar, dacă era cu adevărat un play-boy, ăştia merg întotdeauna la ţintă...

— În afară de blana albă, ce ai mai reţinut din îmbrăcămintea fetei ?

— Nu-mi amintesc... Dar atît că avea un aparat de fotografiat pe care la plecare l-a luat cu el băiatul...

— Dacă l-ai vedea pe tip, l-ai recunoaşte ?

— Bineînţeles... dealtfel, cei de la poliţia locală i-au desenat mutra după indicaţiile mele.. cum îi ziceţi la asta, parcă portret — robot, nu-i aşa ?

La poliţia din Chur, comisarul din Zürich fu primit cu o amabilitate care-i păru suspectă bătrînului vulpoi.

— Dar nu era nevoie să vă mai deplasaţi, domnule comisar...

— Vizita dumneavoastră ne onorează prea mult, pe noi, bieţi artizani de provincie...

— Ce ziceţi de-un păhărel, domnule comisar ?

Ploaia măruntă a politeţurilor continua, cînd deodată, în mintea rapidă a lui B.W. se făcu lumină. Era clar, foarte clar : poliţia din Chur avea portretul-robot al băiatului de la localul familial, deci nimic mai simplu decît să-l aresteze.

— Unde-i băiatul ? întrebă direct comisarul din Zürich, curmînd salamalecurile ironice ale inspectorilor din Chur.

— Fantastic ce repede zboară veştile acestea... se lamentă un inspector gras, care-şi tampona fruntea nădușită cu o batitstă mare, colorată. Iată, nu-i nici o oră de cînd am procedat la arestarea asasinului şi centrul a aflat...

Comisarului B. W. nu-i scăpă acest „am procedat la arestarea asasinului“ şi care semnifica cît se poate de clar cine era autorul acelei vajnice operaţii.

— Ne mirăm, totuşi, cum aţi putut afla... De-abia de-o oră am telefonat la Zürich — continua grăsanul, ştergîndu-şi în continuare fruntea, pe care izvorau, ca din gheţarul Saint Goothard, o sumedenie de pîrîiaşe care-i ameninţau ochii cu năpraznice inundaţii.

— Băiatul a mărturisit crima ?

— Încă nu, domnule comisar, dar în faţa probelor, zdrobitoare, după opinia noastră, nu va întîrzia s-o facă...

— Pot să stau şi eu de vorbă cu el ?

— De vreme ce v-aţi ostenit să descindeţi în tîrgul nostru, se poate să refuzăm un comisar de

talia dumneavoastră ? Presupun însă, că ancheta va rămîne în competența noastră... Știți, principiul teritorialității... Crima s-a comis la noi, băiatul e de aici... lucrurile sînt clare, nu-i așa ? Și apoi, dumneavoastră, cei de la centru, aveți atîtea cazuri importante de rezolvat...

Play-boyul din localitate nu era de fapt din Chur, ci italian de origine, unul din acele zeci de mii de muncitori emigranți, care străbat continentul, visînd un loc de muncă, acești „disperados“, în căutarea unui nou și imaginar Eldorado.

— Ai declarat la început — și-a început interogatoriul comisarul B. W. — că te-ai dus cu fata la un local pentru ca aceasta să ia micul dejun. Patronul însă declară, iar fata de la garderobă mi-a confirmat, că nu ați venit împreună. V-ați întîlnit în local. De ce ai mințit în prima declarație ?

— Mi-a fost frică, domnule... Dar dacă eram eu asasinul, credeți că mai veneam cu valiza la poliție ?

— Cum, ce spui ? întrebă mirat B. W.

— Păi de... ce, eram fraier să vin eu la sticleți cu valiza în mînă ?

— Care valiză, măi băiatule, explică-te... Eu sînt din Zürich, nu cunosc amănuntele.

— Domnule, am să vă spun adevărul... ce mai... Uite cum a fost... În dimineața de 28 mai, eram în gara Chur... Condusesem cîțiva băieți de la mine, din Milano... plecau acasă... Le-am dat un pachet pentru mama și mă pregăteam să mă duc la lucru... Știți, eu lucrez la poduri și șosele, întrețineri, reparații, chestii din astea murdare și necalificate, pe care le fac la dumneavoastră numai muncitorii străini...

Cînd voiam să părăsesc gara, mi-a apărut în faţă ea, fata. Obosită, necăjită, ştiţi cum e după un drum lung... Mai tîrziu mi-am dat seama că era şi puţin băută, sau, în orice caz, mahmură... Purta o haină de blană albă şi moţăia pe un fotoliu din sala de aşteptare, cu o valiză mare, neagră, rezemată pe picioare. Am întrebat-o aşa, într-o doară, dacă e străină şi cucoana s-a prins. S-a recomandat şi m-a rugat s-o conduc la un local pentru a lua micul dejun... Am condus-o la o cîrciumă mai curată, o ştiam mai de mult, deşi nu intrasem acolo niciodată... de aceea am şi plecat de-acasă, din Milano... Mă ştiau la poliţie şi mama mi-a zis „Paolo, copilule, fugi în lume şi fă-ţi un rost... Jură-mi pe sfîntul Genaro că nu mai pui mîna pe valize străine..." — ce mai, i-am jurat şi am plecat... Credeam că m-am potolit, că mi-a trecut... Şi deodată, hop, mi-a căzut pleaşca... Parcă mă frigea la degete blestemata aia de valiză. În pragul cîrciumii fata şi-a dat seama că am cărat atîta drum valiza după mine şi s-a scuzat.

— Ştii ce ? i-am spus — îţi duc eu valiza la gară cît timp iei tu micul dejun... eu am mîncat aşa că... Fata a intrat în local iar eu... ei bine, eu, în loc să duc valiza la gară, am cărat-o la mine acasă... Aveam de gînd să nu mă mai întorc la fată, dar mi-a venit în minte că s-ar putea să facă tărăboi, aşa că am venit înapoi şi am băut cu ea un pahar cu vin roşu. Am plimbat-o prin împrejurimi pînă seara... N-a vrut să meargă la mine acasă, deşi am insistat şi i-am făcut capul mare... Era atrăgătoare, şi apoi, nu mai era o copilă... mă înţelegeţi, nu ? Dar n-am omorît-o eu. De ce aş fi făcut-o ? Valiza oricum i-o zulisem... Ce dracu să-i mai iau ? Am

fost împreună la agenția de voiaj unde i-am cumpărat — zău, pe onoarea mea — un bilet de clasa a doua pentru Zürich. Seara, cînd am ajuns în gara Chur, cu zece minute înainte de sosirea trenului, i-am spus că mă duc la toaletă și dus am fost...

— Ești sigur că s-a suit în trenul acela și nu în altul ?

— Ba bine că nu... S-a urcat în vagonul de dormit, deși eu îi cumpărasem bilet de-a doua... Am zis în gîndul meu că gagica era ușchită la minte din cauza valizei și a aparatului de fotografiat...

— Deci, n-ai fugit imediat de la gară...

— Nu, ce eram fraier ? Voiam să știu dacă mă reclamă la poliția feroviară. N-a făcut-o, așa cum de fapt și eu bănuiam, căci încă de dimineață se afla într-o stare de nepăsare și dezinteres față de viață... parcă era drogată, domnule comisar, dar nu consuma nimic suspect... chiar am fost atent la asta... Mi-am dat seama că fata avea pe suflet ceva mai rău decît îi puteam pricinui eu prin furtul valizei... Ce mi-am zis... cucoana e în fonduri, eu nu... Dacă trimit țoalele ei acasă, le poartă soră-mea și fac economie la pachetele pe care le expediez familiei...

— Ți-a spus ceva în legătură cu o anume întîmplare ?

— Nimic precis... numai aluzii... că toți bărbații sînt așa și pe dincolo... de aia m-am și gîndit că la mijloc era o chestiune de inimă... Cred că dacă rămînea în Chur mai multe zile, o consolam eu... Știți ce, domnule comisar ? Dacă fata s-a sinucis ? Pe onoarea mea, era în stare... După o pauză, băiatul întrebă timid, cu aer spășit :

— Ce-o să se întîmple acum cu mine, domnule comisar ? O să mă condamne ?

— Nu mi-ai spus ce s-a întîmplat după plecarea fetei.

— După două zile i-am văzut poza în ziare şi am sfeclit-o. Iată, ziceam, intru într-un bucluc cum nu s-a mai pomenit... aşa, ca un fraier... Valiză neagră mi-a trebuit... Mai întîi am vrut să fug acasă, la Milano. După ce m-am gîndit, mi-am dat seama că-i mai bine să duc valiza la poliţie şi să le spun sticleţilor o poveste cît mai favorabilă mie.

— Adică...

— Că fata e prietena mea, că valiza a lăsat-o la mine provizoriu... Că urma să ne întîlnim peste cîteva zile la Zürich... poveşti din astea... Dar nu m-au crezut...

— Unde-i aparatul de fotografiat ?

— Unde să fie, la poliţie, aici... Am adus totul, domnule comisar, pînă la ultimul ac cu gămălie... Furtul unei valize e una, iar omorul e alta... Ce, parcă dumneavoastră nu ştiţi ? Hoţii de buzunare sau de valize nu omoară niciodată...

Declaraţia băiatului îi apărea comisarului B. W. drept sinceră. Şi totuşi, o tînără femeie fusese găsită fără viaţă în tunelul Mühlehorn, aruncată ca un balast, după ce mai înainte fusese ştrangulată cu o sfoară sau ceva asemănător. Nimeni însă pe lumea asta nu ucide un om fără a avea motive... Playboyul din Milano avea dreptate : un hoţ de valize nu ucide... nici nu umblă înarmat... Şi totuşi, cînd se ucide — continua să gîndească comisarul B. W. asta se face dintr-un motiv foarte precis... În afara cazurilor cînd crima aparţine unui sadic... Şi totuşi, ideea unui asasin maniac care operează în trenuri

trebuia exclusă, căci statisticile europene — confirmate şi de nota Interpol — nu atestau vreun caz similar. Care sînt totuşi motivele ce pot determina uciderea unei femei frumoase, dacă se exclude ideea furtului, comis la Chur, deci în afara nord-expresului ? Mai trebuie excluse posibilităţile unui caz de sadism, a imprudenţei... Imprudenţă ? Cu un şnur la gît ? Atunci, dramă pasională. Dar fata plecase singură din Copenhaga. Criminalul nu putea fi, prin urmare, decît o persoană întîlnită întîmplător în timpul călătoriei. Dar în care călătorie ? Căci, de fapt, fata avea la activ două călătorii : una lungă, de o zi şi noapte, în nord-expres, pe distanţa Copenhaga-Chur şi alta scurtă, de o oră între Chur şi tunelul Mühlehorn. Exclus ca, în acest răstimp, să se înnoade o idilă şi tot atunci să se declanşeze ideea unei crime. Mai rămînea posibilitatea violului, dar era greu de presupus că un expres internaţional, plin cu călători, poate fi locul ideal al unei asemenea întîmplări.

Şi totuşi, crima s-a petrecut în tren,

— Spune, ce ai făcut în noaptea crimei ? După urcarea fetei în Nord-expres ?

— Uite, vedeţi ? Colegii dumneavoastră nu m-au întrebat asta... Păi, bine, domnule comisar, am un alibi perfect... Am lucrat în schimbul de noapte... Ştiţi, am lipsit ziua şi trebuia să recuperez... Asta e, am martori berechet... Eu credeam că-mi puneţi în circă altceva... Că am omorît-o aici, la Chur... Da dacă e aşa... ce mai... Sfinte Genaro, îţi mulţumesc...

Comisarul B. W. părăsea localitatea Chur, aflîndu-se exact în impasul de la începutul anchetei. Asasinul, arestat de inspectorul gras din Chur, nu

era decît un biet hoț de valize. Pentru asta putea încasa trei luni de pușcărie și expulzarea din Elveția. În temnița grea trebuie trimis altcineva.

Comisarul zîmbea amintindu-și ultimele minute petrecute în compania colegilor săi din Chur, în fața figurilor dezumflate ale acestora. Ședea la fereastra de pe culoarul vagonului de dormit al nord-expresului și privea peisajul nocturn al alpilor. Însoțitorul de vagon l-a întrebat dacă dorește o cușetă.

— Nu, cobor la Zürich... dar dacă îmi dai o bere rece, ți-aș fi îndatorat...

Feroviarul îi aduse berea și comisarul îi strecură în palmă o bancnotă.

— Păstrează restul... Poate îți place și dumitale berea rece...

— O, și încă, cum, domnule... Ați mai văzut dumnevoastră danez care să nu-și umfle burta cu zeamă de hamei ?

— Nu vă plictisiți călătorind tot timpul cu trenul ?

— O, domnule, și încă ce plictiseală...

— Circulați pe aceeași rută întotdeauna ?

— Asta e nenorocirea, domnule... Dacă ne-am mai schimba între noi, ar fi altceva... Ar mai varia peisajul...

— Presupus că aveți și zile libere, nu-i așa ?

— Da, avem... dar nu știți ? Atîtea belele apasă pe umerii unui cap de familie...

Comisarul B. W. scoase din buzunar fotografia Elisei.

— Ați văzut-o cumva pe tînăra aceasta în tren ?

Feroviarul înțelese imediat că guralivul său pasager era de la poliție și zîmbi cu îngăduință.

— O, domnule, este pentru a treia oară cînd văd fotografia. ...Prima oară la Copenhaga, a doua oară cînd trecusem de Hamburg... acum dumneavoastră. A făcut ceva de-o caută toate poliţiile ?

— Da, murmură comisarul. Ceva foarte grav... a murit în condiţiuni misterioase... A plecat din Copenhaga, în după amiaza zilei de 28 mai... Credeam că...

— A, nu, era ziua mea liberă... Cine a fost în 28... cine... o clipă, îmi amintesc... Pe 28 era rîndul companiei Deutsche Bahn să dea un însoţitor... Cred că era puşlamaua aia simpatică de Wolf... Unul aşa, înalt şi frumuşel... Ăsta ştiu că nu se plictiseşte călătorind cu trenul...

Şi bătrînul feroviar danez îi făcu un semn complice comisarului. Trenul prindea viteză, apropiindu-se de tunelul Mühlehorn iar B. W., îngîndurat încerca să intre în atmosfera intimă a trenului, a locurilor, cu dorinţa nebună de le „pipăi" în felul ştiut numai de el, cu simţul acela şi cu flerul acela atît de inexplicabil, pe care ţi le dau numai experienţa unei vieţi petrecute în rîndurile poliţiei criminale !

Inspectorul Hans L. de la poliţia din Hamburg începea să-şi piardă răbdarea. „Iată două zile — gîndea el, de cînd grangurii de la B.C.N.-ul din Wierbaden m-au trimis pe urmele tipului ăsta şi eu nu aflu nimic nou".

Inspectorul Hans era aşezat la masa de pe trotuar a unei mici berării şi supraveghea ieşirea de

la locuința însoțitorului vagonului de dormit din garnitura nord-expresului.

În sfîrșit, pe poarta înaltă a vechii clădiri, zidită de bună seamă pe la începutul nașterii ligii hanseatice, ieși Theodor Ristauer Wolf, tînărul înalt și simpatic pe care, după cum se știe, Elisa l-a abordat înainte ca trenul să ajungă pe teritoriul german.

Părea mai puțin sigur de el și zîmbetul acela obraznic pe care-l purta, de obicei, pe buzele sale groase dispăruse. Se opri la un debit de tabac, cumpără ziarele zilei apoi, grăbit, se apucă să parcurgă știrile de la rubricile de fapt divers. „Poliția din Chur l-a arestat pe asasinul din Nord-Expres", — scria cu litere mari în primul cotidian pe care îl deschise. Avid de noutăți, parcurse cele cîteva rînduri așternute sub titlul mare și fotografia tînărului play-boy italian. Vestea păru să-l tulbure. Deschise și celelalte ziare, dar, la conținutul primei știri, nu mai avea de adăugat decît înfloriturile stilistice ale autorilor. Aruncă ziarele în primul coș de hîrtii întîlnit în cale și porni cu pași repezi spre stația de autobuze din Marktplatz. Asemenea unei umbre, inspectorul Hans L. de la poliția criminală din Hamburg se ținu pe urmele lui Wolf și urcă odată cu acesta în autobuzul ce duce spre docurile maritime din canalul principal al marelui port european.

Comisarul B. W. privea îngîndurat pe fereastra încăperii aflată la cel de-al treilea etaj al clădirii poliției din Zürich, admirînd cerul senin al primelor

semne de vară timpurie. Pe masa de lucru se aflau ziare, mototolite şi un teanc de note telex sosite de la B.C.N.-urile din Wiesbaden şi Copenhaga.

Era furios pe gazetarii din Zürich, evident întărîtaţi de poliţiştii din Chur şi care-l acuzau că l-a lăsat în libertate pe odiosul asasin din nord-expres, play-boyul italian, unul din acei aventurieri străini care, sub identitatea muncitorului imigrant, comite fapte abominabile pe teritoriul elveţian etc. etc. Telefonul începu să zbîrnîie, strident, dar comisarul nu se clinti de lîngă fereastră...

— Răspunde dumneata, se adresă B. W. tînărului său coleg care-l privea întrebător. Nu sînt aici... sînt pe teren, sînt oriunde, numai aici nu...

Tînărul inspector ridică nepăsător receptorul, dar, imediat, trupul îi încremeni într-o poziţie respectuoasă.

— ...Am înţeles, domnule ministru... Imediat, domnule ministru... Domnul comisar tocmai mă instruia în această privinţă... Da, vi-l dau...

Făcîndu-i semne de reproş colegului său, comisarul B. W. preluă receptorul.

— Vă ascult, domnule ministru...

Vocea furioasă a ministrului adjunct de la interne răzbătea în birou uimitor de clar din micul receptor telefonic.

— Eşti un poliţist bătrîn, domnule comisar... Nu ştii că opinia publică trebuia potolită aruncîndu-i-se în braţe un vinovat ?

— Ştiu, domnule ministru, dar m-am săturat să-i considerăm pe gazetarii de senzaţie drept o zeitate păgînă, care are nevoie în permanenţă de jertfe omeneşti, iar eu să mă transform în preotul lor... Să ne lase gazetarii în pace... Noi nu ne amestecăm

în scrisul lor, ei să ne lase să lucrăm așa cum ne dictează conștiința...

— Comisare, vorbești de parcă n-ai cunoaște situația. Opoziția abia așteaptă astfel de ocazii... Vrei să-ți citesc ziarele ?

— Mulțumesc, domnule ministru... le-am citit...

— Și atunci ?

— Atunci ? Nimic.

— Să ne interpeleze opoziția din nou pe temele imigrației forței de muncă ?

— Domnule ministru, eu nu sînt politician, sînt doar un comisar de poliție criminală...

— Ești cel mai bun în meseria asta, comisare... În numele vechii noastre colaborări, dă-mi-l pe italianul acela din Chur și le astup gura atît ziariștilor cît și opoziției...

— Imposibil, domnule ministru. Frumușelul n-a ucis... N-au decît judecătorii să-i taie capul pentru că fură valize...

— E ultimul dumitale cuvînt ?

— Mă tem că da, excelență...

Ministrul închise telefonul brusc, înfuriat de încăpățînarea bătrînului comisar.

Cîteva minute, B. W. și tînărul inspector păstrară tăcerea, fiecare cu gîndurile sale.

— Nu vrei să dai o fugă pînă la telex ? Poate au venit știri noi — i se adresă B. W. colegului său cu voce calmă, ca și cum nimic nu s-ar fi întîmplat.

Comisarul se apropie de masa de lucru, cercetă din priviri hîrtiile adunate acolo, apoi se așeză pe scaun și începu să-și adune gîndurile pe o foaie de hîrtie :

1. Victima a plecat din Copenhaga într-o stare de spirit normală. Destinația : Zürich. Coboară însă

nu la Zürich, ci la Chur, cu o stare de spirit alterată. De reținut : dorința de a găsi loc liber la vagonul de dormit..

2. Feroviarii care însoțeau expresul au declarat că nu au văzut-o pe tînăra femeie în tren — deși aceasta a călătorit mai bine de 24 de ore, de la Copenhaga la Chur. Unde a putut sta ascunsă ? Nu cumva într-o cușetă a vagonului de dormit ?

3. Întîmplarea de la Chur, inclusiv furtul valizei şi aparatului de fotografiat n-au afectat-o prea mult. Deci, altceva o frămînta.

4. Şnurul cu care a fost strangulată victima ar putea proveni de la storurile ferestrelor vagoanelor. Inclusiv de la vagonul de dormit.

5. În noaptea de 28 mai, victima s-a urcat în nord-expres, deşi nu avea nevoie de un simplon pentru a parcurge distanța Chur-Zürich, fiindu-i la fel de utilă orice cursă locală. A ales în mod special nord-expresul şi, deşi avea bilet de clasa doua, s-a urcat în vagonul de dormit.

Tînărul inspector se înapoie cu două foi de hîrtie, proaspăt dactilografiate de telex. Comisarul B.W. le luă în mînă cu nerăbdare. Erau două comunicări O.I.P.C., una de la B.C.N. Wiesbaden, cealaltă de la B.C.N. Roma. Wiesbadenul (R. F. a Germaniei), comunica : „Theodor Ristauer Wolf. A suferit o condamnare, în 1956, la Rheydat, oraşul natal, pentru viol. Urmărit pentru trafic cu stupefiante, dar fără dovezi palpabile. Filajul din ultimile zile n-a relevat nimic concret, în afară de un interes manifestat pentru ziare şi pentru evenimentele de la faptul divers. Poliția germană lasă cale liberă colegilor elvețieni pentru orice acțiune față de Ristauer

care este de serviciu pe ruta Copenhaga-Milano și retur în zilele de 5 și 6 iunie. Așteptăm vești noi de la B.C.N. elvețian. Succes !"

De la Roma, telexul aducea o știre care dacă ar fi căzut în mîna ministrului, i-ar fi cauzat multă bătaie de cap comisarului B. W.

B.C.N. italian preciza că tînărul play-boy din Chur avea cazier, fiind cunoscut ca notoriu hoț de valize, acționînd mai ales în rîndul femeilor, de obicei turiste străine, cărora le cucerea simpatia, punîndu-și la bătaie farmecele masculine. Ceea ce arunca o lumină neașteptată era faptul că nota B.C.N.-ului italian amintea un episod violent din viața tînărului play-boy, și anume disputa stîrnită de gelozia uneia din amantele sale și pe care a potolit-o numai legînd-o de gît cu cordonul de la rochia acesteia, tîrînd-o afară din localul unde se aflau. Tînărul era cunoscut în mediul infractorilor drept un impulsiv.

Comisarul B. W. lăsă hîrtiile pe masă.

— Notele astea complică lucrurile, nu-i așa, patroane ? — vorbi primul tînărul inspector. Fata putea fi ștrangulată chiar și cu cordonul acela de piele pe care l-am găsit asupra ei... Și atunci, bănuitul numărului unu e tot play-boyul...

— Ce te frapează în observațiile mele așternute pe hîrtia asta ? îl întrebă comisarul, punîndu-i în mînă cele 5 observații formulate mai sus.

— În patru din aceste notări se repetă un singur obiect : vagonul de dormit.

— Ei bine, dragul meu, aici este cheia.

— Dar probele ?

— Probele ? Or să vină și probele, fii sigur...

Cînd sînt gata copiile fotografice de pe filmul găsit în Kodakul victimei ?

— Azi... după amiază...

Nord-expresul se puse în mişcare încet. Era o dimineaţă ceţoasă şi pe peroanele pustii ale gării Zürich un om fugea pe urmele trenului. Era un feroviar înveşmîntat în uniforma Deutsche Bahn-ului, avînd într-o mînă un teanc de ziare proaspăt imprimate. Theodor Ristauer Wolf se aruncă pe scările joase ale vagonului de dormit şi pătrunse imediat în interiorul acestuia. Ajuns în cuşeta sa, se trînti obosit pe banchetă şi începu să parcurgă cu nesaţ ultimele relatări ale presei în cazul asasinatului din nord-expres. Totul părea să se aranjeze. Articolele, care îl dădeau drept vinovat cert pe play-boyl din Chur şi-l atacau pe comisarul B. W. îl ungeau la inimă pe tînărul feroviar. Un singur ziar îl indispuse, publicînd la loc de frunte un interviu al comisarului B. W. care atrăgea atenţia că evenimentele ce au dus la crimă s-au desfăşurat, în mod sigur pe teritoriul a trei ţări parcurse de nord-expres : Danemarca, R. F. a Germaniei, Elveţia. Comisarul relata colaborarea în cazul citat dintre poliţia elveţiană, cea din R.F.G. şi Danemarca prin intermediul Interpolului şi-i crititca pe acei gazetari dornici de senzaţii ieftine şi care-i atribuiau O.I.P.C.-ului rolul unei superpoliţii, înţesate de detectivi de tip Sherlok Holmes. Interpolul — spunea B. W. — este un organism internaţional care facilitează colaborarea poliţiilor naţionale, interesate în rezolvarea

unui caz de infracțiune săvîrșit pe un alt teritoriu decît cel propriu. Ca și în trecut — încheia B.W., și de data aceasta, colaborarea noastră cu celelalte B.C.N.-uri se dovedește utilă și va conduce la demascarea și arestarea adevăratului asasin. Îngîndurat, Theodor Wolf se întinse pe patul îngust al cușetei, aprinzîndu-și cea de a treia țigară cu hașiș a acelei dimineți. Mîinile, care îi tremurau, se potoliră, după primele fumuri trase cu aviditate în piept, apoi viața i se păru din nou simplă și rotundă. Pe măsură însă ce țigara se consuma, trimițîndu-și drogul în plămînii tînărului, micul spațiu al cușetei păru să se lărgească și Theodor Wolf intră din nou într-una din acele viziuni de coșmar care-i tulburau mintea de cîteva zile. Se făcea că era noapte și că nord-expresul oprea în gara Chur. Ascuns în spatele perdelei de la cușeta sa, Theodor Wolf o urmărea din priviri pe Elisa în drumul ei grăbit către scările vagonului de dormit. Îi auzea apoi pașii mărunți călcînd pe podeaua culoarului, apoi ciocăniturile timide în ușă. Ca și acum, în cușeta sa era un miros aspru, dulce-acrișor, înecăcios, mirosul specific al arderii frunzelor de hașiș. Wolf se întindea în pat și-și aprindea o nouă țigară.

— Fumezi hașiș, Ulla ? O să ți se pară cușeta asta împuțită, un palat, iar eu un prinț din basme...

— Dă-mi pașaportul, Wolf... Peste o oră cobor la Zürich.

— A, nu..., încă nu... Mai întîi trebuie să fii drăguță cu Theo al tău...

— Nu mai vreau... Wolf... regret toate cele petrecute... Mi-e silă de mine... Lasă-mă să-mi văd de ale mele... Te rog mult... Dă-mi pașaportul... Dacă nu... cobor la Zürich și anunț poliția...

Trăgînd cu poftă din ţigara cu drog care se consumase, Theodor Wolf o cuprindea în braţe pofticios.

— Ştii ce, păpuşă blondă... lasă marafeturile astea...

— Lasă-mă... ţi-am spus... mi-e silă... nu mai vreau nimic...

Ulla încearcă să lupte, dar bărbatul era mai puternic, iar ameţeala drogului îl făcea să nu mai ţină seama de nimic.

— Am să ţip, Wolf... Ajutor...

Wolf îi astupa gura cu palma, apoi îi înăbuşea glasul cu pătura.

Linişteşte-te, Ulla... Fii rezonabilă, ce dracu...

Ulla însă se zbătea cu disperare. Wolf privea cu o fixitate de posedat şnurul ce se legăna atîrnat de perdeaua compartimentului. Apucă rînjind şnurul şi i-l arăta fetei care se zbătea neputincioasă.

— Dacă nu-mi cedezi, te strîng de gît, mă auzi ?

Turbat de dorinţă, răvăşit de drog, tînărul rupea şnurul de la perdea şi-l trecea în jurul gîtului tinerei femei, care se zbătea cu ultimele puteri.

— Te strîng de gît, dacă nu încetezi... Mă auzi ? Te strîng de gît...

Fata se zbătea, Wolf strîngea laţul în neştire şi se mira apoi, în mod stupid, că trupul frumoasei blonde nu se mai zvîrcolea. De-abia tîrziu, realiză situaţia şi mîinile lui desfăcură febril laţul de pe gîtul vînăt al fetei.

— Ulla... nu te mai preface... Ulla... Ulla...

Wolf îi scutură trupul, îi dădea palme repezi peste faţă, dar fata nu se mai putea trezi.

Wolf auzea apoi ca într-un coşmar sirena locomotivei anunţînd intrarea în tunelul Mühlehorn.

Amplificat de cutia de rezonanță a tunelului, sirena locomotivei suna lugubru, ca într-un film cu monștri. Cu mișcări dezordonate, Wolf deschide fereastra compartimentului și aruncă trupul fetei în gura întunecată a tunelului. Apoi, istovit și îngrozit, bea tot rachiul pe care-l avea într-o sticlă abia destupată și se aruncă în pat, intrînd într-un somn cu vise urîte. Cînd se trezea din somn, rîdea vesel. Totul fusese un vis urît... Dar cînd vedea pe covorul de iută al compartimentului pantofii căzuți ai fetei, iar, agățată în cuier, haina de blană albă înțelegea că nimic nu mai putea fi reparat. Ascundea în valiză pantofii și haina, le transporta pe furiș la Hamburg, unde, împreună cu cîteva cărămizi, le trimitea pe fundul unui canal din portul de mărfuri. Acesta era coșmarul în care trăia Wolf, iar acum, cînd trenul ieșea din tunelul Mühlehorn, amintirea crimei îi apărea și mai spăimoasă. Sări din pat, deschise cu violență fereastra și trase în piept aerul rece și răcoros al acelei splendide dimineți de iunie. Copacii înverziți, înălțimile senine ale Alpilor, grupurile de turiști, ce străbăteau potecile din jurul căii ferate, toate aceste semne ale liniștii și echilibrului îl calmară.

*

* *

Comisarul B. W. zîmbea mulțumit. În fața sa, pe birou, se afla dosarul afacerii nord-expres, căruia îi prindea cea din urmă filă înaintea actului final: arestarea asasinului. Fila aceea nu cuprindea decît fotografii, copii realizate în laboratoarele poliției din Zürich, după negativul scos din aparatul Kodak Retinnette, aparținînd victimei. B.W. lăsase la o parte

imaginile prinse de Elisa de la fereastra vagonului său în clipa în care trenul părăsea gara Copenhaga și în care bieții părinți își vedeau pentru ultima oară fiica, precum și instantaneele luate de play-boy în împrejurimile orașului Chur, înfățișînd o Elisă împietrită într-o suferință ascunsă cu neîndemînare. Ceea ce îl interesa, erau cele 4 fotografii ale marelui canal Unter-Elbe din Hamburg, de-a lungul căruia linia ferată mergea paralel cu calea albastră a apelor. Anumite porțiuni ale fotografiilor, mărite și prelucrate special în laboratoarele poliției, permiteau identificarea structurii specifice a materialului ferestrei, astfel încît să poată fi identificată cu cea mai mare precizie, dintre zecile de ferestre ale nord-expresului. O telefotografie primită cu un sfert de oră mai înainte de la B. C. N. italian și luată în gara Milano de la fereastra cușetei însoțitorului vagonului de dormit nu mai permitea nici un dubiu. Comparate, cele două imagini dădeau un singur răspuns. Elisa fotografiase peisajul insolit al noului port hanseatic de la fereastra cușetei lui Theodor Wolf. Așadar, frumosul feroviar o cunoscuse pe tînăra femeie și o adăpostise în cușeta sa, în ciuda declarației pe care o dăduse poliției, cînd a afirmat că figura fetei din fotografie îi este complet necunoscută.

Dar numai atît nu ajungea pentru o condamnare într-un caz de omor. Trebuia ca asasinul însuși să-și recunoască fapta. Ori, pentru asta, bătrînul comisar a recurs, din nou, la un procedeu cu totul și cu totul neobișnuit în practica poliției, împrumutat mai degrabă din arsenalul fantezist al romanelor de spionaj, în care loviturile spectaculoase de teatru abundă la fiecare capitol. B. W. gîndise o capcană care să-i permită să-l prindă pe asasin în flagrant delict de

omor. Flagrant delict de omor pentru o crimă deja consumată ? l-au întrebat miraţi superiorii săi convinşi că bătrînul poliţai îşi pierduse minţile la sfîrşit de carieră.

— Da, — le-a explicat sigur pe sine B. W. — vă rog să-mi parvină fotografiile fetelor din serviciile auxiliare ale poliţiei.

Odată găsită fata, B. W. l-a chemat din nou la comisariat pe machiorul care îndeplinise strania operaţie de la debutul cazului.

— Te rog s-o faci pe domnişoara să semene cu fata din fotografie...

Şi de data aceasta, machiorul teatrului din Zürich s-a dovedit un maestru. Auxiliara poliţiei, de aceeaşi statură cu victima, cu părul decolorat, machiată şi pictată savant, părea a fi într-adevăr Ulla Elisa Custensen. Restul era simplu. Hainele victimei se aflau încă la poliţie astfel încît capcana întinsă asasinului nu mai avea de aşteptat decît un singur lucru : pătrunderea nord-expresului pe teritoriul Confederaţiei Helvetice.

...6 iunie 1964. În gara din Chur, intra în viteză nord-expresul, cu saboţii frînelor încinşi, făcînd să ţîşnească scîntei mari din roţi. Pe peron, printre călătorii grăbiţi se afla şi o tînără blondă, cu pulover galben, urmată la cîţiva paşi de un bătrîn şi trei poliţişti.

Fata s-a urcat sprintenă în vagonul de dormit, pătrunzînd grăbită pe culoarul aflat în semiobscuritate. După o scurtă ezitare deschise uşa pe care scria „ofice“ şi pătrunse în mica încăpere înecată în aburi dulcegi de fum.

Întins pe pat, Theodor Wolf tocmai îşi termina obişnuita ţigară cu haşiş dinaintea somnului. Apari-

ţia fetei îl sperie cumplit, acoperindu-şi ochii cu palmele.

— Bună seara, Wolf... Mi se pare că nu mă aşteptai...

— Nu... nu se poate... Tu nu eşti Ulla...

Ristauer aruncă scîrbit ţigara cu haşiş, gîndindu-se că în ziua aceea exagerase cu doza de drog. Fata însă se dovedea a nu fi o fantomă de coşmar căci se apropiase de el şi-l cuprinse de umeri.

— Ulla... tu eşti ? Nu... nu cred...

— Nu te mai aşteptai la asta, Wolf, nu-i aşa ? Mai ales după cele petrecute în noaptea aceea...

Wolf părea a-şi aminti. Se repede la fată, o imobiliză, apoi prinse cu o mînă şnurul de la perdeaua ferestrei, smulgîndu-l cu violenţă.

Lupta a devenit dură, căci fata nu cedează, fiind o bună cunoscătoare a exerciţiilor de judo şi karate. Bărbatul încearcă să-i prindă de gît şnurul, dar o lovitură scurtă a fetei după metoda karate îl linişteşte, făcîndu-l să scoată gemete înăbuşite.

Uşa compartimentului se deschide brusc şi mica încăpere este invadată de cei trei poliţişti urmaţi de comisarul B. W.

— Ristauer Theodor Wolf, eşti învinuit de asasinarea numitei Custensen Ulla Elisa în noaptea de 28 mai... În numele legii eşti arestat — i-a spus grav comisarul.

Ristauer a încercat să se ridice de la podea dar, văzîndu-i pe cei trei poliţişti aplecîndu-se spre el, scoase un strigăt de spaimă şi se prăbuşi inert pe covorul de iută roz al compartimentului.

Sirena locomotivei ţipa înfundat. Nord-expresul intra în tunelul Mühlehorn...

Un dur, numit Mondoloni...

Născut în 1916, la Sartemie, în insula Corsica, al cărei renume, în ceea ce privește exportul gangsterilor se află imediat după cel al Siciliei, de care o leagă același soare meridional și aceleași tradiții de violență, — Paul Mondoloni constituie una dintre cele mai tipice figuri ale gangsterului european.

Se spune că „Union Corse“, organizație de tipul mafiei siciliene ar avea oameni de încredere chiar în aparatul polițienesc al Franței, — dacă ar fi să-l credem pe scriitorul (și fostul spion) englez Jan Fleming, părintele literar al faimosului „agent secret 007 — James Bond“. (În ce mă privește, n-am nici un motiv să suspectez informarea unui om care cîteva decenii, a avut acces la bogatul fișier secret al Inteligence Service-ului.) Astfel, Jan Fleming afirma că puterea lui „Union Corse“, fără s-o egaleze pe cea a Mafiei italiene — este o forță de temut în Franța, unde — scria autorul citat, aproape jumătate din polițiști și vameși sînt de origine corsicană. Firește, asta nu înseamnă că toți corsicanii fac parte din „Union Corse“, sau că sînt bandiți — dar, majoritatea acestora au, firește, rude în Corsica și știu ei prea bine că acolo ordinele lui „Le Capu“ * sînt executate repede și precis, iar „vendetele“ (răz-

* Șeful Uniunii Corsicane.

bunările sîngeroase) — nu sînt amintiri din romanele autorilor romantici. Dacă mai adăugăm faptul că un bun contingent de corsicani țin cîrciumi și cabarete deocheate de-a lungul țărmului Mediteranei și în Paris, sau că filiera franceză a drogului își are epicentrul în zona Marsiliei, (deci nu departe de Corsica !) — proiectăm o lumină care clarifică perfect semnificațiile pe care le poate avea „actul de naștere *corsican*".

Data cînd Mondoloni a devenit „inamicul public francez numărul unu" a fost ziua în care, într-o suburbie a orașului Cannes a avut loc unul din cele mai spectaculoase hold-up-uri europene, a cărui îndrăzneală l-ar fi făcut gelos chiar pe cel mai apropiat discipol al lui Capone.

Decorul în care s-a petrecut acțiunea a fost cel al Coastei de Azur, unde tabieturile și viața zgomotoasă a milionarilor este mai epatantă și mai snoabă ca oriunde.

În vara aceea, una din cele mai comentate prezențe pe litoralul francez era celebra colecție de bijuterii purtată de Beguma, soția multimilionarului prinț indian Aga Khan. Inițial, Aga Khan hotărîse să-și petreacă sejurul pe coasta de azur la celebrul hotel „Negresco" din Nisa, fondat, pe la începutul secolului, de un român, Negrescu, oltean pe cîte mi se pare. De atunci nici o mărime din lumea blazoanelor sau finanțelor nu-și poate imagina șederea pe Coasta de Azur decît în incinta celebrului hotel Negresco. Luxul și risipa de mijloace de efect au fost dintotdeauna atuurile lui Negrescu, care pînă și în latrine a întins covoare persane, zugrăvindu-le pereții cu soldați napoleonieni, în bivuac înconjurați de smocuri de palmieri ce răsar cu adevărat din ten-

cuiala scumpă. Totul pare imperial la „Negresco" — și pentru a fi pe gustul mărimilor — olteanul de la sfîrșitul secolului trecut, a speculat inițiala numelui, desenînd „N"-ul acela imens și aurit ce poate fi văzut peste tot, în hotelul ridicat de el, începînd de la vitraliile ușii care duce în hol și pînă la lenjeria de pat — inițială care amintește de ambițiosul „N" napoleonian, cu care patronul voia, după cît se pare, să semene.

Pentru îmbogățiții ultimelor decenii, care n-au blazoane, pentru marea burghezie mondială lipsită de arbore genealogic, mențiunea, „am stat vara trecută la „Negresco" echivalează cu un veritabil titlu aristocratic.

Și totuși, în acel an, Aga Khan nu s-a oprit nici la „Negresco" în Nisa și nici măcar la hotelurile „Carlton" sau „Martinez" din Cannes — aflate pe locul doi în ierarhia vacanțelor snoabe. Motivul : avertismentul poliției franceze că în toate marile hoteluri mișună excroci internaționali și hoți de bijuterii. În consecință, prințul a ales ca reședință localitatea Le Cannet, un fel de suburbie a orașului Cannes. Închiriase acolo o vilă unde mobilizase o mulțime de detectivi particulari a căror sarcină era să apere zi și noapte celebrele bijuterii ale Begumei, evaluate în 1949 la peste 220 milioane de franci francezi. Vă imaginați cîtă bătaie de cap au avut zilele acelea polițiștii din Cannes al căror prestigiu putea fi oricînd amenințat printr-o spargere la vilă. Poliția locală a răsuflat ușurată, cînd prințul și Beguma au anunțat că vor pleca cu avionul de pe aeroportul din Nisa spre alt loc de plăcere și răsfăț, plaja mai răcoroasă de la Deauville, pe coasta apuseană a Oceanului Atlantic.

Polițistul din colțul străzii — postat de comisariatul din Le Cannet în apropierea vilei locuite de Aga Khan și Beguma a fost fericit cînd, în fine, a văzut încărcat și ultimul bagaj în încăpătorul Cadillac ce purta înscrisă pe portieră emblema garajelor Hertz cu autoturisme de locație.

A urmat ritualul urcării prințului și prințesei în Cadillac, însoțiți, protocolar, de întregul personal al vilei, detectivi, secretari particulari, valeți stilați, bucătari, spălătorese. Odată pornit din loc Cadillacul, polițistul s-a repezit la telefonul braseriei din colț anunțînd cu un suspin de ușurare evenimentul : „Îmbarcarea prințului și a prințesei în autoturism a decurs fără incidente".

Cadillacul se apropia de Cannes. Părăsise marele bulevard umbrit de palmieri și intra pe o stradă îngustă. Alteța sa Aga Khan l-a întrebat atunci cu nerăbdare pe șofer :

— Nu vrei să depășești, totuși, ciclistul din față ?

— Asta încerc și eu, excelență, dar am impresia că omul e beat...

Nervos, șoferul claxonă de cîteva ori, mărind viteza. Ciclistul din față, făcea însă slalom pe strada îngustă, surd la claxonul grăbit al elegantului „Cadillac" în fața căruia se deschidea răspîntia la care începe bulevardul Jean Mermoz.

— Poate scăpăm de ciclist pe bulevardul Mermoz, excelență... — și șoferul claxonă odată cu apăsarea piciorului pe pedala acceleratorului.

Ciclistul însă părea surd la toate încercările șoferului de a-l depăși. Slalomul continua, în timp ce excelențele lor se enervau vizibil. Exasperat, șoferul deschise geamul și țipă spre ciclistul surd la apelul claxonului.

— Ascultă, „mon vieux“, nu vrei să mă lași pe mine în față ?

Ciclistul păru să înțeleagă și lăsă loc liber Cadillacului care țîșni cu viteză înainte. O secundă, două, căci șoferul ridică îndată piciorul de pe pedală, frînînd brusc, astfel încît altețele lor se loviră cu nasul de spătarul banchetei din față. Intenția prințului de a-l certa cu asprime pe șofer pentru neîndemînarea pe care o dovedea fu reprimată de cei patru indivizi înarmați cu pistoale automate și care se apropiau amenințător de Cadillacul oprit la numai un metru de caroseria neagră a unei limuzine ce bara calea.

Doi din gangsteri deschiseră ușile limuzinei iar prințul și Beguma deveniră dintr-o dată mai ușori cu 220 000 000 franci, căci săculețul roșu în care se aflau faimoasele bijuterii își schimbase proprietarul. În timp ce prințul scotea grăbit portmoneul înțesat de bancnote, pentru a-l depune în mîinile gangsterilor, unul din aceștia și-a înfipt cuțitul într-unul din cauciucurile Cadillacului care, suspinînd, se așeza într-o rînă ca un bivol înjunghiat.

Cei patru gangsteri erau : Roger Senandge — omul de la volanul limuzinei negre, Sana, — tipul care i-a smuls Begumei bijuteriile și prințului portmoneul, Benedetti — cel care a tăiat cauciucul Cadillacului, Paul Mandoloni — îngerul pistolar al operației. Echipa era completată de Ruberti — ciclistul slalomist.

Poliția din Cannes acționează rapid și e gata să-l aresteze pe Senandge, dar acesta este lichidat (probabil de durul Mondoloni) și firele se rup. Poliția din Cannes e însă la înălțime și în ciuda unor evenimente bizare prin care făptașii dispăreau întot-

deauna cu cîteva minute mai înainte de a fi găsiți — cei patru gangsteri rămași în viață sînt arestați.

Bizareriile continuă chiar și la sediul poliției. Mai întîi, probele judiciare, adunate cu trudă de inspectorii din Cannes, se volatilizează. Pur și simplu. La cererea avocaților apărării și la avizul favorabil al unor înalte persoane oficiale, gangsterii sînt eliberați, provizoriu, iar procesul se tărăgănează. Și deodată, opinia publică franceză are un șoc : în afacerea bijuteriilor este implicat însuși șeful siguranței statului, M. Bertaux. După depoziția acestuia, probele încep din nou să se strîngă în dosare, iar poliția primește ordinul să-i aresteze pentru a doua oară pe gangsteri. Joaca însă încetase, cel puțin pentru gangsteri, — care dispar. Procesul e lung și, abia după 4 ani Curtea cu jurați a departamentului Bouches du Rhône, cu sediul la Marsilia, e nevoită să-l condamne pe Mondoloni în lipsă. Ce se întîmplase însă cu Mondoloni în acest răstimp ?

Cu nouă luni înainte de sentința curții cu jurați din Marsilia — F.B.I.-ul arestase la Ringsville în Texas, un oarecare Paul Bejin, suspectat de a fi implicat într-o crimă. Din lipsă de probe, Bejin este eliberat. Șeriful din Ringsville nu uită să-i difuzeze datele personale polițiilor din Statele Unite și, bineînțeles, prin intermediul B.C.N. american, acestea ajung la secretariatul general al Interpolului. La O.I.P.C. însă, atît amprentele, cît și celelalte caracteristici personale ale numitului Paul Bejin — inclusiv fotografia — sînt necunoscute ! Și asta în timp ce la Marsilia procesul său și al hold-up-ului comis la Cannes era în toi ! (Precizăm că, și pe vremea aceea, secretariatul general al Interpolului se afla tot în Franța, în plină inimă a Parisului).

Se naşte, fireşte, o întrebare : de ce poliţia franceză n-a transmis datele personale ale lui Mondoloni către O.I.P.C. aşa cum era normal, imediat ce a fost pus în libertate provizorie ? Răspunsul nu trebuie căutat prea departe : în furtul bijuteriilor fusese implicat domnul Bertaux — directorul siguranţei naţionale franceze, cel care, drept sancţiune, după consumarea procesului, a fost... demis. Atîta tot. Abia după 5 ani fişa lui Mondoloni ajunge la Interpol. În faţa privirilor încîntate ale celor de la secretariatul general, datele lui Paul Mondoloni coincideau cu cele ale lui Paul Bejin. Urmează cererea de extrădare către poliţia americană, dar era prea tîrziu. Între timp, aşa-numitul Paul Bejin fusese expulzat în Mexic de către autorităţile din S.U.A.

Secretariatul general mai difuzează o dată semnalmentele lui Mondoloni — alias Paul Bejin — în atenţia poliţiei mexicane care constată că individul în cauză a locuit, într-adevăr în oraşul Mexic dar sub numele de Dublan-Chebolla Edwardo. După toate probabilităţile, tipul a plecat în Canada. Mai bine de un an, diferitele servicii ale O.I.P.C. se preocupă de cazul Mondoloni, dar fără succes.

Mai trece un an şi serviciul specializat în lupta contra stupefiantelor din O.I.P.C. primeşte date atestînd activitatea în Canada a unui traficant de haşiş, pe nume Desmoras Jacques. Identificarea judicioasă îşi dă verdictul : sub numele Desmoras, activează unul din cei mai periculoşi infractori din lume, Paul Mondoloni. Din nou comunicare roşie (extrădare imediată), dar ca de obicei, Mondoloni simte în aer primejdia şi dispare.

Mai trece un an de tihnă pentru Mondoloni căruia serviciile specializate ale O.I.P.C. îi pierd urmele.

Şi deodată la secţia „S“ de la Interpol reapare în colimator un înrăit traficant de droguri, Anson Bistoni. Urmează arestarea lui Bistoni la Havana şi extrădarea acestuia. O informaţie aflată în fişa lui Bistoni, anume cea referitoare la întîlnirile repetate ale acestuia cu Mondoloni în Italia, îi determină pe cei de la serviciul „S“ să întrezărească o speranţă. Se telegrafiază urgent la Havana, cerîndu-se o anchetă în rîndurile tuturor prietenilor lui Bistoni.

B.C.N. cubanez răspunde că Bistoni are un singur prieten la Havana, şi anume un canadian, Roland Samuel.

O.I.P.C. insistă, prietenul este căutat, anchetat şi se constată cu surprindere că fişa canadianului Roland Samuel seamănă cu cea a francezului Mondoloni.

Şi astfel, după opt ani de căutări febrile, durul Paul Mondoloni este prins şi extrădat în Franţa. Faptul că evenimentele calde ale anilor hold-up-ului de la Cannes se răciseră între timp, precum şi acela că avocaţii apărării au recurs la toate chichiţele de procedură, au condus la o clemenţă tradusă prin numai 2 ani detenţiune.

Categoric, puterea ocultă a lui „Union Corse“ nu poate fi subestimată — chiar dacă o bună parte din cei care au contribuit la viaţa uşoară a lui Mondoloni sînt, de fapt, oameni oneşti. Poate însă că unii din ei aveau rude în Corsica... Şi atunci vedeţi dumneavoastră... Mai ales că în hold-up-ul de la Cannes a fost implicat însuşi şeful siguranţei franceze !

„Baronul Sîmbătă"

„TRAFICANȚII CU VALIZĂ DIPLOMATICĂ"

Un tribunal din Beyrut a condamnat pe ambasadorul haitian la Aman, Joseph Khalil Youanes, la un an închisoare și la plata unei amenzi de 300 000 lire libaneze (circa 125 000 dolari) — relatează ziarul „Al Bayrak". Circa 30 kilograme de hașiș au fost găsite în bagajele ambasadorului în momentul în care acesta se pregătea să ia avionul spre New-York. Arestarea lui Youanes a permis poliției din Beyrut să descopere o vastă rețea specializată în traficul cu droguri, care activa sub acoperirea pașapoartelor diplomatice.

„SCÎNTEIA" Nr. 9824

Coincidența este pur și simplu consternantă. Am în față nota de informane a interpolului „DA/ 213/58" din 7 mai 1957. S-au scurs atîția ani între evenimentul citat în ziarul „Scînteia" și finalul celui pe care îl voi relata în acest capitol — ambele de o identitate incredibilă : tot la Beyrut, tot pe aeroport, tot un consul, tot droguri și tot în valiză diplomatică.

*

* *

Iulie 1947. ...În rapoartele agentului din Mexico al biroului american de luptă contra narcoticelor apare pentru prima oară numele José Yapur Cubarek, născut la 31 mai 1919 la Havana, fiul lui Nico-

las Yapur Mubarek, născut la 6 decembrie 1891, la Ghazir, în Liban. (Naturalizat cubanez, don José şi-a schimbat nu numai cetăţenia ci şi iniţialele numelui de familie, din „M" (Mubarek) în „C" (Cubarek).

Informaţiile relatau că numitul José Cubarek a avut mai multe întîlniri, în oraşul Mexico, cu Enrique Serra, „ţarul drogului alb" (cocaină).

...Noiembrie 1947. Poliţia din Panama îi „deschide cariera" lui José Cubarek, arestîndu-l pentru o neînsemnată infracţiune privind regimul rezidenţilor străini — de fapt un pretext pentru a-l interoga şi percheziţiona. Scrisorile găsite asupra acestuia atestau faptul că José Cubarek a intrat în reţeaua „drogului alb".

...22 decembrie 1949. Poliţia din Lima (Peru) îl arestează pe José Cubarek pentru trafic de narcotice (cocaină) transportată într-o valiză cu fund dublu.

...18 septembrie 1950. Revenit la Lima, poliţia peruviană îl prinde în flagrant delict în timp ce achiziţiona o importantă cantitate de cocaină. José Cubarek evadează din închisoare la 17 decembrie 1950.

Din acest moment, ucenicia lui José Yapur Cubarek a luat sfîrşit. Experienţa celor patru ani de activitate desfăşurată din clipa în care l-a cunoscut pe „ţarul drogul alb" Enrique Serra — începea să-şi spună cuvîntul. O evadare dintr-o închisoare latino-americană a constituit întotdeauna o operaţie deosebit de dificilă, iar don José le dovedea astfel şefilor că locul său era la înălţimea unui conducător de gang şi nu la nivelul unui simplu agent subaltern. După evadare, întreprinde o lungă călătorie prin arhipelagul Antilelor pentru a i se pierde urma şi este sedus de peisajul straniu al insulei

Haiti, unde zăbovește mai mult. Ideea care avea să-l facă celebru în lumea drogului aici i-a venit, în Haiti. Se întîmplase ca un vechi cunoscut să-l invite la o ceremonie a cultului Vodu. Ritualurile mistice ale sectei, al cărei epicentru se află în Haiti, dar ale cărei puteri și influențe se întind în toată puzderia de insule din marea Antilelor și a Caraibilor au avut asupra sa o puternică înrîurire.

Cultul Vodu a avut la origini reprezentarea naivă și mistică a realității sumbre, a sclavajului negrilor din secolul trecut, a morții și a torturilor diavolești născocite de negutători de carne vie. Cu timpul, cultul Vodu a încăput pe mîinile unor antreprenori profesioniști ai misterelor și misticismului, punînd, adeseori, acest angrenaj să lucreze în interesul crimei și fărădelegilor. Au apărut ca atare nenumărate societăți, oculte și criminale conduse de albi dar ai căror membri executanți sînt, firește, oameni de culoare. Sub diversiunea unei „religii tradiționale", populația neagră a insulelor din Antile și Caraibe este înspăimîntată și terorizată, silită să muncească pentru satisfacerea intereselor unor grupuri restrînse de profitori.

Ritualurile Vodu slăvesc moartea atroce, geniile răului, strigoii. Zeii răului invocați în cultul Vodu se numesc Don Pedro, Kitta, Mondongu, Bakalu, Zandor. Acești zei ciudați și sîngeroși sînt, după cum se deduce din numele lor, de origine congoleză, dar li s-au adăugat puternice influențe ale catolicismului intolerant spaniol. Acestor zei neîndurători (ca și stăpînilor de sclavi de odinioară) — li se atribuie posibilitatea de a transforma oamenii în sclavi, în Zombi (strigoi), lansînd împotriva dușmanilor cultului blesteme aducătoare de nenorociri.

Colecția de farmece Vodu este de o naivitate dezarmantă, dar în condițiile sociale ale Antilelor, în care semi-sclavajul este în floare — ele mai au încă puterea de a fascina, de a înspăimînta.

Împotriva celor condamnați de preoții Vodu se aruncă marele blestem, care constă din desene crestate pe lemn închipuind broaște rîioase sau sicrie.

Ceea ce face ca un blestem Vodu să se împlinească nu sînt aceste jucărele zgîrîiate pe coajă de copac ci pumnalul, otrăvurile vegetale extrase din plantele veninoase ale junglei. Cultul Vodu are mai multe secte, după numele vrăjitorului-zeu care le patronează. Iată cîteva : Mazanxa, Caporelata, Vlinbinding. Secta lui Vlinbinding — cea mai sîngeroasă, cere ca sacrificiul, obligatoriu în ceremoniile Vodu — să se facă cu o persoană umană și nu cu o capră, cîine, porc sau, cel mai des întîlnit în practică, un cocoș. În limbajul Vodu victima umană este desemnată sub denumirea metaforică de „capră fără coarne".

Cel mai popular zeu al cultului Vodu este baronul Sîmbătă, șeful legiunii morții, suveranul cimitirelor. Nu e deloc întîmplător faptul că baronul Sîmbătă apare în reprezentarea bieților săi adoratori sub înfățișarea și costumația tipică a burgheziei europene și yankee de la sfîrșitul secolului trecut. Este o recuzită în care groaza se amestecă cu grotescul și naivitatea. Imaginați-vă o cruce de lemn vopsit în negru așezată pe un soclu de pietre albe. În capul crucii este înfipt un craniu pictat în culori violente. Pe partea superioară a craniului este așezat un joben. Crucea este îmbrăcată cu o redingotă veche, jerpelită și jegoasă. Dacă n-ar fi groaza pe care o emană craniul pictat, ai putea confunda acesată pa-

rodie mistică cu o sperietoare de ciori întinsă pe cîmpiile de la noi.

Este clar că în reprezentarea acestui geniu al răului, sclavii de acum mai bine de un secol l-au luat ca model pe negustorul de sclavi, pe proprietarul de plantaţie. Ca o culme a ironiei, pînă şi această credinţă naivă, la început o evidentă formă de protest şi luptă împotriva sclavajului, a fost preluată de urmaşii neguţătorilor de carne vie, pentru a-i stăpîni mai nemilos, mai inuman, pe urmaşii sclavilor de odinioară. La adăpostul teribilei şi atrocei credinţe Vodu şi-a întemeiat José Cubarek gangul de stupefiante. Reţeaua sa clandestină pentru procurarea, transportul şi difuzarea drogului se baza pe agenţi de culoare, adepţi ai cultului Vodu, stăpîniţi de spaime vecine cu moartea la auzul acestor terifiante cuvinte : „baronul sîmbătă".

José Cubarek a creat astfel, pentru sine şi afacerile sale, secta patronată de „Don José" aşezîndu-se singur în rîndurile îngerilor şi demonilor. Oamenii în subordine îl comparau adeseori cu baronul sîmbătă şi nu greşeau, căci era la fel de crud precum miticul zeu al morţii şi cimitirelor atunci cînd nu i se îndeplineau întocmai dispoziţiile. Pentru a întreţine această spaimă de moarte în rîndurile agenţilor săi, José Cubarek temutul „don José", se înveşmînta după modelul recuzitei baronului sîmbătă : redingotă neagră, joben de aceeaşi culoare, ghetre, lavalieră. Printre membrii gangului circula superstiţia că José Cubarek nu este un om ca toţi ceilalţi ci un zombi, strigoi, capabil să se metamorfozeze în pasăre, animal sau plantă şi care nu poate fi învins cu mijloace obişnuite.

Havana, 1958, în Cuba dictatorului Batista. Numită pînă la victoria insurecției populare din 1 ianuarie 1959 drept „Monte Carlo al Antilelor“, Havana avea tristul renume, ce îl depășea pe cel al stațiunii franceze de pe coasta de azur, de a fi capitala supremă a viciului, a plăcerilor nepermise, a orgiilor. Rivală a lui Las Vegas, Havana era renumită pentru sălile de joc, pentru localurile private în care pentru o sumă ce începea de la 20 de dolari, turiștii, mai ales yankey din zilele de weekend, se puteau distra o noapte întreagă avînd la dispoziție rom, femei, ruletă sau bacara. Cîteva mii de localuri de noapte oficiale și alte cîteva mii neoficiale făceau din Havana acelor ani apendicele pentru distracții imorale ale Americii, transformînd populația de un milion a orașului în servitorii turiștilor ce năvăleau în puhoaie. Un oraș speluncă, ai cărui proprietari plăteau drept subvenție pentru poliția secretă a dictatorului Batista sume ce însumau peste 20 000 dolari pe zi, recompensă a proprietarilor de cazinouri, cabarete sau a traficanților de droguri — care găseau în regim unul din cei mai consecvenți sprijinitori ai activităților lor murdare. Epilogul carierei lui José Cubarek începe în ziua de 4 martie 1958, în cabaretul „Paradise“ din nemaipomenitul cartier Cubanacan, o plăsmuire demnă de poveștile Șeherezadei.

Localul „Paradise“, de la parter pînă în sala de joc, nu era, decît acoperirea întreprinderii Cubarek, căci la subsolul clădirii se afla laboratorul pentru prelucrarea morfinei bază în heroină și pentru înnobilarea extractelor de cocaină.

În cadrul complexului Cubarek un loc aparte îl ocupa cabaretul „Vodu“ destinat unui public select, recrutat din lumea bogătaşilor americani şi a notabilităţilor din guvernarea dictatorului Batista.

Negustor abil, José Cubarek a unit viciul pentru drog cu punerea în scenă mistică, totul în cel mai atracţios mod de a oferi plăcerile nepermise, în clandestenitate şi în exclusivitate pentru membrii clubului „Vodu“.

Personalul localului era selecţionat din rîndurile celor mai fanatici membri ai sectei Vodu din Caraibe, devotaţi pînă la moarte misterelor cultului şi intereselor patronului, cumplitul „baron sîmbătă bis“. Pentru programele de divertisment ale cabaretului „Paradise“, José Cubarek a adus dansatori Vodu din Haiti, a căror coregrafie păstrează cel mai exact violenţa rituală a cultului. În noaptea aceea de 4 martie 1958, clubul Vodu era arhiplin, iar José Cubarek îşi fuma mulţumit obişnuita havană ciocolatie, stînd la masa favorită, în spatele sălii de joc, lîngă una din gurile de aerisire ale încăperii, căci îi displăcea teribil mirosul acru şi ameţitor al norilor de fum înecăcios degajat de fumătorii de haşiş.

Sala era luminată straniu, decoraţia evocînd atmosfera spăimoasă a unui cimitir luminat de lună plină. Pe platoul din mijloc, un grup de dansatori haitieni şi portoricani, recrutaţi dintre adepţii cultului Vodu, se mişcau în convulsii a căror amplitudine atingea paroxismul, în sunetele drăceşti ale tamburinelor.

José Cubarek privea spectacolul cu plictisul celui care l-a creat şi-l oferă în fiecare seară aceleiaşi clientele : demnitari din regimul Batista, bogătaşi locali cărora li se adaugă după caz fie petrolişti te-

xani, fie bancheri sau industriaşi de pe coasta de vest a Statelor Unite, stabiliţi la Havana într-un nesfîrşit weekend. Spectacolul, în ciuda indiferenţei patronului, conţinea tot ceea ce îi poate atrage pe cei sătui de plăcerile obişnuite. Cei mai mulţi din spectatori îşi accentuau trăirile consumînd ţigări cu haşiş, care, în cabaretul lui Cubarek, se serveau la discreţie. Dansul îşi modifică ritmul, o dată cu zgomotele obsedante, de coşmar, ale tamburinelor. Dansatorii se ondulau ireal, în mişcări imposibil de realizat fără biciuirea muşchilor şi nervilor cu porţii apreciabile de drog. Ochii dansatorilor erau pe jumătate închişi, buzele li se mişcau în spasme, închipuind rugăciuni păgîne adresate baronului sîmbătă. Zgomotul tamburinelor se amplifica, membrele mişcate nefiresc ale dansatorilor părînd că se dezarticulează. Te puteai aştepta oricînd ca un braţ s-o pornească din loc şi să zboare prin încăpere, ca ochii să le iasă din orbite şi să se rostogolească pe podea. Era momentul solemn cînd apărea hungenikon, asistenul preotului Vodu. Hungenikonul aducea un vas în care răşini aromate ardeau cu flăcări colorate bizar. Spectacolul continua cu partea cea mai şocantă, hungenikonul vărsa lichidul aprins pe podeaua brusc cuprinsă de flăcări. Era ceva în genul poveştilor pe care şi le imaginau despre iad iconarii bizantini atunci cînd plăsmuiau desene cu draci şi păcătoşi care ard în focul satanic. Dansatorii pătrundeau cu mişcări incoerente în perimetrul de foc al sălii, adunînd în căuşul palmelor lichidul arzînd şi, prelungindu-l pe trup, pe obraz, pe gît, continuînd să danseze. Spectacolul era gustat în fiecare noapte cu frenezie de publicul pe jumătate drogat şi adeseori se întîmpla ca un spectator să intre printre dansa-

torii Vodu și să încerce miraculoasa îmbăiere cu foc, alegîndu-se cu arsuri serioase, — căci adepții ritualurilor Vodu obișnuiesc să-și ungă trupul cu alifii protectoare. Ultima parte a spectacolului o oferea hungenikonul — preotul Vodu care, executînd o acrobație diabolică și folosind o sabie ascuțită, desprindea vestmintele de pe trupurile istovite ale dansatoarelor. Toată această sarabandă se încheia cu sacrificiul unui cocoș, cu al cărui sînge dansatorii își ungeau fețele.

Era rîndul spectatorilor să intre în delir. Amețiți de drog și alcool, pătrundeau în arena îmbîcsită de sudoarea dansatorilor de culoare. Tamburinele începeau din nou să bată, dansatori și dansatoare încercînd să-i imite pe profesioniștii Vodu și adeseori mulți clienți erau culeși din ringul de dans fie aproape leșinați, căzuți la podea, fie în plină criză isterică.

José Cubarek privea spectacolul din colțul său favorit, neluînd în seamă vacarmul sălii. Ca de obicei, în timpul ceremonialului Vodu, prea zgomotos pentru urechile unui om normal — își înfunda urechile cu tampoane de vată muiată în parafină parfumată.

După ce toată mascarada Vodu a luat sfîrșit și zgomotele sălii au devenit suportabile, José Cubarek și-a desfundat urechile și s-a apropiat de un personaj aflat singur la o masă așezată într-un fel de nișă funerară — în realitate, un separeu în manieră macabră Vodu.

— Vă simțiți bine, excelență ? l-a întrebat patronul pe înaltul personaj solitar.

— Admirabil, dragul meu José, admirabil...

— V-a plictisit cumva Lolita ? Vă văd singur...

— A, nu, dragul meu... nicidecum... S-a dus să-şi schimbe rochia... Imaginează-ţi, a luat foc în timpul dansului... Ştii cum e Lolita... Vrea să le facă pe toate... Şi înaltul personaj rîse din toată inima, iar Cubarek după ce îi ţinu isonul, luă brusc o mină deprimată.

— Dar ce-i cu dumneata, José ? Nu pari deloc ceea ce se numeşte un om fericit...

— Cînd bătrînul meu tată va părăsi Beyrutul pentru a se aşeza aici, lîngă mine, voi fi ceea ce, dumneavoastră excelenţă, consideraţi un om fericit.

— Eşti un şmecher, José, iar eu ţin la dumneata... Dar ştii, birocraţia, rutina diplomatică... Am promisiunea că în cel mult o lună onorabilul Nicolas Yapur Mubarek va fi consul general al Libanului în Cuba. Poţi să comanzi, dacă vrei, la gravor, plăcuţa cu însemnele diplomatice ale Libanului pentru a o prinde la uşa viitoarei reşedinţe consulare...

— Rutina asta a birocraţiilor de la externe n-ar putea fi oare stimulată ?

— Eşti grăbit, José, văd... Ei bine, da, dragostea de viaţă a oamenilor este mare... Iar birocraţii sînt şi ei oameni...

— La cît evaluaţi dumneavoastră, excelenţă, dragostea de viaţă a birocraţilor din ministerul de externe al guvernului prezidat de stimatul nostru amigo, senor Batista ?

O femeie frumoasă, cu mers provocator, se apropia de masa excelenţei care îi făcu patronului un gest dojenitor.

— De ce vrei s-o plictisim pe Lolita cu chestii mărunte ? Te-aştept mîine la cabinet... La ora douăsprezece, e bine ?

José se înclină respectuos, lăsîndu-l pe excelenţa sa în braţele frumoasei Lolita.

Nu apucă să-şi vîre din nou în urechi dopurile de vată căci unul din oamenii săi îl anunţă cu o mină plouată că în biroul de sus, telexul a început să bată ştiri proaste din Beyrut.

A urcat într-o grabă nervoasă treptele ce-l despărţeau de încăperea în care se afla arhiva secretă a gangului Cubarek, într-o cabină cu pereţi de sticlă se vedeau clapele telexului cum dansau ritmic, lăsînd să iasă din tamburul rotativ o foaie de hîrtie acoperită cu litere.

Textul începea astfel :

„DRAGĂ FIULE, VĂRUL E BOLNAV GRAV. DEOCAMDATĂ CRIZA A TRECUT DAR TREBUIE OPERAT DE URGENTZĂ. TRIMITE-NE UN DOCTOR SPECIALIST..."

Zgomotele delabrate ale telexului, amplificate de colivia de sticlă îl enervau pe don José, sporindu-i indispoziţia stîrnită de vestea transmisă de tatăl său Nu trebuie să ne imaginăm că „baronul sîmbătă" suferea la gîndul maladiei unei rude apropiate căci textul era cifrat şi trebuia citit astfel : Dragă fiule, Mahmud Aga Malek („vărul") a fost arestat (bolnav) cu marfă asupra sa (grav). Deocamdată n-a vorbit („criza a trecut"). Trebuie lichidat („operat") de urgenţă. Trimite-ne un ucigaş plătit („doctor") trăgător cu luneta („specialist"). Textul se lungea preţ de aproape două pagini, informîndu-l pe José că numitul Malek fusese prins cu 6 flacoane de cocaină, că judecata urma să înceapă peste două zile şi că cel captiv pare dispus a vorbi la proces, dacă banda nu se îngrijeşte de eliberarea sa. Bătrînul Nicolas Yapur Mubarek îi cerea încă odată fiului să gră-

bească numirea sa în calitate de consul al Libanului în Cuba — ocazie cu care aveau să scape de amenințarea agenților nesiguri — transportul urmînd a fi asigurat prin securitatea confortabilă a valizelor diplomatice.

— Caută-l pe Martin... În cît timp crezi că-l poți găsi ? i se adresă José unui lungan.

— Noaptea e complicat, boss... Cine știe în ce tripou și-o fi prăpădind banii...

— Dă-le un telefon băieților de la poliție... să-l găsească ei că d-aia îi plătim...

— Am înțeles, boss — răspunse ascultător lunganul.

— Telefonează la o agenție de voiaj și reține un loc pentru Beyrut... în prima cursă a dimineții...

Trecuse cu puțin de miezul nopții cînd în fața clădirii cabaretului „Paradise“ s-a oprit una din dubele poliției. Nimeni din cartier nu s-a neliniștit, căci niciodată poliția nu le-a dat bătaie de cap proprietarilor de localuri și clientelei lor atîta timp cît „cotizația“ era plătită la zi, iar reprezentanții legii se înfruptau din cîștigurile murdare dobîndite de pe urma traficului de stupefiante sau proxenetismului. Încadrat între doi agenți, un mulatru de statură potrivită, îndesat și cu maxilare pătrate de boxer, cel pe care José îl numise Martin, pe numele său întreg Martin Mendez, era înghiontit spre biroul de la etajul doi, unde Cubarek îl aștepta cu nerăbdare.

— Vi l-am adus pe Martin, senor Cubarek, i s-a adresat unul din agenți cu tonul acela respectuos cu care îi vorbea de obicei numai comisarului, v-a pricinuit vreun necaz ? Spuneți-ne și-i aranjăm fotografia de nu-l mai recunoaște nici maică-sa...

Cei doi agenți rînjiră, uitîndu-se într-un anumit

fel la mulatrul, care-i privea cu o oarecare neliniște, neștiind încă ce să creadă.

— Dimpotrivă, băieți, vă rog să-i cereți scuze pentru tratamentul suferit... Martin o să-mi facă un mare serviciu, după cum și voi mi-ați făcut unul, aducîndu-mi-l de urgență... José se îndreptă spre casa de bani.

— Vai, senor José, se poate ? vorbi unul din agenți, care părea mai dezghețat. Știți că vă servim întotdeauna cu plăcere. Dar dacă vreți să ne tratați, atunci nu vă refuzăm puțintică iarbă...

Cubarek zîmbi îngăduitor și le dădu celor doi polițiști cîte un pachet de hașiș tăiat în fire lungi, ca tutunul de pipă. Rămas în încăpere cu Martin, Cubarek îi spuse simplu :

— Pleci mîine la Beyrut...

— Un zombi ? întrebă cu o lucire de interes în ochi mulatrul.

— Un zombi, și încă unul gras, rîse Cubarek. Trebuie acționat cu cea mai mare repeziciune, înțelegi ?

— Înțeleg perfect, baroane... — mormăi Martin pipăindu-și șoldul, acolo unde simțea întotdeauna lama rece a unui cuțit.

— Uite cum ai să procedezi... — continuă José Cubarek, temutul „baron sîmbătă bis", în sufletul căruia lichidarea unui complice, pînă mai ieri prieten și colaborator — nu stîrnea nici un fel de remușcări.

*

* *

Prima înfățișare în procesul lui Aga Malek a avut loc la 6 martie 1958 în sala tribunalului din Beyrut. Deși aflat în stare de arest, Malek era op-

timist căci în sală l-a zărit pe vechiul său prieten Martin Mendez care i-a comunicat prin graiul tăcut al privirilor că totul e în ordine.

Drept urmare, Malek a negat în fața instanței că ar aparține unui' gang internațional susținînd că lucrează de unul singur.

În dosarul acuzatului se aflau însă piese compromițătoare, neștiute de acesta, printre care și cîteva note de informare ale O.I.P.C., cele mai multe de proveniență americană, scoase din fișierul bogat al agenției de luptă împotriva narcoticelor.

Baronul sîmbătă, José Yapur Cubarek, se afla încă de la întîlnirea sa cu Enrique Serra în colimatorul serviciilor americane dirijate de faimosul Charles Siragusa *, astfel că o bună parte din activitatea acestuia era fișată în dosarul „crimă organizată". Din păcate, însă în dosarul Cubarek nu se afla nici o dovadă palpabilă, în stare să determine o sentință judecătorească. Citez din nota de informare O.I.P.C. „DA/213/58" : „Birourile naționale centrale din Liban și Cuba activau împreună cu serviciile americane conduse de Ch. Siragusa. Secretarul general O.I.P.C. asigura coordonarea informațiilor, obținute nu numai din S.U.A., Liban, Cuba, ci și din alte zone ale lumii. Se știa, astfel, că José Yapur Cubarek a efectuat frecvente deplasări cu avionul în Ecuador, Panama, Bolivia, Columbia, fără îndoială cu scopul de a stabili noi centre pentru achiziționarea drogului alb. În fiecare din aceste țări s-a aflat „în vizită", exact în perioada de ședere a lui don José și numitul Aga Malek. S-au întîlnit ei oare ? Multă vreme, aici la secretariatul general n-am avut nici o știre în această privință".

* Vezi capitolul „Siragusa contra Lucky Luciano".

Din pricina „bibliografiei“ Cubarek, poliţia libaneză, avertizată de colegii de la B.C.N. Beyrut acordau o mare atenţie cazului Malek, fiind convinşi că prin acesta aveau să ajungă la una din cele mai active organizaţii de trafic al stupefiantelor, la cel care o dirija, la mereu bănuitul, dar niciodată doveditul don José *.

— Îl cunoşti pe omul din fotografia aceasta ? — l-a întrebat procurorul pe inculpat, arătîndu-i un instantaneu al patronului său, surprins de agenţii lui Siragusa pe unul din malurile canalului Panama.

— Nu l-am văzut niciodată..., minţi Malek convins că tăcerea îi va fi recompensată de baronul sîmbătă, al cărui om de încredere fusese trimis să asiste la proces.

— De unde ţi-ai procurat cele şase flacoane cu cocaină ?

— Le-am cumpărat în Peru, la Lima...

— Cu ce scop ?

— Să le revînd cu un cîştig bun pe o altă piaţă...

— Ai complici ?

— Lucrez întotdeauna singur... Nu am încredere în asociaţi...

Procesul a fost amînat cu zece zile, pentru a da răgaz poliţiei din Beyrut să găsească noi probe îm-

---

* Adevărul este că dovezi împotriva acestuia s-ar fi putut aduna cu mare uşurinţă dacă poliţia din Havana ar fi acţionat în acest sens. Poliţia lui Batista însă, în loc să adune date despre traficul de stupefiante se străduia să distrugă orice pistă compromiţătoare pentru marile ganguri, încercînd să-i convingă pe colegii lor de la B.C.N. Havana că don José Yapur Cubarek este un cetăţean paşnic care se ocupă cu negoţul.

potriva lui Aga Malek şi, mai ales, pentru a cere prin B.C.N. libanez noi date despre activitatea internaţională a deţinutului.

Martin Mendez era mulţumit de atitudinea complicelui său aflat în mîinile poliţiei libaneze. De fapt, această distracţie făcea parte din regula jocului. Aga Malek ştia că, pentru fiecare lună de detenţiune, bossul, don José, plătea fiecăruia din oamenii săi o sumă reprezentînd dublul mediei cîştigurilor realizate de aceştia în libertate. Odată ieşit din puşcărie, Malek avea să intre în posesia unei sume frumoase, care-i răsplătea cu prisosinţă discreţia cu privire la activitatea complicilor şi a gangului Cubarek. În sinea sa însă, Malek ştia că patronul acorda o mare atenţie tăcerii sale din pricina poziţiei sociale pe care o reprezenta la Beyrut Nicolas Yapur Mubarek, pe cale de a deveni consul general al Libanului în Cuba lui Batista. Orice referire la complicii lui Malek ar fi dus în mod inevitabil spre onorabilul neguţător Nicolas — fapt ce ar fi năruit toate speranţele bandei. Din această pricină, Malek nutrea speranţe mari, plănuind un mic şantaj îndreptat împotriva patronului. Disperata telegramă telex expediată de tatăl Mubarek fiului de la Havana avea drept motiv tocmai această tentativă a captivului. Imediat după căderea lui Aga Malek, viitorul consul general şi-a trimis unul din oamenii de încredere, funcţionar de poliţie, să ducă tratative cu contrabandistul arestat. Motivul : Malek fusese prins cu 6 flacoane de cocaină pe cînd, în realitate, Nicolas Yapur îi încredinţase 12 flacoane. De bună seamă, Malek le ascunsese undeva la loc sigur şi tatăl patronului ardea de nerăbdare să intre în posesia drogului.

— Patronul vrea să știe dacă ai ciripit ceva pînă acum, l-a iscodit Nicolas.

— Dar ce, patronul mă crede un tîmpit ? Însă nu mai pot să-i duc cu preșul multă vreme... Deocamdată le torn gogoși, dar, dacă cei de la Interpol mai scormonesc mult, n-ar fi exclus să fiu extrădat în America unde nu mai am chef să intru într-o pușcărie...

— Deci, ce propui ?

— Să mă scoată de aici... să-mi organizeze o evadare...

— Ești nebun ? Evadare din închisoare ? Dar ce-ți închipui tu că-i aici ? Cinema ?

— Dacă patronul nu mă scoate din pușcărie, nu garantez nimic... Nici tăcerea, nici cele șase flacoane cu cocaină...

În ziua procesului, Malek era fericit. Prezența lui Martin Mendez în sală, sosit urgent de la Havana, semnifica acordul marelui patron la propunerea de a i se organiza evadarea.

După două zile de la proces, omul de încredere al lui Nicolas Yapur Mubarek, funcționarul de poliție, intră din nou în legătură cu Malek, grație situației sale oficiale.

— Patronul e de acord cu propunerea ta... Ți-am pregătit evadarea în ziua în care duba te va conduce la tribunal... Unde ai ascuns cele șase flacoane de cocaină ?

Fericit că a reușit să-l silească pe patron să pună în mișcare angrenajul bandei pentru a-l scoate din necaz pe el, un agent oarecare, Malek i-a indicat cu lux de amănunte locul de unde putea fi recuperată cocaina ascunsă.

— Escorta care te va conduce la tribunal va fi alcătuită din oamenii mei... sînt plătiţi pentru a te lăsa să evadezi... Iată amănuntele evadării... După ce duba se opreşte în spatele tribunalului, faci în aşa fel încît să cobori primul. Te prefaci că te împiedici şi cazi la pămînt, acuzînd o fractură la picior. În timp ce paznicii te vor ajuta, va exploda o petardă fumigenă în apropierea ta. Este semnalul. Te ridici şi fugi spre zidul din dreapta, unde se află o poartă mică. Ca s-o remarci uşor, o vom vopsi în roşu. Poarta va fi descuiată. O deschizi, treci prin ea şi o încui cu zăvorul. Vei găsi dincolo de zid pardesiu, pălărie, pantofi. Părăseşti clădirea aceea, care este nelocuită, urmînd calea trasată pe podea cu var. Ajungi astfel pe o stradă paralelă cu cea pe care se află tribunalul. Acolo te aşteaptă Martin, la volanul unui Volkswagen bej. Restul îl priveşte pe Martin, care ţi-a pregătit un paşaport cu viză pentru Havana. E clar ?

— Foarte clar, comunică-i marelui patron că-i mulţumesc...

Mahmud Aga Malek părăsea celula, într-o stare de euforie care-l făcu tovarăşul său de puşcărie să-l întrebe dacă nu cumva a căpiat.

Şi cînd a intrat în duba puşcăriei, escortat de cei doi gardieni, Malek păstra un zîmbet de mulţumire şi le făcu cu ochiul, complice, celor doi poliţişti.

— Parcă te-ai duce la o petrecere, amice..., a glumit unul dintre aceştia, mai tînăr, înghiontindu-l pentru a-l grăbi să urce scara înaltă a dubei negre.

— Ba bine că nu, răspunse enigmatic Aga Malek, mai convins acum decît oricînd de faptul că cei doi paznici erau într-adevăr oamenii tocmiţi de marele patron pentru a-i înlesni evadarea.

Faptul că însuşi temutul baron sîmbătă se ocupase de evadarea sa îl făcea să se simtă cineva şi îşi propunea ca după ce se va vedea liber să-i ceară bosului o treabă mai bănoasă decît cea pe care o executase pînă atunci.

După o jumătate de oră, duba închisorii oprea în spatele sălii tribunalului. Malek îşi stăpînea cu greu bucuria, dublată de emoţia pricinuită de faptul că libertatea îl aştepta la numai cîţiva paşi. Malek coborî primul din dubă, aşa cum îl sfătuise trimisul patronului. Privi cu atenţie curtea interioară din spatele tribunalului, căutînd poarta roşie salvatoare. Da, poarta era într-adevăr marcată cu o vopsea proaspătă ce strălucea splendid în lumina soarelui de dimineaţă. Curtea părea pustie, dar el ştia, simţea că în jur se află oamenii baronului sîmbătă, că puteri oculte îl protejează.

Înaintă cîţiva paşi, apoi simulă o căzătură. Fu atît de convingător, încît se alese într-adevăr cu o entorsă la gleznă. Lui Malek îi venea să rîdă gîndindu-se cît de bine se potrivea luxarea piciorului cu planul evadării... „Nu voi mai fi nevoit să simulez şchiopătatul... Voi şchiopăta de-adevărat" — gîndi el şi îi zîmbi din nou complice paznicului care se aplecă asupra sa, ajutîndu-l să se ridice.

„Dar ce dracu e cu petarda aia de nu mai pocneşte ?" Malek avea un chef teribil să-i pună această întrebare gardianului, dar o pocnitură înfundată scutură aerul ceţos al dimineţii de martie. Malek

simţi imediat mirosul înţepător al fumului ce se răspîndea cu repeziciune în curtea interioară a tribunalului.

— Toată lumea pune mîinile la ceafă... Se aude ? Şi tu, ăla veselu'... tună vocea autoritară a unui paznic, dar Malek pufni din nou în rîs, ferm convins că gardianul îşi joacă perfect rolul. Aga Malek sări repede în picioare şi începu să fugă spre dreapta, acolo unde imaginea porţii pictată în roşu îl atrăgea ca un magnet.

— Stai... stai că trag !... strigau paznicii.

După ce unul din poliţişti i-a încuiat din nou în dubă pe ceilalţi deţinuţi, oamenii legii se priveau unul pe celălalt cu nedumerire.

— Ce dracu are de gînd zurliul ăsta ? De cînd l-am văzut nu mi s-a părut în toate minţile... Doar n-o să treacă prin zid... — spuse unul din cei doi poliţişti.

Malek însă fugea tot mai repede, în ciuda gleznei luxate care-l făcea să înjure la fiecare pas. Dar ce importanţă avea durerea de la gleznă ? Încă treizeci de metri... încă douăzeci... va trece zidul şi... trăiască libertatea ! Auzi apoi în spatele său împuşcături. Poliţiştii trăgeau în aer, pentru a-l intimida.

— „Perfect, — gîndea Malek — poliţiştii joacă tare... Acum se prefac că trag în mine". Întoarse capul în direcţia dubei şi văzu că, într-adevăr gardieni trăgeau în aer. Le făcu un semn de salut şi apoi altul de mulţumire.

— Ăsta e nebun, îţi spun eu, o să-şi spargă capul în zid dacă fuge tot aşa... — vorbi din nou gardianul cel tînăr.

— Dar priveşte... îl întrerupse celălalt paznic...
— Nu-i chiar atît de nebun cum crezi. E o poartă în zid. De unde dracu a mai apărut şi poarta asta? Ieri nu era!

— Cum să fugă? al doilea agent tuşi, sufocat de fumul petardei care sfîrîia la cîţiva metri de dubă. Unde să fugă? Zidul ăsta e gros de un metru...

Malek însă continua să fugă. Cei doi paznici duseră de data asta armele la ochi, ţintind cu precizie, pentru orice eventualitate.

Malek ajunse, în fine, la zid, aproape prăbuşindu-se de efort lîngă poarta îngustă, prevăzută cu mîner nou şi lucios de alamă. Apăsă grăbit pe mîner, cu hotărîrea celui care doreşte să guste libertatea cu o clipă mai devreme dar, clanţa lucioasă de alamă ieşi din mortar şi-i scăpă din mînă. Adevărul, crudul adevăr îi trecu fulgerător prin minte: butaforie, totul nu era decît butaforie de teatru! Fusese păcălit, în modul cel mai grosolan şi crud! Deşi adevărul era de o evidenţă de necontestat, nu putea să renunţe la visul de libertate. Lovi cu umărul în zid, dar poarta nu se clinti. Privi încă o dată zidul şi înţelese că totul era pierdut. Poarta era abil trucată, ca într-un decor de film. O mînă expertă desenase conturul porţii, îl vopsise într-un roşu violent, şi prinsese de circumstanţă clanţa de alamă.

Se întoarse cu faţa spre cei doi gardieni care-l urmăriseră cu consternare şi care realizau, în fine, trucajul cu poarta desenată pe bătrînul zid. Cui i-a folosit toată mascarada asta? se întrebau gardienii nedumeriţi în timp ce Aga Malek înţelegea

tîrziu, mult prea tîrziu, că pentru el totul era pierdut. Cu vocea care nu-l mai asculta, gîtuit de spaimă și furie, vru să strige ceva spre cei doi paznici, care încă mai țineau puștile la ochi, dar o pocnitură seacă pluti scurt în aerul tulbure al dimineții și Malek se prăbuși inert în genunchi, apoi se rostogoli pe iarba crudă de primăvară.

Cei doi polițiști se priveau aiuriți.

— Tu ai tras ? întrebă cel mai tînăr.

— Am crezut că tu ai tras... Dacă nu noi, atunci cine ?

De acum nu mai încăpea nici o îndoială pentru poliția libaneză că Aga Malek nu era, cum pretindea, un simplu contrabandist solitar, ci pionul unei vaste și puternice organizații internaționale de traficanți. Datele problemei confirmau încă o dată bănuielile serviciilor specializate în lupta antidrog din Liban și Statele Unite că există undeva, în afara teritoriilor lor naționale, o bandă perfect organizată de traficanți care se ocupă cu transportul drogului din Beyrut spre America. Sînt transmise din nou note către secretariatul general al O.I.P.C. cu cereri de informații privind activitatea internațională a lui Aga Malek.

Două comunicări, de la B.C.N.-urile din Bolivia și Columbia precizează că Aga Malek a fost văzut în repetate rînduri în compania traficantului de droguri albe José Yapur Cubarek, cunoscut serviciilor antidrog din mai multe state americane. B.C.N.

din Peru, care este martorul comunicărilor radio dintre B.C.N.-urile interesate de cazul Aga Malek grație stației sale de emisie — recepție își amintește că José Cubarek le-a dat mult de furcă cu cîțiva ani în urmă și că acesta mai are de ispășit o pedeapsă de care a scăpat printr-o inexplicabilă evadare. Dosarul Cubarek este răsfoit cu atenție și B.C.N. din Lima transmite secretariatului general, cu titlul informativ, faptul că tatăl lui José Cubarek, onorabilul negustor libanez Nicolas Yapur Mubarek trăiește la Beyrut.

Poliția libaneză ia act, cu deosebită prudență, de nota poliției din Lima parvenită prin secretariatul general al O.I.P.C. Motivul e lesne de înțeles : Nicolas Yapur Mubarek a fost numit recent consul general al Libanului în Cuba, la recomandarea expresă a șefului diplomației din cabinetul lui Batista. Cum să pui sub supraveghere o personalitate atît de simandicoasă ?

Comisarul de la brigada antidrog însă își asumă această răspundere și însărcinează doi inspectori să-l supravegheze pe proaspătul consul.

Primul rezultat al filajului discret realizat de cei doi tineri inspectori libanezi i-au spulberat comisarului spaima de un eventual scandal diplomatic care ar fi putut să-i zdruncine cariera : Nicolas Mubarek a fost vizitat foarte des în ultima vreme de un mulatru pe nume Martin Mendez, agent comercial al unei firme din Havana. Martin Mendez — Havana — José Cubarek — Nicolas Mubarek, toate acestea rimau într-un fel anume pentru comisarul de la brigada antidrog din Beyrut care își continua activitatea într-un mod exemplar : o percheziție în camera de la hotel a lui Martin Mendez unde

este găsită o carabină Mauser cu lunetă. Răspunsul O.I.P.C. vine şi el : „Martin Mendez, născut în 1916, la Havana, bănuit de atac cu mînă armată şi contrabandă cu stupefiante. Face parte probabil din banda Cubarek“. La 26 martie 1958, pe aeroportul Khaldé din Beyrut, Nicolas Yapar Mubarek, însoţit de ambasadorul Cubei în Liban, se pregăteşte surîzător să urce scările avionului. Mai erau 10 minute pînă la decolare cînd poliţia aeroportului primi un ordin incredibil : „Arestaţi-l pe domnul consul Nicolas Yapar Mubarek“.

Sînt momente de confuzie, dar ca o vijelie soseşte pe aeroport comisarul brigăzii anti-drog din Beyrut care preia personal comanda operaţiei.

— Domnule consul, am motive întemeiate să vă percheziţionez bagajul..., i se adresă comisarul, sub privirile uluite ale vameşilor şi poliţiştilor de pe aeroport.

— Protestez, sînt diplomat !

Ambasadorul lui Batista în Liban încearcă să aplaneze conflictul, dar comisarul brigăzii anti-drog îşi joacă în continuare cariera şi-i smulge fără menajamente noului consul valiza diplomatică din mînă, deschizînd-o în faţa tuturor. Stupoarea este de nedescris. În valiza diplomatică se aflau 10 săculeţe cu praf alb : morfină bază.

Prăbuşirea gangului Cubarek a fost urmată, la scurtă vreme, de prăbuşirea regimului dictatorial al lui Batista. Încă din primăvara anului 1958, în provinciile Oriente, Camangucy, Las Vilas, luptau trupele revoluţionare conduse de Fidel Castro. Ofensiva începută în munţii Siera Maestra avansase vertiginos. La 1 ianuarie 1959, Batista era izgonit de la putere de marele val revoluţionar. Cabaretul

„Paradise“ şi secta Vodu de la subsol — pe scheletul cărora ar fi renăscut de bună seamă gangul Cubarek după executarea pedepselor membrilor săi (condamnaţi, de altfel, cu multă clemenţă) au fost măturate şi ele de valul de sănătate morală adus de noul regim democratic. Reţeaua Vodu, pusă la punct cu atîta migală de José Cubarek, „baronul sîmbătă“, s-a destrămat, iar planurile de evadare ale acestuia nu s-au mai realizat. Extrădat în Peru, José Cubarek şi-a plătit vechea poliţă faţă de tribunalul din Lima, după care a părăsit continentul american, stabilindu-se la Roma.

A schimbat el oare pe pămîntul italian năravurile Vodu, cu cele ale mafiei ?

Deocamdată, secretariatul general al O.I.P.C. nu are nici o informaţie cu privire la „don José“ — deşi poliţia italiană îl ţine sub o strictă observaţie.

Filiera macului

O limuzină *Ford Impala* de culoarea măslinelor verzi, una din acele „la belle americaine“, fabricate în serie peste ocean, dar care fac deliciul burgheziei europene, se strecura, cu agilitatea unui animal de junglă, prin infernul rutier al podului Galata din Istanbul. Pe bancheta din spate se aflau doi bărbaţi transpiraţi şi prăfuiţi, aşa cum sînt cei abia sosiţi după o lungă călătorie cu trenul. Pe uşile din spate ale limuzinei era pictată o emblemă comercială atestînd că vehiculul aparţine lui Hatatoglu Mehmet, „en-gros şi import-export“. „Frumoasa americană“ era turismul cu care patronul firmei îşi primea şi expedia voiajorii comerciali, care călătoreau în lumea largă, cumpărînd orice se putea cumpăra ieftin şi vînzînd superbele covoare orientale, ţesute în golful Smirna.

Cei doi bărbaţi scunzi şi îndesaţi, de pe bancheta din spate, aveau înfăţişarea tipică a unor meridionali, oameni ai levantului din cap şi pînă în picioare, negustori abili, născuţi pentru a duce la prosperitate orice firmă comercială. Şoferul, un turc slab şi taciturn, le luase bagajele, după un salut scurt, apoi, îi condusese spre Fordul Impala, parcat în apropiere, făcîndu-le un semn discret spre minusculul „Fiat 600“, unde doi vlăjgani mustă-

cioşi, avînd fie înfăţişarea unor gangsteri, fie a unor poliţişti, păreau cufundaţi într-o vie dispută. „Fiatul 600" cu cei doi vlăjgani la bord a urcat pe ferry-boatul ce face legătura între Haydarpaşa şi Scutari, aşezîndu-se, fără nici o jenă, în spatele Fordului Impala. Cele două maşini trecură curînd pe lîngă moscheea Suleymaniye, părăsind cartierul marelui bazar. Abia atunci Fordul Impala porni decis pe o arteră mai puţin aglomerată, îndreptîndu-se către vechiul cartier comercial şi cosmopolit Pera — cunoscut în egală măsură sub numele Beyoglu — intrînd în cele din urmă în Galatasaray Taksim, o imensă aglomerare de magazine de mode, prăvălii, cu stămburi, covoare, haine de piele şi orice alt obiect de îmbrăcăminte imaginabil. Ţinîndu-se scai după cei doi voiajori comerciali ai firmei *Hataloglu*, Fiatul încetini viteza. De fapt, către Galatasaray Taksim se îndreptau cei doi italieni scunzi şi corpolenţi al căror ocol printr-un Istanbulul aglomerat de vehicule părea de neînţeles. Fordul Impala de culoarea măslinilor verzi opri în faţa unei clădiri moderne, ocupată, după cum o atestau plăcuţele cu embleme comerciale, de o duzină de firme de import sau export.

Fiatul opri şi el, ceva mai departe, ascuns în spatele unui camion, iar cei doi mustăcioşi îşi reîncepură disputa, privind însă mereu în direcţia luxoasei americane. După aproape o oră, cei doi italieni; însoţiţi de turcul slab şi taciturn porniră, din nou, prin Istanbul. Timp de o oră şi jumătate, Fordul Impala plimbă Fiatul peste toate cele şapte coline care alcătuiesc Istanbulul, trecînd atît prin cartierele dubioase, unde se opri de două ori, cît şi prin Scutari, cartierul vilelor elegante sau prin Eyüp,

cartierul rezidențial. Cei doi vlăjgani mustăcioși păreau nemulțumiți de plimbarea aceea și se arătară tare fericiți cînd filajul fu preluat de un Austin portocaliu, ocupat de alți doi vlăjgani mustăcioși, care, ca o culme, păreau a avea și ei ceva de împărțit, căci vorbeau tot timpul cu glas ridicat.

După aproape patru ore și jumătate, Fordul Impala opri în fața aeroportului din Istanbul.

Cei doi voiajori ai firmei *Hatatoglu* se îndreptară grăbiți către punctul de control vamal și polițienesc în timp ce unul dintre cei doi vlăjgani cu mustăți se îndrepta către biroul comisarului aeroportului.

Pe pistă, un imens „Douglas D.C. 8“ își încărca pîntecele cu cîteva duzini de pasageri, printre care puteau fi recunoscuți și cei doi tipi din levant și care păreau foarte fericiți că peregrinările automobilistice luaseră sfîrșit. Purtau fiecare cîte o geantă mare din piele neagră, amîndouă de același model, deosebindu-se numai prin etichetele care purtau numele proprietarilor lor : Severino Mario și Pirino Francesco.

În difuzoarele aeroportului se auzea vocea crainicei care anunța cursa „SK 973“, pe ruta Roma-Zürich-Paris. După o scurtă pauză, se auzi din nou vocea crainicei :

— Domnii Severino Mario și Pirino Francesco sînt rugați să treacă la punctul de control vamal.

Ridicînd cu indiferență din umeri, cei doi oameni din levant porniră spre punctul de control vamal, pe unde, de altfel, mai trecuseră o dată, fără nici un fel de impediment. Cei doi mustăcioși, care realizaseră ultimul schimb din filaj îi flancară strîns, umăr la umăr.

— Mergeți spre birourile vămii, ca și cum nimic

nu s-ar fi întîmplat... E clar ? Şi nici o mişcare în plus... — îi sfătui unul din cei doi inspectori ai brigăzii antidrog din Istanbul.

Cei doi se supuseră cu o cuminţenie ironică, urmîndu-i zîmbitori pe zeloşii inspectori.

— Domnilor, — li se adresă şeful vămii — sînteţi rugaţi să prezentaţi încă o dată la control bagajele dumneavoastră... inclusiv genţile de mînă.

Fură controlate mai întîi cele două genţi de piele neagră. În afară de hîrtii, dosare, instrumente de scris, parafe, cîteva reviste ilustrate sau romane poliţiste, vameşii nu găsiră nimic.

— Vă rog să deschideţi valizele, li se adresă ceva mai politicos şeful vămii, neplăcut impresionat de rezultatul negativ al controlului.

Vameşii controlară valizele, luînd la rînd obiect cu obiect. Urmă controlul corporal. Cei doi voiajori comerciali fură dezbrăcaţi pînă la piele. Nici un rezultat.

— Să fie controlate din nou valizele... — ceru unul din inspectorii brigăzii anti-drog.

Un tehnician apucă o valiză şi începe să-i controleze pereţii. O strălucire de bucurie îi apăru în ochi, în timp ce ciocănea cu degetele în cartonul rigid.

— Valiza asta are fund dublu... Tehnicianul apucă în mînă a doua valiză, o pipăi, o ciocăni şi declară sigur pe opinia sa — ambele valize au fund dublu...

Şeful vămii îi privi triumfător pe cei doi italieni care nu păreau intimidaţi de diagnosticul specialistului. Înarmat cu o şurubelniţă, tehnicianul tatonă încheieturile valizei, în căutarea unui sistem secret de deschidere.

— Îmi permiteţi ? i se adresă cu o politeţe ironică Severino Mario tehnicianului, care îl privea cu o mirare neascunsă. În toată cariera sa, nu mai întîlnise contrabandişti atît de calmi şi politicoşi. Domnul Severino ridică valiza, execută cîteva mişcări şi capacul ascunzătorii sări, descoperind lăcaşul secret dintre cei doi pereţi falşi. Aceeaşi operaţie o execută şi cu valiza prietenului său. În faţa vameşilor, fundurile duble ale valizelor îşi etalară conţinutul : rufe murdare !

— De ce ţineţi lenjeria murdară acolo ? întrebă inspectorul cu mustaţă.

— E interzis ? întrebă obraznic Francesco. Există vreo lege care reglementează locul în care trebuie ţinute rufele murdare ?

— Domnilor, începu mai abil, cu o perfectă politeţe în glas, Severino Mario — cred că e vorba de o neînţelegere... M-aţi întrebat de ce ţin rufele murdare între pereţii dubli ai valizei... Ei bine, am să vă răspund cu toată sinceritatea... — Mario luă un ciorap murdar, strîmbă nasul cu dezgust şi-l întrebă pe vameş :

— Doriţi să-l mirosiţi ? Nu ? Ei bine, domnilor, ştiţi probabil şi dumneavoastră că rufele murdare au un miros greu şi le pot îmbiba pe cele curate cu cele mai neplăcute izuri... Sîntem voiajori comerciali... Călătorim mult... Lenjeria se murdăreşte... Ducem rufele murdare acasă, la neveste şi le spălăm în familie...

— Domnilor, începu stînjenit şeful vămii, vă cer scuze pentru acest control neobişnuit, dar, probabil, ştiţi şi dumneavoastră că aceasta ne este meseria... A fost o chestiune de rutină... Un control prin sondaj... Încă o dată, mii de scuze...

În timpul acesta, Fordul Impala de culoarea măslinelor verzi, condus de un şofer turc taciturn oprea pentru a doua oară în ziua aceea la gara Haydarpaşa, unde primea, din mîinile unui feroviar libanez, o ladă conţinînd halva din susan, dacă e să ne luăm după eticheta aplicată pe capac. Numai că fiecare cutie cu susan avea fund dublu de tablă cositorită, iar în încăperea secretă se aflau grăunţe negre de opium. Halvaua, retopită, era turnată deasupra capacului adăugat şi astfel se făcea ca fiecare kilogram de halva ajungea la frumoasa sumă de 10 000 dolari. Opiul brut, extras din macii micilor emirate arabe, lua drumul laboratorului secret al lui Hatatoglu, unde era transformat în praf alb de morfină bază. În spatele Fordului nu se mai afla de astă dată nici Fiatul 600 şi nici Austinul portocaliu... Jocurile fuseseră făcute !...

...În faţa unei uriaşe hărţi a Statelor Unite, doi bărbaţi priveau punctele marcate cu cartonaşe albe. Erau localităţile sau zonele prin care F.B.I.-ul şi biroul de luptă împotriva narcoticelor ştiau că se scurg drogurile opiacee în S.U.A. Unul din cei doi, mai în vîrstă, pe nume Charles Siragusa * părea nedecis, în timp ce colegul său, mult mai tînăr, era hotărît să-şi susţină punctul de vedere.

— Este singura soluţie, patroane... Iar riscul... ei bine, cine nu ştie că riscul e meseria noastră ?

— În fine... — consimţi Siracusa — sînt de acord... cu o condiţie... să-mi promiţi că te retragi din combinaţie la cea mai mică bănuială că eşti suspectat. În ceea ce priveşte acoperirea dumitale...

— Patron..., ştiţi mai bine decît mine că o ase-

* Vezi episodul „Siragusa contra Lucky Luciano".

menea acoperire, într-o misiune de infiltrare în gangul de traficanţi e ca pisica purtînd clopoţei...

— O.K., băiete... Îţi doresc multă şansă...

...Pe aeroportul *Fiumicino* din Roma tocmai aterizase un imens *Boeing jet* şi, din pîntecele său de balenă, se revărsau cei peste o sută de pasageri ce soseau din Istanbul şi Beyrut. La punctul vamal, exigenţii vameşi italieni nu păreau a fi atît de „furioşi" pe cît le este renumele. Cînd însă, în faţa mesei de control, se opriră doi cetăţeni elveţieni, Kaiser Otto şi Herman Iosif, vameşii îşi reamintiră brusc că meseria le cere să-şi bage nasurile cît mai adînc în bagajele călătorilor.

— Aveţi ceva de declarat ? îi întrebă şeful vămii.

— Nu cred... — le răspunse politicos Kaiser Otto — dar, dumneavoastră vă veţi putea da seama mai bine dacă bagajele noastre sînt sau nu în ordine. Fără să fie rugat, Kaiser Otto îşi desfăcu repede valiza, urmat cu rapiditate şi de însoţitorul său, Herman Iosif. Vameşii inventariară cu minuţie bagajele. Fiecare cutiuţă şi flacon cu cosmetice fu scuturat, mirosit, pipăit, ciocănit, ascultat. Nimic suspect, totul părea a fi în ordine. Graba cu care se oferiseră controlului cei doi elveţieni, indicaţi poliţiei aeroportului de B.C.N. italian drept cunoscuţi traficanţi de droguri, cu fişă la Interpol, recidivişti condamnaţi, unul de două şi celălalt de trei ori, precum şi insistenţa lor de a fi căutaţi pînă la piele, li se părea suspectă vameşilor. Un scurt control asupra pereţilor valizelor şi fu descoperit fundul dublu. Un tehnician le deschise repede, sub privirile vinovate ale celor doi elveţieni care mormăiau ceva neînţeles, privind în jur, parcă în căutarea unei soluţii salvatoare.

Cele două funduri duble de valiză erau de acum desfăcute, iar cei aflaţi de faţă constatau că în ele se aflau depozitate teancuri de reviste cu imagini deochiate.

Vameşii italieni le răsfoiau cu interes, mimînd o falsă pudoare, în timp ce Kaiser Otto le explica :

— Sper că ne înţelegeţi... Avem copii... Vă imaginaţi ce s-ar întîmpla dacă fiii şi fiicele noastre ar găsi şi ar răsfoi asemenea drăcovenii...

În după amiaza aceleiaşi zile, Kaiser Otto şi Herman Iosif îi făceau o vizită domnului Gamba Luciano, la locuinţa acestuia, situată pe Via Lucullo, vizavi de garajele „Hertz" cu autoturisme de închiriat.

Unul din mecanicii garajelor Hertz părea să le poarte un mare interes căci, pe furiş, folosind o cameră miniaturală, îi fotografie tocmai în clipa cînd sunau în faţa porţii de fier forjat a vilei Gamba...

...Tînărul locotenent de la F.B.I. îşi privi cu nervozitate ceasul brăţară. Era aproape trei şi pînă la apariţia zorilor nu mai era mult. Începea să regrete aventura în care se vîrîse, în pofida obiecţiilor formulate de şeful său, Charles Siragusa. Dar era atît de dornic să se remarce cu ceva neobişnuit, să-i smulgă marelui şi infailibilului Siragusa un ţipăt de admiraţie, încît ar fi sărit şi în foc. Se afla la intersecţia a doua a străzii dosnice şi totuşi foarte apropiate de Broadway, de care îl despărţeau cîţiva coloşi de fier şi beton, care astupau cerul asemenea unor masive muntoase. Începu să plouă uşor, iar broboanele de apă se adunau pe parbrizul automobilului.

Trecuseră aproape două săptămîni de cînd intrase în cercul traficanţilor de droguri din Green-

wich Village şi îşi văzuse speranţele împlinite. Reuşise să intre în legătură cu un traficant de anvergură şi aşa cum se înţelesese cu omul de încredere al acestuia, întîlnirea urma să aibă loc la orele două şi jumătate. Precaut, personajul în cauză nu apăruse pînă atunci în faţa ochilor tînărului locotenent al F.B.I.-ului, schimbînd cu acesta mesaje sau prin intermediul unui om de legătură, fie telefonic. Omul avea o voce ciudată şi avea un accent prea controlat pentru a fi american autentic. Deşi trecuse de două jumătate, omul încă nu sosise şi tînărul locotenent încerca să recapituleze fazele infiltrării sale printre traficanţi. Totul decursese normal, rezistase la provocările acestora, luase parte la o acţiune de pedepsire a unor revînzători care încălcaseră zonele delimitate prin înţelegerea şefilor de bande. Charles Siragusa nu ştia însă că în noaptea aceea tînărul locotenent purta asupra sa într-un medalion prins la gît, un microradioemiţător. Pe lîngă acest minuscul dar preţios obiect, cei de la sectorul special îi montaseră în farul drept o cameră cinematografică cu peliculă îngustă, ale cărei imagini se succedau cu frecvenţa de un cadru pe secundă. Se realizau astfel excelente fotografii, camera lucrînd automat ori de cîte ori şoferul schimba faza scurtă de trei ori scurt şi o dată lung. Ploaia se înteţea, tipul nu venea, iar răbdarea tînărului ofiţer de poliţie începea să treacă prin momente de tensiune. Şi deodată, din faţă, se apropie în viteză un automobil cu farurile aprinse. Automobilul încetini, se opri la cîţiva metri în faţa tînărului poliţist şi semnaliză cu faza mare de trei ori scurt şi o dată lung. Era semnalul convenit.

Tînărul ofiţer de poliţie repetă semnalul, punînd

astfel în funcțiune camera de filmare disimulată în far. Tînărul polițist coborî din mașină, apropindu-se de turismul necunoscutului care continua să rămînă la volan. Totul decurgea după înțelegerea stabilită anterior.

— Dumneata ești, deci, tipul care vrea să se îmbogățească cumpărînd și vînzînd prafuri... Cîtă marfă îți trebuie ?

— Oricîtă... Pentru început, să zicem cinci kilograme...

Necunoscutul chicoti.

— Te grăbești să faci avere... Știi cît costă kilogramul ?

— Da... mi s-a spus... un milion jumătate...

— Plătibil în numerar...

La cîteva sute de metri de locul acestei întîlniri confidențiale, o limuzină neagră oprise aproape în același timp cu traficantul. Cel de la volan privea plictisit cerul întunecat din care ploaia începuse să curgă cu înverșunare în timp ce însoțitorul său se distra mînuind butonul unui emițător-receptor portativ. Din difuzorul micului aparat se auzea distinct conversația purtată de cei doi viitori parteneri de afaceri.

— Ei drăcie, — cel ce asculta vocile din talkie-walkie era teribil de speriat.

— Ce s-a întîmplat ? îl întrebă cu indiferență omul de la volan. O fi uitat Edie aparatul deschis pe emisie sau l-a pus special să meargă... să ne țină la curent cu ce se petrece acolo...

Omul cu aparatul nu păru liniștit de explicația primită. Roti butonul de volum și vocile crescură în intensitate.

— Dă-l dracului mai încet... Îmi spargi urechile...

Omul cu emițătorul-receptor în mînă părea însă edificat.

— Ascultă, bătrîne, ce ți se pare ciudat în recepția asta ?

Șoferul ascultă cu atenție apoi țipă, cuprins de neliniște :

— Vocea tipului se aude mai tare decît a lui Edie... Dacă mergea aparatul acestuia trebuia să fie invers...

— Vezi dacă îți pui meningele la lucru ? Și nu mai auzi altceva ?

— Ba da... parcă ar fi bătăile unei inimi... să fiu al dracului dacă șmecherul ăla nu și-a prins un emițător la gît !

— Îmi pare rău pentru Edie... a fost un bun, agent dar l-au tras în piept ăștia de la poliție...

— De ce spui „a fost" ? Nu cumva ?

— Ba da, bătrîne... Edie e filat... Asta înseamnă că F.B.I.-ul e cu ochii pe el. Dacă-l prind, s-a zis cu noi...

— Păcat de Edie, spuse cel de la volan care porni motorul apoi acceleră puternic în direcția celor două turisme oprite, cu luminile în poziție de staționare. — Știi ce — continuă el cu oarecare părere de rău — zău că Edie ăsta îmi era simpatic...

În difuzorul radio-receptorului de la postul de ascultare al F. B. I.-ului dialogului purtat de cei doi parteneri de afaceri i s-a adăugat apoi zgomotul ascuțit al unui automobil care se apropia în viteză. S-au mai auzit două lungi rafale de pistol-mitralieră și exploziile puternice de grenade care pulverizau și incendiau autoturismul lui Edie, pentru ca să nu mai poată fi identificat vehiculul și proprietarul său. Reverberațiilor exploziilor le-au urmat bătăile slabe,

neregulate, tot mai rare şi tot mai încete ale inimii tînărului locotenent de la F.B.I. care murea la cîţiva paşi de vehiculul ce ardea...

...La secţia „S", secţia stupefiante de la Interpol dosarul acestei noi afaceri de narcotice începea să prindă contur. Graţie clişeelor descoperite de F.B.I. în aparatul de filmat disimulat în farul drept al automobilului tînărului locotenent a putut fi determinată identitatea lui Edie : Edward Moore, cetăţean britanic, comis voiajor specializat în comerţul cu textile şi confecţii. Nici una din faimoasele fişe „S", în care traficanţii de stupefiante sînt cartelaţi după 117 caracteristici personale şi repartizaţi pe 17 grupe nu conţinea date referitoare la activitatea comis-voiajorului britanic. Trecutul său era curat ca lacrima. În afara cunoscutelor sale călătorii în S.U.A., poliţia britanică a stabilit că frecvenţa cea mai mare a deplasărilor peste hotare ale lui Edward Moore o deţinea Elveţia. Aşadar, o comunicare către B.C.N. din Berna care era rugat să stabilească legăturile acestuia cu traficanţii locali. Ceea ce a urmat pentru poliţia elveţiană a fost rutina, truda cîinească a poliţistului subaltern care trebuie să umble din stradă în stradă, din hotel, în hotel, pentru a întreba de sute de ori pe zi arătînd o fotografie : „cunoaşteţi această persoană ?"

După o săptămînă plicticoasă, portarul unui hotel a răspuns afirmativ :

— De bună seamă că îl cunosc pe domnul Moore... Este clientul nostru... textile şi confecţii din Liverpool...

Cercetările continuară şi astfel se ajunse la o nouă pistă : Edward Moore trata afaceri importante cu un oarecare Schlagen Hans, comerciant de pe

Lugerstrasse din Zürich. Alte plicticoase operaţiuni de rutină poliţienească îi răsplătiră însă pe cei de la comisariatul din Zürich cu cea mai senzaţională şi neaşteptată descoperire : Schlagen Hans era foarte des vizitat de Kaiser Otto şi Herman Iosif ! Cei doi tipi descoperiţi pe aeroportul din Roma cu valize avînd fundul dublu dar care nu adăpostea nimic compromiţător din punct de vedere juridic.

Fu lansată o comunicare pentru urmărire şi trimitere de informaţii cu privire la Kaiser Otto şi Herman Iosif. De la Ankara şi Roma B.C.N.-urile turc şi italian comunicară faptul că cei doi voiajori comerciali fac afaceri cu firmele Gamba (produse farmaceutice) şi Hatatoglu (covoare orientale etc. etc.).

Dintr-o dată, cîteva puncte, pînă atunci disparate sînt unite într-un patrulater ce evidenţiază un sinuos drum al drogului din Orientul apropiat spre Statele Unite, cel mai mare consumator de stupefiante din lume : Istanbul (Hatatoglu) — Roma (Gamba) — Zürich (Schlagen) — New-York. În interiorul acestui patrulater, mişunau presupuşii agenţi transportori Kaiser Otto, Herman Iosif, Severino Mario, Pirino Francesco — dar care, din păcate, în ciuda controalelor efectuate, n-au fost niciodată prinşi cu droguri asupra lor. Poate că Edward Moore o făcuse, dar acesta murise nu de mult în automobilul închiriat la New-York. Poliţiile din Turcia, Italia, Elveţia începură o atentă operaţie de supraveghere a celor trei colţuri europene ale patrulaterului drogului dar nimic nu mai fu descoperit. Severino Mario şi Pirino Francesco călătoreau în continuare cu trenul prin emiratele arabe, soseau la Istanbul, în aceeaşi gară Haydarpaşa, îi plimbau în lungi călătorii turistice pe

agenţii de poliţie, care-i filau, în oraşul de pe malurile Bosforului, dar toate controalele fură, invariabil, negative. La fel se petreceau lucrurile cu Kaiser Otto şi Herman Iosif, care păreau să-şi fi adunat la domiciliu o voluminoasă colecţie de publicaţii pornogafice. Poliţiile din Turcia, Italia, Elveţia hotărîră de comun acord şi prin intermediul secretariatului general al Interpolului să supravegheze conturile bancare ale fiecăruia din stîlpii triunghiului european : Hatatoglu (Istanbul), Gamba (Roma), Schagen, (Zürich).

Prima veste veni de la Zürich prin B.C.N. elveţian care anunţa că a fost depusă la o bancă în contul lui Hatatoglu o sumă de 300 000 franci elveţieni. Urmă alerta la Istanbul, Roma, Zürich. O sumă atît de mare depusă la o bancă nu putea însemna decît iminenţa unui transport de marfă. După eşecul controalelor pe aeroporturile din Istanbul, Roma, mai apoi la Zürich, poliţiile turcă, italiană şi elveţiană nu mai ştiau ce să creadă. Din rutină, au fost supravegheaţi în continuare Pirino, Severino, Kaiser şi Herman cu toate că rezultatul era cunoscut dinainte. Poliţiştii înţelegeau că problema trebuia abordată cu totul altfel, că lucrul trebuia luat de la capăt. Odată verificată calea aeriană, mai rămîneau drumurile terestre : căile ferate, automobilele. Poliţiile feroviare şi rutiere europene fură alertate, fiecare automobil circulînd între orient şi occident fu minuţios controlat, vagoanele căilor ferate la fel, bagajele călătorilor. Se continua însă aceeaşi bătaie a pasului pe loc.

Filajul se extindea asupra întregului personal al firmelor Hatatoglu şi Gamba, apoi asupra tuturor membrilor de familie ai angajaţilor celor două firme suspectate.

Şi iată că încăpăţînarea poliţiştilor începe să se materializeze într-un fir cu totul nou şi neaşteptat. Soţia lui Berti Francesco, chimistul principal al laboratoarelor Gamba, era o pasionată a navigaţiei pe mici ambarcaţiuni cu pînze. Frumoasa Laura Berti participa adeseori la concursurile cu veliere desfăşurate în bazinul Mediteranei sau al mării Adriatice, călătorind foarte des prin insulele greceşti, pe coastele Bosforului, trăind mai mult între cer şi apele mării decît între pereţii căminului conjugal. Biroul naţional central italian comunică această constatare colegilor de la B.C.N. turc, pe care călătoriile nautice ale doamnei Berti îi îndemnară să verifice dacă nu cumva şi doamna Hatatoglu are pasiuni turistice. Rezultatul : doamna Hatatoglu era posesoarea unui cochet iaht, la bordul căruia făcea lungi şi plăcute croaziere de-a lungul coastelor greceşti şi dalmate. Ca urmare, fură alertate birourile naţionale centrale grec şi iugoslav. În numai cîteva ore, biroul naţional iugoslav transmise celor interesaţi că iahtul „Galata" aparţinînd doamnei Hatatoglu se afla ancorat de cîteva zile în portul turistic din Split, unde, de asemenea, Laura Berti se afla prezentă cu un cuter înscris la concursul anual de veliere.

Căpitanul Iovanovici de la B.C.N. iugoslav, un pasionat al sporturilor nautice primi misiunea de a lămuri „coincidenţa" acestei duble escale în portul Split, fiind înscris pe lista concurenţilor la regata ce urma să se dispute în zilele următoare.

Participanţii la întrecerea sportivă erau cazaţi în luxosul hotel „Marjan", situat pe bulevardul „Obala Iugoslavenske nar Armije", unul din locurile cele mai plăcute pentru promenadă ale Splitului, o lungă cale străjuită de palmieri şi tamarini, urmărind li-

mitele albastre ale golfului Gradska Suka. Căpitanul Iovanovici, amestecat în hotel printre concurenții regatei, urmări, timp de trei zile, activitatea celor două suspecte. Primele două zile nu aduseră nimic nou. Abia a treia zi de insistență îl răsplăti pe căpitan. Doamna Fatme Hatatoglu își plimbă mai întîi plictisul pe străzile însorite ale Splitului, vizitînd apoi cu stăruință palatul împăratului roman Dioclețian construit între secolele trei și patru, un edificiu de o măreție arhitectonică unică. Mai bine de două ore, căpitanul rămase pe urmele soției negustorului din Istanbul între zidurile groase, nealterate de vreme, ale vechiului palat, un adevărat oraș medieval, în care și azi își duc viața aproape o mie de familii și în cuprinsul căruia se află magazine, restaurante, cafenele, ba și o sală de cinematograf. Fatme Hatatoglu rămase ceva mai mult în fața mausoleului lui Dioclețian, adăpostind actualmente o catedrală, iar căpitanul avu impresia că distinsa doamnă aștepta pe cineva și că întîrzierea necunoscutului sau necunoscutei o indispunea. Își arunca din cînd în cînd privirile asupra ghidului turistic, cumpărat la „Porta argentea“, comparînd fotografiile în detaliu ale prospectului cu imaginea reală a cornișei superioare, ornată cu frize decorative ce dezvăluie caracterul funerar al momentului și printre care atrag atenția cele două medalioane purtînd efigia împăratului Dioclețian și a soției acestuia, Prisca. Și iată că pe partea septemtrională a palatului, pe „Porta aurea“, își făcu apariția Laura Berti. Frumoasa italiancă trecu pe lîngă zidurile vechiului mausoleu, îndreptîndu-se spre templul lui Jupiter. Pe obrazul doamnei Fatme Hatatoglu apăru pentru o clipă o expresie de ușurare. Porni cu pași înceți pe

urmele Laurei Berti, oprindu-se la un metru una de cealaltă în fața templului lui Jupiter. După cîteva momente, cele două femei porniră împreună spre intrarea în templu trecînd poarta bogat ornamentată şi oprindu-se sub bolta divizată în căsuțe, ornată cu motive florale stilizate şi capete fantastice. Aici, în acest decor dintr-o altă lume, cele două femei schimbară cîteva cuvinte rămase neauzite căpitanului Iovanovici, aflat mult prea departe pentru a surprinde conținutul conversației. Şi aşa însă era suficient pentru a înțelege că cele două femei jucau un anume rol în traficul de narcotice.

Veni şi ziua concursului. Micul port pentru yahting „Labod" aflat la ieşirea din dreapta a incintei portuare trăia momentele febrile ale întrecerii. La bordul velierului său, căpitanul Iovanovici fu mai atent la manevrele Laurei Berti decît la propriile sale manevre, astfel încît se situă pe unul din locurile din spatele clasamentului. Nu viteza remarcabilă, cu care micul yaht al Laurei Berti l-a privat de un loc mai bun în întrecere îl necăjea, ci faptul că, după atîtea zile, încă nu reuşise să stabilească, cu exactitate, locul celor două femei în angrenajul complicat al filierei macului în drumul său din emiratele Asiei Mici spre marele consumator care este America. Nu renunță însă la supravegherea atentă asupra celor două suspecte, sarcină uşurată de faptul că toți cei implicați în această poveste locuiau în hotelul „Marjan". La început nu-l frapă faptul că Laura Berti a găsit de cuviință, a doua zi după regată, să-şi mute micul iaht din locul destinat concurenților în zona unde se află acostate ambarcațiunile de plăcere aflate în trecere prin Split. Ceea ce-l lămuri oarecum fu coincidența că yahturile ce-

lor două suspecte erau de-acum învecinate, legănîndu-se unul lîngă celălalt sub valurile moi ale Adriaticei. Dacă era cumva vorba de un transfer de drog între cele două ambarcațiuni, apoi nu se poate găsi o solūție mai bună. Veni și ziua plecării Laurei Berti. Preveniți de căpitanul Iovanavici, vameșii executară un control exemplar în interiorul iahtului Laurei Berti, sub privirile amuzate și ironice ale frumoasei italience. Rezultatul fu negativ, deși atenției vameșilor nu le scăpară nici măcar micile flacoane cu produse cosmetice din cabina yahtului. La provă, Laura Berti le făcu un semn amical vameșilor, care, jenați, îl blestemau în gînd pe insistentul căpitan care îi determinase să se poarte atît de riguros față de o doamnă atît de distinsă. Căpitanul Iovanovici nu mai știa ce să creadă. Cățărat pe o stîncă a grădinii Sustjepati, în apropierea farului de larg al portului, urmărea cu binoclul manevrele Laurei Berti la bordul yahtului său. Vîntul, fără a fi puternic, era cum nu se putea mai favorabil unei croziere de larg. Cu toate acestea, Laura Berti preferă să-și conducă ambarcațiunea de-a lungul țărmului, strecurîndu-se printre insulițele ce îmbracă malurile Adriaticei. Ceva i se părea ciudat în atitudinea reținută a italiencei pe care o cunoscuse în timpul regatei ca pe o curajoasă navigatoare. Urmări cu atenție cîteva manevre elementare ale velierului și fu mirat să constate cît de fragilă devenise stabilitatea iahtului, care oscila capricios, punînd deseori în dificultate pilotul. Și atunci căpitanul Iovanovici înțelese totul. Străbătu în fugă grădina, urcă grăbit în automobilul care-l aștepta, se îndreptă către sediul poliției unde pătrunse în trombă.

— Cheamă Biroul național central italian — i se adresă el ofițerului de serviciu.

* * *

Pe cheiul portului turistic din Triest doi comisari de poliție, dintre care unul abia sosit de la Roma, pîndeau orizontul senin al acelei frumoase zile de vară. Vameșii ședeau alături, comentînd îngîndurați instabilitatea guvernamentală prin care trecea de cîteva luni Italia și aducea mari prejudicii situației economice și așa precare.

Velierul Laurei Berti se îndrepta către locul său obișnuit de ancorare. La provă, silueta zveltă a frumoasei navigatoare se decupa pe orizontul albastru, alcătuind un tablou pașnic, aproape idilic.

— Doamna Laura Berti ? o întrebă comisarul roman chiar în clipa în care navigatoarea solitară puse piciorul pe chei.

— Vă cunosc de undeva, domnule ? întrebă ea cu o voce care nu ascundea o anume iritare aristocratică.

— Comisarul Bertaluci de la poliția din Roma... Ne cerem iertare pentru deranjul pe care sîntem nevoiți să vi-l provocăm dar avem motive întemeiate pentru a controla iahtul dumneavoastră. Mai înainte de a proceda la aceasta, o întrebare : aveți ceva de declarat vameșilor ?

— Da, rîse nepăsător Laura Berti, o medalie de argint cîștigată la regata din Split... Doriți s-o vedeți ?

— Nu... Altceva ne interesează pe noi...

— De pildă ?

— Stupefiante...

— Domnilor, dumneavoastră vă arde de glume iar eu mă grăbesc... Îmi permiteţi ? Laura Berti se întreptă către autoturismul în care o aştepta soţul său, Francesco.

Comisarul din Roma făcu un semn vameşilor. Aceştia se îndreptară spre un vas macara şi strigară ceva mecanicilor aflaţi la bord. În cîteva minute, iahtul Laurei Berti fu prins în chingi metalice apoi cu ajutorul unei macarale fu ridicat deasupra nivelului Adriaticei. Laura Berti şi soţul acesteia priveau consternaţi şi înspăimîntaţi scena. Comisarul li se adresă celor doi care nu mai aveau puterea să riposteze :

— Îmi permiteţi ?

Comisarul, însoţit de ajutoarele sale şi de vameşi urcară într-o barcă, vîslind sub pîntecele negricios al velierului, acolo unde contragreutatea vasului, o piesă metalică de formă ciudată, atîrna învăluită de alge. Contragreutatea fu demontată de la locul său şi adusă la ţărm. Francesco Berti, palid, se apropie de comisar şi spuse cu voce stinsă :

— Perfect... Nu e nevoie să desfaceţi pereţii contragreutăţii aici... Aveţi tot timpul la comisariat.

Deschisă ca o cutie de conserve cu o foarfecă uriaşă, falsa contragreutate se dovedi a fi alcătuită din tablă şi umplută cu un praf alb cu miros înţepător. Analizat pe loc, praful se dovedi a fi morfină, aproape 50 kg morfină bază, care urma să fie transformată în laboratoarele lui Gamba în 25 kilograme de heroină pură.

Încăpăţînarea ofiţerului de poliţie sîrb, constatarea acestuia că velierul se legăna instabil sub valurile uşoare ale Adriaticei, toate acestea l-au dus

logic la concluzia că iahtul Laurei Berti nu mai era acelaşi din ziua regatei. Şi aceasta pentru simplul motiv că în timp ce a fost acostat lîngă iahtul doamnei Hatatoglu se procedase la un schimb de piese esenţiale pentru echilibrul şi buna navigare a unui velier : contragreutatea.

Curînd avu loc procesul. După mărturisirile traficanţilor reieşea că banda Gamba-Hatatoglu a vîndut în S.U.A. cantităţi imense de droguri opiacee. Contrabanda era perfect organizată. Hatatoglu primea din Liban opiul pe care îl transforma în morfină bază. Operaţia cea mai complicată, distilarea în heroină, se executa în laboratoarele „medicale" ale lui Gamba. Transportul Istanbul-Roma era asigurat graţie peregrinărilor „turistice" cu iahtul ale celor două distinse doamne. În ceea ce îi priveşte pe cei patru traficanţi de stupefiante cunoscuţi la Interpol, aceştia aveau misiunea de a deruta poliţia, mascînd printr-un etern du-te-vino aerian adevărata cale a macului, avînd misiunea de a fi mereu suspectaţi, dar niciodată prinşi.

Aşa s-a încheiat unul din numeroasele dosare Interpol. La reuşita acestei acţiuni şi-au spus cuvîntul decisiv colaborarea dintre birourile naţionale S.U.A., turc, elveţian, iugoslav şi italian, sub coordonarea calificată, operativă, a secretariatului general.

CUPRINS

Coperta : GHEORGHE SCUTARU

JUNIMEA
IAȘI-ROMÂNIA

Lei 6,50